PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی
دیوان عدالت اداری
هیئت عمومی دیوان عدالت اداری
ابلاغ الکترونیکی

شماره ابلاغیه: ۱۴۰۵۳۱۱۰۰۰۰۲۶۵۱۶۰۵
شماره پرونده: ۰۵۳۱۹۲۰۰۰۰۳۴۳۵۲۲
شماره بایگانی: ۰۵۰۰۷۶۰
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۴/۰۶

مشخصات ابلاغ شونده:

نام	نام خانوادگی	کدملی
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران		۱۴۰۰۲۲۰۷۹۸۵

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهایی/تصمیم نهایی

متن ابلاغیه:

به پیوست یک نسخه دادنامه به شماره ۱۴۰۵۳۱۳۹۰۰۰۰۸۴۶۸۷۹ به حضور ارسال می گردد.

لازم به ذکر است برای مشاهده روند کار پرونده با مراجعه به نشانی my.adliran.ir از گزینه «اطلاع رسانی پرونده» می توانید استفاده نمایید.

صادر کننده ابلاغیه	سمت صادر کننده
لیلا پنجه بند	منشی هیئت عمومی دیوان عدالت اداری - لیلا پنجه بند

کیفیت امر ابلاغ: ابلاغیه در تاریخ ۱۴۰۵/۰۴/۰۶ به سامانه ابلاغ ارسال گردید

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبری - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

دیوان عدالت اداری

بسمه تعالی

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری
دادنامه

شماره دادنامه: ۱۴۰۵۳۱۳۹۰۰۰۰۸۴۶۸۷۹
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۴/۰۶
شماره پرونده: ۱۴۰۵۳۱۹۲۰۰۰۰۳۴۳۵۲۲
شماره بایگانی شعبه: ۰۵۰۰۷۶۰

* شماره پـــرونـــده : هـ ع /۰۵۰۰۷۶۰

* شاکی : سیداحمد مسعود

*طرف شکایت : بانک مرکزی

* خواسته : صدور دستور موقت مبنی بر جلوگیری از اجرای بخشنامه ۴۲۶۳۵۱/۹۸ مورخ ۸/۱۲/۱۳۹۸ بانک مرکزی

گردشکار: شاکی درخواستی را به خواسته ی فوق تقدیم کرده که پس از ثبت، توسط معاون محترم هیات عمومی به این هیات تخصصی ارجاع گردیده است. شاکی ادعا دارد عدم توقف اجرای مصوبه مذکور موجب ورود خسارتی می گردد که جبران آن متعسر است. لذا در وقت فوق العاده، با بررسی محتوای پرونده و استعانت از خداوند متعال به شرح ذیل مبادرت به اتخاذ تصمیم می گردد:

«تصمیم نائب رئیس هیات تخصصی مالیاتی، بانکی»

با ملاحظه مفاد تصمیم مورد شکایت در خصوص شفاف سازی تراکنش های بانکی نظر به اینکه مستندات ارائه شده دلالتی بر ورود خسارت به نحوی که جبران آن غیرممکن یا متعسر باشد، ندارد و همچنین ضرورت و فوریت موضوع نیز محرز نمی باشد؛ لذا به استناد ماده ۳۶ اصلاحی قانون دیوان عدالت اداری، قرار رد تقاضای دستور موقت صادر و اعلام می گردد. قرار صادره قطعی است.

نادر شفایی

نائب رئیس هیات تخصصی مالیاتی، بانکی

دیوان عدالت اداری

تصویر برابر با اصل است.
تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبری - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی

ديوان عدالت اداري

هيئت عمومي ديوان عدالت اداري

شماره ابلاغیه :	1405312255155
شماره پرونده :	1400000638985
شماره بایگانی پرونده :	0104947
تاریخ تنظیم:	1405/03/24

ابلاغ الکترونیکی

نام بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران

شناسه ملی: 14002207985

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهايي/تصميم نهايي

متن ابلاغیه:

به پيوست يك نسخه دادنامه به شماره 140531390000718484 به حضور ارسال مي گردد.
لازم به ذكر است براي مشاهده **روند كار پرونده** با مراجعه به نشاني my.adliran.ir از گزينه **«اطلاع رساني پرونده»** مي توانيد استفاده نماييد.

- ابلاغیه در تاریخ 1405/03/24 **به سامانه ابلاغ ارسال گردید.**

نشانی: تهران - بزرگراه ستاري - بلوار شهيد مخبري - نبش خيابان ايران زمين - ساختمان ديوان عدالت اداري

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

«فَلاَ تَتَّبِعُوا اَلْهَوَي اَنْ تَعْدِلُوا »

هيئت عمومي ديوان عدالت اداري

دادنامه

ديوان عدالت اداري

شماره دادنامه : 1405313900000718484
تاريخ تنظيم : 1405/03/24
شماره پرونده : 1401319200000638985
شماره بايگاني شعبه : 0104947

كلاسه پرونده: 0104947

خواهان: دبيرخانه شوراي عالي مناطق آزاد تجاري، صنعتي و ويژه اقتصادي

خوانده: بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بخشنامه شماره 1401/6476 مورخ 14010/2/24 اداره سیاستها و مقررات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی تقاضای ابطال بخشنامه شماره 1401/6476 مورخ 1401/2/24 اداره سیاستها و مقررات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را در دیوان عدالت اداری مطرح کرده که دادخواست مزبور پس از ثبت، به هیات عمومی دیوان عدالت اداری ارجاع و تحت کلاسه فوق ثبت شده است. پس از اجرای تشریفات قانونی معمول و بررسی پرونده، موضوع شکایت به دلیل انتفای رسیدگی به آن، مشمول حکم مقرر در ماده 85 قانون دیوان عدالت اداری اصلاحی 1402 تشخیص گردید. با اعلام پایان رسیدگی، به شرح زیر قرار رد شکایت صادر می شود.

قرار دیوان

با عنایت به اینکه در بخشنامه شماره 1401/6476 مورخ 1401/2/24 اداره سیاستها و مقررات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام شده است که این بخشنامه تا پایان بهمن ماه سال 1401 معتبر است، لذا در حال حاضر با انقضای مدت زمان اجرای آن بخشنامه مورد اعتراض قابلیت اجرایی نداشته و بدین ترتیب رسیدگی به خواسته مطروحه منتفی است. بنا به مراتب مذکور مستند به حکم مقرر در ماده 85 قانون دیوان عدالت اداری اصلاحی 1402 درخصوص موضوع خواسته قرار رد شکایت صادر می گردد. این قرار قطعی است.

مهدی دربین

معاون قضایی دیوان عدالت اداری در امور هیات عمومی و هیات های تخصصی

امضاي صادر كننده

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی
دیوان عدالت اداری
هیئت عمومی دیوان عدالت اداری
ابلاغ الکترونیکی

شماره ابلاغیه: ۱۴۰۵۳۱۱۰۰۰۰۱۹۸۲۲۷۴
شماره پرونده: ۱۴۰۳۳۱۹۲۰۰۰۱۱۱۰۱۱۸
شماره بایگانی: ۰۳۰۲۶۴۰
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۳/۱۶

مشخصات ابلاغ شونده:

نام	نام خانوادگی	کدملی
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران		۱۴۰۰۲۲۰۷۹۸۵

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهایی/تصمیم نهایی

متن ابلاغیه:

به پیوست یک نسخه دادنامه به شماره ۱۴۰۵۳۱۳۹۰۰۰۰۵۴۷۱۷۰ به حضور ارسال می گردد.

لازم به ذکر است برای مشاهده روند کار پرونده با مراجعه به نشانی my.adliran.ir از گزینه «اطلاع رسانی پرونده» می توانید استفاده نمایید.

صادر کننده ابلاغیه	سمت صادر کننده
ساره رحمانی	منشی هیئت عمومی دیوان عدالت اداری - ساره رحمانی

کیفیت امر ابلاغ: ابلاغیه در تاریخ ۱۴۰۵/۰۳/۱۶ به سامانه ابلاغ ارسال گردید

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبری - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

دیوان عدالت اداری

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۵/۳/۵

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکیان: آقای محمد آریا و خانم زینب جعفرآبادی

طرف شکایت: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

موضوع شکایت و خواسته: ابطال پاراگراف پایانی بخشنامه شماره ۰۲/۱۲۷۷۸۵ مورخ ۱۴۰۲/۵/۲۹ و ابطال بند ۲ بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۵۵۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳ مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی اداره مطالعات و مقررات بانکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

گردش کار: شاکیان به موجب دادخواست های جداگانه ای ابطال بخشنامه های شماره ۰۲/۱۲۷۷۸۵ مورخ ۱۴۰۲/۵/۲۹ و ۰۰/۳۷۵۵۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳ مدیریت کل مقررات،مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی اداره مطالعات و مقررات بانکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اجمالاً بطور خلاصه اعلام کرده اند که:

" به استحضار می رساند، ارائه تضمین معتبر، سریع و کم هزینه برای اخذ تسهیلات بانکی از مهمترین دغدغه‌های شبکه بانکی و متقاضیان تسهیلات بانکی بوده و هست. استفاده از اوراق بهاداری چون گواهی سپرده بانکی یا اوراق خزانه یا مشارکت، روشی سریع، بی هزینه و معتبر بوده که منافع طرفین را بطور کامل تأمین می نماید. از یک سو سپرده گذار کماکان از سود سپرده خود استفاده می نماید و از سوی دیگر از مضمونٌ عنه معتمد خود برای دریافت تسهیلات، ضمانت کرده یا خود از تسهیلات بانکی برخوردار می‌شود. استفاده از این روش حتی قبل از تصویب قانون مربوطه در شبکه بانکی شروع شده بود و با تصویب قانون عدم الزام سپردن وثیقه ملکی به بانک‌ها در تاریخ ۱۳۸۰/۳/۲۷ که مقرّر داشت: «ماده واحده – بانک‌ها و دستگاه ها و سایر مؤسّسات و شرکت‌های دولتی موظّفند به منظور تضمین باز پرداخت اعتبارات خود نسبت به اخذ وثایق ذیل اقدام کنند و بدون رضایت گیرنده اعتبار از اخذ وثیقه ملکی خارج از طرح خودداری نمایند.

۱- در طرح های تولیدی: رهن گرفتن اصل طرح - اسناد زراعی - حساب های بانکی و گواهی سپرده ثابت - تعهّد شرکت های بیمه - طلا و یا ارز خارجی ضمانت نامه صندوق ضمانت صادرات ایران و یا ترکیبی از وثایق فوق و هر نوع تعهّد نامه و قرارداد دیگری که می تواند موجب تضمین برگشت منابع بانک باشد. ...» نه تنها اجازه قانونی این روش صادر شد، بلکه در شرایط خاص (تولیدی بودن طرح) از تجویز گذشته و تبدیل به تکلیف گردید. متعاقباً بانک ها درخواست داشتند که بانک مرکزی ضوابط مشخصی برای ارتهان سپرده یک بانک، به نفع بانک دیگر را تدوین نماید تا هم مشکلی در ضبط وثیقه بین دو بانک ایجاد نشود و هم مراجع قضایی از صحّت ارتهان سپرده و تقدّم بانک مرتهن در قبال اجراییه های مختلف علیه راهن، مطمئن شوند.

بانک مرکزی طی بندهای ۲ و ۳ بخشنامه شماره ۳۷۵۵۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳ استفاده از انواع حساب‌های بانکی به عنوان تضمین را ممنوع اعلام نمود.

۲- از تاریخ تصویب این مصوبه، اخذ هرگونه سپرده به عنوان وثیقه نقدی به هر عنوان قبل و یا بعد از اعطای تسهیلات توسط بانک/ مؤسّسه اعتباری غیر بانکی ممنوع می باشد.

درتاریخ ۱۴۰۲/۵/۲۹ طی بخشنامه شماره ۱۲۷۷۸۵ ضمن ابلاغ نظرات شورای فقهی بانک، مجدداً برممنوعیت استفاده از حساب های بانکی به عنوان تضمین تأکید نمود. این درحالی است که مصوبه شورای فقهی هیچ اشاره‌ای به این موضوع ندارد. بانک مرکزی در مقابل اعتراضات مکرّر بانک ها، کماکان اعلام می‌نماید که درحال بررسی موضوع است و تا خاتمه بررسی ممنوعیت به قوّت خود باقی است. لذا ابطال مصوبات فوق الذکر بانک مرکزی مورد درخواست می باشد. "

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

در پی اخطار رفع نقصی که برای احدی از شاکیان (آقای محمد آریا) از طرف دفتر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری صادرشد، وی به موجب لایحه ای که به شماره ۳۶۰۵۲۸۴ مورخ ۱۴۰۳/۹/۱۱ ثبت دفتر اندیکاتور هیأت عمومی شده بطور خلاصه توضیح داده است که:

" اینجانب تقاضای ابطال بندهای ۲و۳ از بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۵۵۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳ و ذیل بخشنامه شماره ۰۲/۱۲۷۷۸۵ مورخ ۱۴۰۲/۵/۲۹ مدیریت کل مقرّرات، مجوّزهای بانکی و مبارزه با پولشویی اداره مطالعات و مقرّرات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را به دلیل مغایرت با بند یک ماده واحده قانون عدم الزام سپردن وثیقه ملکی به بانک ها مصوّب ۱۳۸۰/۳/۲۷ دارم."

متن مقرره های مورد شکایت به شرح زیر است:

" الف: بخشنامه شماره ۰۲/۱۲۷۷۸۵ مورخ ۱۴۰۲/۵/۲۹ مدیریت کل مقرّرات، مجوّزهای بانکی و مبارزه با پولشویی اداره مطالعات و مقرّرات بانکی

جناب آقای شیخ حسینی مدیرعامل بانک توسعه تعاون

مدیرعامل بانک توسعه صادرات ایران

جناب آقای ابراهیمی مدیرعامل بانک سپه

جناب آقای خورسندیان مدیرعامل بانک صنعت و معدن

جناب آقای فرخ نژاد مدیرعامل بانک کشاورزی

مدیر عامل بانک مسکن

جناب آقای نجار زاده مدیرعامل بانک ملی ایران

جناب آقای شیری مدیرعامل شرکت دولتی پست بانک

.....

با سلام؛

به پیوست تصویر نامه شماره ۰۲/۸۲۲۹۲ مورخ ۱۴۰۲/۴/۱۱ اداره بررسی های بانکداری اسلامی و دبیرخانه شورای فقهی بانک مرکزی با موضوع «ارزیابی چالش های فقهی سپرده های امتیازی در شبکه بانکی کشور» برای استحضار ایفاد می گردد. در این رابطه، شایان ذکر می داند؛

الف- رویکرد شورای فقهی بانک مرکزی در خصوص سپرده پذیری امتیازی که در حال حاضر، به صورت نسبتاً فراگیر در شبکه بانکی کاربرد دارد، تفکیک بین روش های مجاز و مشروع سپرده پذیری امتیازی از روش های غیر مجاز و غیر مشروع است.

ب- اعطای تسهیلات قرض الحسنه امتیازی با میانگین‌گیری، بدین ترتیب که پس از سپرده گذاری مشتری و براساس میانگین امتیاز وی، مؤسّسه اعتباری بدون شرط قبلی نسبت به پرداخت تسهیلات اقدام می‌نماید، خلاف شرع تشخیص داده نشد. نکته کلیدی دراین روش آن است که مؤسّسه اعتباری نباید هیچ نوع تعهّد حقوقی برای پرداخت تسهیلات به مشتری بدهد و این موضوع باید به شیوه مناسب (شفّاف سازی در متن قرارداد، اطّلاع رسانی بر روی تارنمای مؤسّسه اعتباری، ارسال پیامک و غیره) به اطّلاع مشتری رسانده شود.

پ- اعطای تسهیلات قرض الحسنه بدون میانگین گیری و به صورت فوری (معمولاً در یک روز)مشروط به سپرده گذاری قرض الحسنه، خلاف شرع تشخیص داده شد و متضمّن شبهه قرض به شرط قرض(زیاده حکمی) که یکی از انواع ربا است، می باشد.

ت- کسر نمودن بخشی از تسهیلات تحت عنوان وثیقه نقدی و یا کسر نمودن کارمزد از اصل مبلغ تسهیلات، مجاز نمی باشد. چرا که با کسر مبلغی از

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

اصل تسهیلات، قرارداد صرفاً در بخش باقیمانده منعقد می گردد و محاسبه سود در بخش کسر شده مجاز نیست.

درپایان، ضمن تأکید براین که اخذ هرگونه سپرده به عنوان وثیقه نقدی به هر عنوان قبل و یا بعد از اعطای تسهیلات توسط بانک یا مؤسّسه اعتباری غیر بانکی (ابلاغی طی بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۵۵۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳) ممنوع می باشد، خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به واحدهای ذی ربط درآن بانک / مؤسّسه اعتباری غیر بانکی با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ ابلاغ شده و بر حُسن اجرای آن نظارت مقتضی به عمل آید و درصورت وجود هرگونه سؤال و ابهام احتمالی مرتبط با مراتب فوق، موضوع رأساً از اداره بررسی‌های بانکداری اسلامی و دبیرخانه شورای فقهی بانک مرکزی استعلام گردد.

-مدیریت کل مقرّرات، مجوّزهای بانکی و مبارزه با پولشویی اداره مطالعات و مقرّرات بانکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران .

ب: بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۵۵۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳ مدیریت کل مقرّرات، مجوّزهای بانکی و مبارزه با پولشویی اداره مطالعات و مقرّرات بانکی

جناب آقای مهدیان مدیرعامل بانک توسعه تعاون

جناب آقای حسینی مدیرعامل بانک توسعه صادرات ایران

جناب آقای ابراهیمی مدیرعامل بانک سپه

جناب آقای خورسندیان مدیرعامل بانک صنعت و معدن

مدیرعامل بانک کشاورزی

جناب آقای شایان مدیرعامل بانک مسکن

جناب آقای شیری مدیرعامل شرکت دولتی پست بانک

جناب آقای فرزین مدیرعامل بانک ملی ایران

.....

با سلام؛

پیرو بخشنامه های منتهی به بخشنامه شماره ۹۹/۱۰۰۸۳۲ مورخ ۱۳۹۹/۴/۹، موضوع ابلاغ ممنوعیت بلوکه نمودن بخشی از تسهیلات اعطایی به مشتریان در قالب انواع سپرده ها، ذیلاً مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۱ هیأت عامل بانک مرکزی را در همین رابطه به استحضار می رساند:

۱- همان گونه که در بخشنامه های متعدّد قبلی از جمله بخشنامه های شماره ۹۱/۶۲۶۶۸ مورخ ۱۳۹۱/۳/۱۰، شماره ۹۳/۲۲۴۳۰۶ مورخ ۱۳۹۳/۸/۲۱، شماره ۹۴/۶۲۳۵۸ مورخ ۱۳۹۴/۳/۱۲، شماره ۹۵/۲۲۵۱۴۹ مورخ ۱۳۹۵/۷/۱۵ و شماره ۹۹/۱۰۰۸۳۲ مورخ ۱۳۹۹/۴/۹ به کرّات تأکید گردیده است، بلوکه نمودن بخشی از تسهیلات اعطایی به مشتریان، در قالب انواع سپرده ها توسط بانک ها و مؤسّسات اعتباری غیر بانکی ممنوع می‌باشد.

۲- از تاریخ تصویب این مصوبه، اخذ هرگونه سپرده به عنوان وثیقه نقدی به هر عنوان قبل و یا بعد از اعطای تسهیلات توسط بانک / مؤسّسه اعتباری غیر بانکی ممنوع می باشد.

۳- مؤکداً یادآور می‌گردد، چنانچه بانک / مؤسّسه اعتباری غیر بانکی در راستای بخشنامه شماره ۹۹/۱۰۰۸۳۲ مورخ ۱۳۹۹/۴/۹ قبل از اعطای تسهیلات و منوط به توافق بانک / مؤسّسه اعتباری غیر بانکی اقدام به اخذ وثیقه نقدی در قالب سپرده سرمایه گذاری مدّت دار از تسهیلات گیرنده

نموده است، پرداخت سود علی الحساب به سپرده مذکور معادل نرخ سود متناظر با دوره زمانی آن سپرده مشابه سپرده هایی که وثیقه تسهیلات نمی باشند، الزامی است. پرداخت نرخ سود کمتر از نرخ سود متناظر با دوره زمانی آن سپرده توسط بانک / مؤسّسه اعتباری غیر بانکی تخلّف محسوب شده و بانک/ مؤسّسه اعتباری غیر بانکی متخلّف مشمول اقدامات نظارتی بانک مرکزی می شود.

خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۵ به تمام واحدهای ذی ربط آن بانک / مؤسّسه اعتباری غیر بانکی ابلاغ شده و برحُسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

-مدیریت کل مقرّرات، مجوّزهای بانکی و مبارزه با پولشویی اداره مطالعات و مقرّرات بانکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران".

در پاسخ به شکایت مذکور، اداره دعاوی حقوقی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به موجب لایحه شماره ۰۴/۱۶۷۹۰ مورخ ۱۴۰۴/۱/۲۸ توضیح داده است که:

۱- بانک مرکزی به عنوان مسئول تنظیم و اجرای سیاست های پولی و اعتباری و تنظیم کننده نظام پولی و اعتباری اهدافی خاص را از جمله، حفظ ثبات و سلامت شبکه بانکی، تنظیم گری نظام پرداخت کشور، نظارت بر فرآیند اعطای تسهیلات و نرخ سود تسهیلات و تسهیل مبادلات بازرگانی را دنبال کرده و در همین راستا موازین حاکم از جمله قانون بانک مرکزی، قانون پولی و بانکی کشور، برنامه های پنج ساله توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور، قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور و ..... تکالیف خاصّی را در مقام نظارت و مقرّره گذاری برای این بانک وضع کرده اند.

۲- مفاد بخشنامه های مورد اعتراض شاکیان متضمّن ممنوعیت بلوکه کردن بخشی از تسهیلات اعطایی به مشتریان و ممنوعیت اخذ هرگونه سپرده به عنوان وثیقه نقدی به هر عنوان قبل و یا بعد از اعطای تسهیلات توسط بانک / مؤسّسه اعتباری غیربانکی، به منظور جلوگیری از بالا رفتن نرخ سود مؤثر تسهیلات و در نتیجه تخطّی از نرخ های مقرّر شورای پول و اعتبار بوده است. در این خصوص معروض می‌دارد مطابق بند (الف) ماده ۱۰ قانون پولی و بانکی کشور (به عنوان قانون حاکم در زمان تصویب مصوبات مورد اعتراض) و همچنین به موجب بند یک قسمت «ب» ماده ۴ قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوّب سال ۱۴۰۲، این بانک مسئول تنظیم و اجرای سیاست پولی براساس سیاست کلّی اقتصادی کشور می باشد. طبق بند ۴ ماده ۱۴ قانون پولی و بانکی و بندهای یک الی ۳ ماده ۲۰ قانون عملیات بانکی بدون ربا، و ماده ۳ آیین نامه فصل چهارم قانون عملیات بانکی بدون ربا، بانک مرکزی با تصویب شورای پول و اعتبار، صلاحیت تعیین حداقل نرخ سود (بازده) احتمالی برای عقود مشارکتی و همچنین تعیین حداقل و عنداللزوم حداکثر نرخ سود مورد انتظار برای سایر انواع تسهیلات اعطایی بانکی را دارا است.

۳- ضمن این که مطابق تصریح ماده (۱۹) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، این بانک موظّف است «اشخاص تحت نظارت» را به اعمال قواعد نرم افزاری و فرآیندهای مورد نظر بانک مرکزی درسامانه‌های داخلی خود مکلّف نموده و از این طریق برعملیات «اشخاص تحت نظارت» به ویژه مؤسّسات اعتباری و نقل وانتقال وجوه توسط آنها نظارت کند.

۴- وفق ماده ۱۶ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران برای حصول اطمینان از اجرای صحیح عملیات بانکی بدون ربا در نظام بانکی کشور و جهت نظارت برعملکرد نظام بانکی و اظهار نظر نسبت به رویه ها و ابزارهای رایج، شیوه های عملیاتی، دستورالعمل ها، بخشنامه ها، چهار چوب قراردادها و نحوه اجرای آنها از جهت انطباق با موازین فقه اسلامی، شورای فقهی در بانک مرکزی تشکیل گردیده و مصوبات این شورا لازم الرعایه می باشد. همچنین لازم الرعایه بودن این مصوبات طی ماده ۱۸ قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نیز مورد تأیید قرارگرفته است. لذا معروض می دارد وفق بند«ت» از مصوبات هفتاد و پنجمین جلسه شورای فقهی بانک مرکزی «کسر نمودن بخشی از تسهیلات تحت عنوان وثیقه نقدی از مبلغ تسهیلات ممنوع است و این مهم نیز در راستای اجرای سیاست‌های نظارتی بانک مرکزی مبنی بر پیشگیری از افزایش نرخ مؤثر سود تسهیلات می باشد.» در نتیجه ضمن تأکید بر این نکته که در اینجا نیز به موضوع سود غیر مجاز در فرض توثیق سپرده های بانکی جهت اعطای تسهیلات، پرداخته است؛ با عنایت به مصوبه مذکور و نظر داشت به بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۵۵۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳ این

بانک، بخشنامه شماره ۰۲/۱۲۷۷۸۵ مورخ ۱۴۰۲/۵/۲۹ ، جهت اجرا به شبکه بانکی کشور ابلاغ گردید.

۵-در سالیان اخیر برخی بانک ها و مؤسّسات اعتباری غیر بانکی با هدف جلوگیری از خروج منابع و یا تأمین وثایق معتبر جهت پوشش ریسک اعتباری، در زمان اعطای تسهیلات، اقدام به بلوکه نمودن بخشی از تسهیلات اعطایی به مشتریان، در قالب وثیقه نقدی می نمودند که این موضوع موجب بالا رفتن نرخ سود مؤثر تسهیلات و در نتیجه تخطّی از نرخ های مقرّر شورای پول و اعتبار می گردید. از این رو، این بانک در راستای حمایت از مشتریان و گیرندگان تسهیلات بانکی و هم راستا با استدلال و نتیجه رأی وحدت رویه شماره ۷۹۴ دیوان عالی کشور (ممنوعیت اخذ سود مازاد بر مصوبات شورای پول واعتبار)، طی بخشنامه‌های متعدّد ممنوعیت بلوکه کردن بخشی از تسهیلات اعطایی به مشتریان را توسط بانک ها و مؤسّسات اعتباری غیر بانکی را به آنها ابلاغ نموده و مورد تأکید قرار داده است . همچنین به دلیل وصول شکایات متعدّد از بانک ها و مؤسّسات اعتباری غیر بانکی و نیز برخی مکاتبات واصله از مراجع ذی صلاح از جمله دفتر بازرسی و نماینده ویژه رییس جمهور در امر مبارزه با فساد، بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۵۵۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳ که مطابق آن اخذ هر گونه سپرده به عنوان وثیقه نقدی با هر عنوان، قبل و یا بعد از اعطای تسهیلات توسط بانک / مؤسّسه اعتباری غیر بانکی، از تاریخ تصویب مقرّره مذکور را ممنوع نموده بود، به شبکه بانکی کشور ابلاغ شد.

۶- وفق ماده ۳ قانون عملیات بانکی بدون ربا سپرده های بانکی به اقسام سپرده قرض الحسنه (پس انداز و جاری) وسپرده سرمایه گذاری مدّت دار (کوتاه مدّت و بلند مدّت) تقسیم می گردند. از اقسام سپرده های فوق تنها سپرده سرمایه گذاری مدّت دار، شامل سود گردیده و به سپرده های قرض الحسنه سودی تعلّق نمی‌گیرد. لذا تصویب مصوبات مورد اعتراض به جهات گوناگونی چون جلوگیری از صوری سازی عقود، کنترل نرخ سود تسهیلات بانکی، تضییع حقوق مشتریان و با توجه به مواردی چون کاهش اعتماد به شبکه بانکی صورت پذیرفته و واجد مبانی قانونی و شرعی می باشد.

با عنایت به مراتب موصوف هیچ گونه تخطّی از قوانین و مقررات و قصور یا تقصیری در عملکرد این بانک رخ نداده است. لذا صدور رأی شایسته مبنی بر رد شکایت مطروحه، مورد استدعا است. "

در اجرای ماده ۸۴ قانون دیوان عدالت اداری پرونده به هیأت تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری ارجاع و هیأت مذکور به موجب دادنامه شماره ۱۴۰۵۳۱۳۹۰۰۰۰۱۴۹۵۹۴ مورخ ۱۴۰۵/۱/۳۰ احکام مندرج در بخشنامه های شماره ۰۲/۱۲۷۷۸۵ مورخ ۱۴۰۲/۵/۲۹ و ۰۰/۳۷۵۵۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳ مدیریت کل مقرّرات، مجوّزهای بانکی و مبارزه با پولشویی اداره مطالعات و مقرّرات بانکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را به استثنای پاراگراف پایانی بخشنامه شماره ۰۲/۱۲۷۷۸۵ مورخ ۱۴۰۲/۵/۲۹ و بند ۲ بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۵۵۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳ را قابل ابطال تشخیص نداد و رأی به رد شکایت صادر کرد. رأی مزبور به دلیل عدم اعتراض از سوی رییس و یا ده نفر از قضات دیوان عدالت اداری قطعیت یافت.

رسیدگی به پاراگراف پایانی بخشنامه شماره ۰۲/۱۲۷۷۸۵ مورخ ۱۴۰۲/۵/۲۹ و بند ۲ بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۵۵۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳ مدیریت کل مقرّرات، مجوّزهای بانکی و مبارزه با پولشویی اداره مطالعات و مقرّرات بانکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در دستورکار جلسه هیأت عمومی قرارگرفت.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۵/۳/۵ با حضور رییس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

در مقرّرات و سیاست گذاری های بانک مرکزی که طی بخشنامه شماره ۹۹/۱۰۰۸۳۲ مورخ ۱۳۹۹/۴/۹ و بخشنامه‌های دیگر بیان شده و در راستای تأیید آنها هیأت عمومی دیوان عدالت اداری اقدام به صدور دادنامه‌هایی از جمله دادنامه شماره ۱۴۰۱۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۴۰۵مورخ ۱۴۰۱/۸/۱۰نموده است، بلوکه نمودن بخشی از تسهیلات اعطایی توسط بانک ها و مؤسّسات اعتباری و یا اجبار و الزام تسهیلات گیرنده به افتتاح حساب نقدی و توثیق

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

دیوان عدالت اداری

بسمه تعالی

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

شماره دادنامه: ۱۴۰۳۱۳۹۰۰۰۰۵۴۷۱۷۰
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۳/۰۵
شماره پرونده: ۱۴۰۳۳۱۹۲۰۰۰۱۱۱۰۱۱۸
شماره بایگانی شعبه: ۰۳۰۲۶۴۰

نقدی و سپس پرداخت تسهیلات ممنوع و غیرقانونی اعلام و بخشنامه‌های مرتبط ابطال شده، اما اینکه خود تسهیلات گیرنده در راستای قانون عدم الزام سپردن وثیقه ملکی به بانک‌ها مصوّب ۱۳۸۰ و در محدوده مذکور در قانون یادشده آزادانه اقدام به معرفی حساب نقدی و یا سپرده نقدی خویش جهت وثیقه تسهیلات نماید صحیح است، بنابراین اطلاق مقرّرات مورد شکایت در حدی که متضمن بلوکه نمودن بخشی از تسهیلات اعطایی توسط بانک ها و مؤسّسات اعتباری و یا اجبار و الزام تسهیلات گیرنده به افتتاح حساب نقدی و توثیق نقدی و سپس پرداخت تسهیلات است، خلاف قانون و خارج از اختیار بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون دیوان عدالت اداری مصوّب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود. این رأی براساس ماده ۹۳ قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوّب ۱۴۰۲/۲/۱۰) در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است. /

احمدرضا عابدی

رییس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

تصویر برابر با اصل است.

تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبری - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی
دیوان عدالت اداری
هیأت تخصصی استخدامی، آموزشی و پزشکی دیوان عدالت اداری
ابلاغ الکترونیکی

شماره ابلاغیه: ۱۴۰۳۱۱۰۰۰۱۸۳۱۷۱۶
شماره پرونده: ۱۴۰۳۱۹۲۰۰۰۰۶۲۸۳۹۱
شماره بایگانی: ۰۳۰۰۴۹۲
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۳/۱۰

مشخصات ابلاغ شونده:

	نام	نام خانوادگی	کدملی
	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران		۱۴۰۰۲۲۰۷۹۸۵

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهایی/تصمیم نهایی

متن ابلاغیه:

به پیوست یک نسخه دادنامه به شماره ۱۴۰۵۳۱۳۹۰۰۰۰۵۸۳۵۸۵ به حضور ارسال می گردد.

لازم به ذکر است برای مشاهده **روند کار پرونده** با مراجعه به نشانی my.adliran.ir از گزینه **«اطلاع رسانی پرونده»** می توانید استفاده نمایید.

صادر کننده ابلاغیه	سمت صادر کننده
امین سارزاده	منشی هیات تخصصی استخدامی دیوان عدالت اداری - امین سارزاده

کیفیت امر ابلاغ: ابلاغیه در تاریخ ۱۴۰۵/۰۳/۱۰ به سامانه ابلاغ ارسال گردید

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبری - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

دیوان عدالت اداری

بسمه تعالی

هیأت تخصصی استخدامی، آموزشی و پزشکی دیوان عدالت اداری

دادنامه

شماره قرار: ۵۳۱۳۹۰۰۰۰۵۸۳۵۸۵
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۳/۱۰
شماره پرونده: ۱۴۰۳۳۱۹۲۰۰۰۰۶۲۸۳۹۱
شماره بایگانی شعبه: ۰۳۰۰۴۹۲

* شاکی : آقای محمدرضا کمانکش و آقای مهرداد کلاخانیان

*طرف شکایت : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - بانک سپه - بانک مسکن - بانک کشاورزی - بانک ملی - سازمان اداری و استخدامی کشور - وزارت امور اقتصادی و دارایی

*موضوع شکایت و خواسته : ابطال بندهای ۱ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶و ۷ صورتجلسه مورخ ۲۹/۶/۱۴۰۲ و بند ۳ صورتجلسه مورخ ۱۶/۲/۱۴۰۲ بانک های سپه ،کشاورزی ، مسکن ، ملی و وزارت اموراقتصادی و دارائی

---

* شاکی دادخواستی به طرفیت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - بانک سپه - بانک مسکن - بانک کشاورزی - بانک ملی - سازمان اداری و استخدامی کشور - وزارت امور اقتصادی و دارایی به خواسته فوق الذکر به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرره مورد شکایت به قرار زیر می باشد :

صورتجلسه مورخ ۲۹/۶/۱۴۰۲

۱- با بانک سپه به استناد ماده ۴۵ قانون الحاق، در خصوص باز خرید نیروهای مازاد با اولویت متقاضیان اقدام نمایند.

۳- با عنایت به کمبود نیروی انسانی در سمت های بانکداری و بانک یار در صورت تمایل افراد مازاد برای اشتغال در این سمت ها نسبت به صدور ابلاغ از سوی بانک سپه اقدام لازم به عمل آید.

۴- با توجه به دستور مورخ ۲۴/۵/۱۴۰۲ مقام محترم وزارت در صورت عدم مراجعه کارکنان مازاد به بانکهای مقصد، بانک سپه مجاز به پرداخت حقوق و مزایا افراد مورد اشاره نخواهد بود.

۵ - در صورت عدم اشتغال افراد مازاد (کارکنان مازاد) ملی یک ماه آینده در بانکهای مقصد، بانک سپه با استناد ماده ۱۳۲ قانون خدمات کشوری نسبت به آماده به خدمت نمودن آنان اقدام خواهد نمود.

۶- هر گونه انصراف نیروی مازاد و عدم اشتغال در بانک های مقصد عینا باید از سوی متقاضی به بانک سپه اعلام تا برابر ضوابط با آنان برخورد گردد.

۷- بانک مقصد در تعیین محل خدمت و تخصیص پست سازمانی بر اساس نیاز بانک اقدام خواهد کرد.

صورتجلسه مورخ ۱۶/۲/۱۴۰۲

۳- ضرورتی برای پذیرش، انتقال و جابجایی از سوی کارمندان مذکور وجود نخواهد داشت در صورت استنکاف افراد مذکور از پذیرش شغل محل جدید در بانک های مقصد، این افراد به استناد ماده ۱۲۲ قانون مدیریت خدمات کشوری (به دلیل فقدان پست سازمانی قابل تخصیص) با رعایت قوانین و

مقررات ذیربط آماده به خدمت خواهند شد)

*دلایل شاکی برای ابطال مقرره مورد شکایت :

در نظام اداری کشور ، اصل حاکمیت قانون استوار است ، بدین معنی که تمامی افراد و اشخاص بایست در مصوبات و اجرای قانون ، قانون را مد نظر و ملاک عمل قرار دهند .

اینکه چند نفر در یک سالنی بنشینند و مصوبه ای را وضع کنند که مفاد آن شبیه تصمیم برای دشمن باشد، واقعاً جای تأسف دارد . از حقوق ملت ، از اقتدار حاکمیت ، به ضرر ۱۳۹۲ نفر کارمندان این حاکمیت تصمیم گیری می نمایند . ضمن اینکه مفاد صورتجلسه مذکور بر خلاف اخلاق حسنه و قوانین موضوعی کشور است .

موضوع از این قرار است که برابر متن رای های صادره از شعب ۳۵ و ۴۰ و ۴۲ دیوان عدالت اداری و بنا به لوایح دفاعی که بانک سپه به شعب دیوان عدالت اداری تقدیم نمودند ، در راستای ادامه اجرای برنامه عقب افتاده ، بند ج تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ و آئین نامه اجرایی تبصره ۲ ماده ۲۱ و ماده ۱۲۱ قانون مدیریت خدمات کشوری نیروهای مازاد توسط بانک سپه شناسایی و به بانک های (ملی _ مسکن _ کشاورزی و...) انتقال دائم یافتند .

بایست در قوانین جستجو نمائیم که نیروی مازاد به چه کسی اتلاق می گردد ؟ طریقه انتقال چگونه است ؟ اگر کارمند به تصمیم دستگاه تمکین ننمود ، قانون چه تدابیری اندیشیده است ؟و...

سازمان اداری استخدامی کشور ، بخشنامه شماره ۵۴۶۲۱ مورخ ۱۴۰۱،۰۷،۳۰ ((دستورالعمل بند ج تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۴۰۱)) را در خصوص نیروهای مازاد به همه دستگاههای اجرائی ابلاغ نمود .

در ماده ۲ دستورالعمل مارالذکر، طرز شناسایی نیروهای مازاد و لزوم ثبت در سامانه بهین یاب قید شده است .

در سطر آخر ماده ۲ دستورالعمل بند ج تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ قید شده است که : ((کارکنان معرفی شده در سامانه مادامیکه بر اساس مقررات بعدی این بخشنامه تعیین تکلیف نشده باشند، همچنان کارمند دستگاه متبوع محسوب میشوند.)) در صورتیکه دربندهای ۴ و ۵ صورتجلسه مورد شکایت ، به قطع حقوق و مزایا و عدم پرداخت حقوق و مزایا و آماده به خدمت نمودن مطابق ماده ۱۲۲ قانون خدمات کشوری مورد تصویب قرار گرفت . با این وصف بندهای ۴ و ۵ مصوبه مورد شکایت ، بر خلاف سطر آخر ماده ۲ دستورالعمل بند ج تبصره ۲۰ قانون بودجه سال۱۴۰۱می باشد .

ضمن اینکه در تبصره ۱و ۲ ماده ۱بخشنامه مزبور ، استثناتی برای شناسایی نیروهای مازاد در نظر گرفته شد که متأسفانه توجهی به این امر ننمودند(ایثارگران –کسانی که ۳ فرزند وبیشتر دارند – مادران باردار و دارای فرزند شیرخوار) .

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

طبق ماده ۳ بخشنامه ، بحث آموزش نیروهای مازاد گنجانده شده است که پس از کسب امتیاز لازم ، حتی بحث مازاد بودن آنها ملغی و می تواند در همان دستگاه ادامه خدمت دهند .

در ماده ۵ بخشنامه به موضوعی اشاره شده است که مهم است و این است که :

((با کارکنان رسمی و ثابت مازاد که موفق به طی برنامه های موضوع ماده (۳) این بخشنامه نشوند یا برای ۲ مرتبه جانمایی تعین شده از سوی سامانه را نپذیرند، مطابق ماده (۴۸) قانون مدیریت خدمات کشوری وماده (۴۵) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و آئیننامه اجرایی مربوط رفتار میشود و...)) .

لزوم بازخریدی ، عدم کسب امتیاز لازم در آموزش و عدم پذیرش در دومرتبه جابجایی است ، یعنی ابتدا بایست کارمند با آموزش توانمند شود ، سپس به یک دستگاه معرفی شود (البته با لحاظ سطر انتهایی ماده ۱بخشنامه (لزوم حفظ رابطه استخدامی با دستگاه معرفی کننده) و اگرکارمند نپذیرفت ، برای مرتبه دوم هم سامانه می تواند این فرد را به دستگاه دیگر معرفی نماید و اگر مستخدم نپذیرفت ، سپس نسبت به بازخریدی اقدام گردد ، در صورتیکه در مصوبه مورد شکایت ، در بند ۱ بازخریدی افراد قید شده است (تلویحاً با معرفی اول) ، همچنین در بند ۵ مصوبه معترض عنه به آماده به خدمت نمودن تصویب شد و در بند ۶ مصوبه مورد شکایت ، برخورد طبق ضوابط مورد تصویب قرار گرفت . که موارد مذکور از جمله (بازخریدی ، آماده به خدمت نمودن ، برخورد) بر خلاف ماده ۵ دستورالعمل بند ج تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ می باشد .

صورتجلسه معمولاً در جهت اجرای صحیح یک مصوبه و هماهنگی تنظیم می گردد ، این افراد در قالب صورتجلسه مورد شکایت ، در واقع اقدام به تصویب مقررات جدید نمودند که بر خلاف مقرره موجود وقانونی (بخشنامه شماره ۵۴۶۲۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۳۰ سازمان اداری استخدامی کشور ((دستورالعمل بند ج تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۴۰۱))) اخلاق حسنه و (بندهای ۱و ۳ و ۱۳و ۲۰ و ۲۲) سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در باب نظام اداری کشور می باشد .

با توجه به مطالب معنونه و لیست تصمیمات و اقدامات خلاف قانون ، خواهشمند است ، این مقرره را ابطال نمائید و اثر ابطال به زمان تصویب مقرره باشد .

* در پاسخ به شکایت مذکور ، مدیر کل حقوقی بانک سپه به موجب لایحه شماره ۲۵۳۶۸۸۲ مورخ ۷/۷/۱۴۰۳ به طور خلاصه توضیح داده است که :

الف) بند ۱ صورتجلسه: «بانک سپه به استناد ماده ۴۵ قانون الحاق، درخصوص بازخرید نیروهای مازاد با اولویت متقاضیان اقدام نماید.»

پاسخ: به استناد مفاد ماده ۱ آیین نامه اجرایی ماده ۴۵ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت- مصوب ۱۳۸۴ "مستخدمان رسمی مازاد نیاز، آن دسته از مستخدمانی هستند که بنا به اعلام واحد محل خدمت و تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذی ربط یا مقام مجاز از طرف وی به ادامه خدمت آنان نیاز نباشد"؛ لذا با تجویز ماده ۴۵ قانون فوق الذکر که اشعار نموده: "به دستگاه های اجرایی اجازه داده می شود جهت اصلاح ساختار نیروی انسانی، دو درصد (۲٪) از اعتبارات هزینه ای مصوب منابع داخلی خود را برای پرداخت وجوه تشویقی علاوه بر قوانین و مقررات

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

موضوعه بابت بازخرید و بازنشستگی (در صورت دارا بودن شرایط بازنشستگی و با کمتر از ۳۰ سال خدمت) نیروهای مازاد بر نیاز خود اختصاص دهند"؛ سیاست‌های تشویقی خروج داوطلبانه کارکنان این دسته از کارکنان که تمایل به انتقال نداشتهاند در قالب طرح بازخریدی تعیین و از طریق مدیریتهای شعب مناطق این بانک به کلیه مشمولان این طرح اطلا ع رسانی گردیده است.

ب) بند ۳ صورتجلسه: «با عنایت به کمبود نیروی انسانی در سمتهای بانکداری و بانک یار در صورت تمایل افراد مازاد برای اشتغال در این سمت ها نسبت به صدور ابلاغ از سوی بانک سپه اقدام لازم بعمل آید.»

پاسخ: بر اساس رای وحدت رویه شماره ۴۲۷-۴۲۲ تاریخ ۹۰/۱۰/۰۵ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری و بخشنامه شماره ۹۳/۱۰۳۳۶ تاریخ ۹۳/۰۷/۳۰ معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور «تغییر پُست ثابت سازمانی مستخدم تا زمانی که منجر به تنزل مقام وگروه (طبقه و رتبه) نشود مجاز دانسته شده است».

مضافاً وفق دادنامه شماره ۳۱۴ مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری قانونگذار تغییر پیش از موعد سمت کارمندانی که دارای یکی از پُستهای مدیریت حرفهای هستند را امکانپذیر دانسته و به موجب بند «ج» ماده ۵۴ قانون مدیریت خدمات کشوری إعمال آن را به تصویب آیین نامه مصوب هیأت وزیران موکول کرده است که به استناد آیین نامه اجرایی بند«ج» و تبصره ۲ ماده ۵۴ قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۸/۱۱/۲۱ و اصلاحیه مورخ ۱۳۸۹/۰۸/۲۹ که به تصویب هیأت وزیران رسیده است، دستگاه های اجرایی می توانند در حالات و شرایط مختلفی نسبت به تغییر سمت مستخدم (ارتقاء پُست، انتصاب به پست همسطح یا تنزل پست) اقدام کنند و در بند ۳ ماده ۱ آیین نامه مذکور یکی از حالات جهت تغییر سمت فرد «درخواست مدیر مربوط و موافقت مقام مافوق دستگاه» تعیین شده و در بند ۸ آیین نامه «ناتوانی انجام وظایف به تشخیص مقام مافوق و تایید بالاترین مقام دستگاه» پیش بینی گردیدهاست که در بردارنده مفاد بند ۲ ماده ۱۰ آیین نامه انتصابات کارکنان و مدیران مجلس شورای اسلامی می باشد، بنابراین تغییر سمت کارکنان با لحاظ شرایط ذکر شده امری قانونی است.

ب) بند ۴ صورتجلسه: «باتوجه به دستور مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۴ مقام محترم وزارت در صورت عدم مراجعه کارکنان به بانکهای مقصد، بانک سپه مجاز به پرداخت حقوق و مزایا افراد مورد اشاره، نخواهد بود.»

پاسخ: معاونت محترم امور بانکی، بیمه و شرکتهای دولتی وزارت امور اقتصادی و دارایی به موجب نامه شماره ۱۸۸۹۲۶/م مورخ ۱۴۰۲ /۶/۱ در اجرای دستور وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی (موضوع نامه شماره ۱۸۸۲۲۳/م مورخ ۱۴۰۲/۵/۲۴ مدیر کل محترم دفتر وزارتی وزارت امور اقتصادی و دارایی) مبنی بر لزوم انتقال کامل نیروهای مازاد بانک متبوع به سایر بانکهای دولتی از ابتدای شهریور ماه؛ اعلام نمود که از تاریخ اعلام شده می بایست فرایند انتقال کلیه پرسنلی که برای انتقال به سایر بانکهای دولتی انتخاب شده بودند تکمیل گردد و پرداخت حقوق آنان صرفاً از طریق بانک مقصد مجاز می باشد.

در تکمیل دستور وزیر محترم، وفق فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری پرداخت هرگونه حقوق و مزایا منوط به وجود کارکرد بوده و پرداخت هرگونه وجهی به مستخدم بدون ایفای وظیفه خلاف قانون خواهد بود. لهذا با عنایت به عدم تمکین نامبردگان فوق نسبت به ابلاغ انتقال به بانکهای

مقصد و عدم کارکرد، امکان پرداخت حقوق و مزایا به ایشان میسر نبوده و بدیهی است از تاریخ شروع به کار آنان در بانک مقصد، حقوق و مزایا در آن بانک مطابق ضوابط جاری در دستگاه های اجرایی برقرار خواهد شد.

ج) بند ۵ صورتجلسه: «در صورت عدم اشتغال افراد مازاد (کارکنان مازاد) طی یک ماه آینده در بانک های مقصد، بانک سپه به استناد ماده ۱۲۲ قانون خدمات کشوری نسبت به آماده به خدمت نمودن آنان اقدام خواهد نمود.»

پاسخ: با عنایت به تدابیر اتخاذ شده، اقدامی درخصوص اجرای این بند توسط این بانک معمول نگردیده است.

د) بند ۶ صورتجلسه: «هرگونه انصراف نیروی مازاد و عدم اشتغال در بانکهای مقصد عیناً باید از سوی متقاضی به بانک سپه اعلام تا برابر ضوابط با آنان برخورد گردد.»

پاسخ: موضوع این بند لزوم اعلام انصراف از اشتغال در بانکهای مقصد توسط نیروهای مازاد بوده که به نظر موضوعی شفاف، مُوجه و غیرقابل خدشه می باشد.

ه) بند ۷ صورتجلسه: «بانک مقصد در تعیین محل خدمت و تخصیص پُست سازمانی بر اساس نیاز بانک، اقدام خواهد کرد.»

پاسخ: پیرو موارد معنونه در بند «ب»، تعیین و تخصیص پُست سازمانی برای مستخدم امری تخییری بوده و با عنایت به وجود آراء متعدد وحدت رویه، موضوع این بند جزء اختیارات مدیریت دستگاه می باشد. لذا تغییر پست سازمانی و تنزل مقام بنا به مصالح و مقتضیات اداری مادامیکه منجر به تنزل گروه و طبقه و رتبه شغلی نگردد از اختیارات دستگاه متبوع مستخدم میباشد و منافاتی با وظایف و اختیارات هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری ندارد.

تأکید می گردد در انتقال صورت گرفته و ابلاغ انتقال صادره برای ایشان هیچگونه کاهش یا کسر از حقوق و مزایا و تغییر پست از طرف این بانک صورت نگرفته و مقرر است صرفاً عنوان شغل ایشان بر اساس نیاز دستگاه متبوع و بانک انتقال گیرنده تعیین گردد. بدیهی است مسئولیت تعیین عناوین شغلی در بانک مقصد بر عهده بانک های موصوف خواهد. لذا با توجه به ارتباط این بند به اقدامات بانکهای قصد، یقیناً پاسخ آنان نیز در این خصوص دارای تأثیر و اهمیت ویژه ای در پرونده خواهد بود.

شایان ذکر است با عنایت به برگزاری جلسات متعدد در شعب دیوان عدالت اداری و ایضاً ارائه دفاعیات موثر و مستندات مُتقن و مُقنع به قضات محترم توسط نمایندگان این اداره کل و اداره کل دعاوی ویژه وبین المللی، تاکنون کلیه شکایات مطروحه کارکنان مازاد این بانک مِن جمله شاکی پرونده درخصوص لغو انتقال ایشان و بازگشت به بانک سپه، بموجب آراء صادره(تصاویر پیوست) مردود گردیده است.

*چنانچه ادعای مغایرت مقرره مورد اعتراض با موازین شرعی مطرح شده است، نظریه شورای نگهبان نوشته شود:

ادعای مغایرت با شرع نشده است.

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

دیوان عدالت اداری

بسمه تعالی

هیأت تخصصی استخدامی، آموزشی و پزشکی دیوان عدالت اداری

دادنامه

شماره قرار: ۵۳۱۳۹۰۰۰۰۵۸۳۵۸۵
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۳/۱۰
شماره پرونده: ۱۴۰۳۳۱۹۲۰۰۰۰۶۲۸۳۹۱
شماره بایگانی شعبه: ۰۳۰۰۴۹۲

پرونده شماره هـ ت / ۰۳۰۰۴۹۲۰ و ۰۳۰۰۸۲۳ موضوع درخواست ابطال بندهای ۳ و ۷ صورتجلسه مورخه ۱۴۰۲/۶/۲۹ و بند ۳ صورتجلسه مورخ ۱۴۰۲/۲/۱۶ بانک های سپه ، کشاورزی، مسکن، ملی و وزارت امور اقتصادی و دارایی موضوع ساماندهی نیروهای مازاد در جلسه مورخ ۱۴۰۵/۲/۷ هیأت تخصصی استخدامی، آموزشی و پزشکی با حضور ۱۸ نفر از اعضا مورد رسیدگی قرار گرفت و اعضای محترم هیات تخصصی به اتفاق اعضای حاضر به شرح ذیل مبادرت به صدور رأی نمودند:

رأی هیأت تخصصی استخدامی، آموزشی و پزشکی

در خصوص بندهای ۳ و ۷ صورتجلسه مورخه ۱۴۰۲/۶/۲۹ و بند ۳ صورتجلسه مورخه ۱۴۰۲/۲/۱۶ با عنایت به اینکه دستگاههای اجرایی می توانند در حالت و شرایط مختلف نسبت به تغییر سمت مستخدم اقدام نمایند و این اختیار با فرض جابجایی و انتقال کارکنان همچنان به قوت خود باقی بوده و مفاد رای شماره ۴۲۲-۴۲۷ مورخه ۱۳۹۰/۱۰/۵ و نیز ۹۳/۱۰۳۳۶ مورخه ۱۳۹۳/۷/۳۰ هیات عمومی دیوان عدالت اداری نیز بر این معنا دلالت دارد از سوی دیگر اقدام بانک مقصد در تعیین و تخصیص پست سازمانی بر اساس نیاز تا زمانیکه منجر به تنزل مقام یا گروه شغلی فرد نشود مجاز است همچنین مفاد ماده ۱۲۲ قانون مدیریت خدمات کشوری در بند ۳ صورتجلسه مورخه ۱۴۰۲/۲/۱۶ مورد نظر و توجه قرار گرفته است بر این اساس مقرره مورد شکایت عاری از ایرادات مذکور در دادخواست تقدیمی بوده و مغایرتی با قوانین و اسناد بالادستی حاکم ندارد. به همین جهت قابل ابطال نمی باشد. این رأی به استناد بند «ب» ماده (۸۴) قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوب ۱۴۰۲/۲/۱۰) ظرف مهلت بیست روز از تاریخ صدور از جانب رئیس محترم دیوان عدالت اداری یا ۱۰ نفر از قضات محترم دیوان عدالت اداری قابل اعتراض بوده و پس از قطعیت، براساس ماده (۹۳) قانون مذکور در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است.

سید توحید عاملی

رئیس هیأت تخصصی استخدامی، آموزشی و پزشکی دیوان عدالت اداری

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

شماره قرار: ۵۳۱۳۹۰۰۰۳۸۷۶۴۴
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۲/۲۲
شماره پرونده: ۱۴۰۲۳۱۹۲۰۰۰۰۹۷۶۹۰۳
شماره بایگانی شعبه: ۰۲۰۵۴۵۰

بسمه تعالی

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

دیوان عدالت اداری

جناب آقای پناهی

معاون ارزی بانک مرکزی

موضوع: ارسال لیست فهرست تعرفه کالاهای مستثنی از پرداخت مابه التفاوت وزارت جهاد کشاورزی

سلام علیکم

احتراماً، در راستای اجرای تبصره (۲) بند (۱) صورتجلسه مورخ ۱۳۹۹/۳/۱۹ در خصوص «تعرفه های معاف از پرداخت مابه التفاوت» به پیوست فهرست ۱۲ ردیف کد تعرفه های نهاده های پایه کشاورزی معاف از پرداخت مابه التفاوت نرخ ارز و فهرست ۲۱۶ ردیف کد تعرفه های نهاده های پایه کشاورزی مشمول مابه‌التفاوت ارسال می گردد. از آنجایی که معافیت از پرداخت مابه التفاوت منوط به مصرف کالا توسط واحد تولیدی یا عرضه با حواله وزارتخانه متولّی می باشد، خواهشمند است دستور فرمایید ضمن ابلاغ مراتب به بانک های عامل، حتماً تأییدیه وزارتخانه متولّی به تفکیک ثبت سفارش برای رفع تعهد ارزی محموله های معاف از پرداخت مابه التفاوت الزامی گردد.- سرپرست دبیر کارگروه تنظیم بازار و معاون بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت

نامه شماره ۲۲۱۴۰۸/م/۹۸ مورخ ۱۳۹۹/۳/۱۹

جناب آقای پناهی

معاون محترم ارزی بانک مرکزی

موضوع: صورتجلسه کمیته تخصّصی نحوه اخذ مابه‌التفاوت نهایی کالاهای اساسی، ضروری، نهاده های کشاورزی و دارو و تجهیزات پزشکی (تغییر گروه ارزی از یک به گروه دو)

سلام علیکم

احتراماً، در راستای اجرایی نمودن مصوبه شماره ۱۳۰۴۲۴/ت ۵۶۸۶۸ هـ مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۱۰ هیأت وزیران و مفاد تبصره بند (۲-۳) نود و سومین جلسه کارگروه تنظیم بازار (ابلاغی طی نامه شماره ۶۰/۶۰۰۵۴ مورخ ۱۳۹۹/۳/۳ و با اشاره به نامه شماره ۹۹/۱۱۶۰ م مورخ ۱۳۹۹/۱/۲۰ معاون رییس جمهور، جلسه کمیته تخصّصی ذیل کارگروه تنظیم بازار در روز شنبه مورخ ۱۳۹۹/۳/۱۰ با حضور تمامی اعضا در محل این معاونت، برگزار و اهمّ تصمیمات به شرح ذیل جهت اجرا ابلاغ می گردد.

الف- اعلام مبلغ مابه التفاوت قطعیِ تغییر گروه ارزی کالاهای اساسی در سال ۱۳۹۸

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

دیوان عدالت اداری

بسمه تعالی

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

شماره قرار: ۵۳۱۳۹۰۰۰۰۳۸۷۶۴۴
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۲/۲۲
شماره پرونده: ۱۴۰۲۳۱۹۲۰۰۰۰۹۷۶۹۰۳
شماره بایگانی شعبه: ۰۲۰۵۴۵۰

۱- با توجه به مصوبه شماره ۱۳۰۴۲۴/ت ۵۶۸۶۸ هـ مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۱۰ هیأت وزیران میزان مابه التفاوت نرخ ارز براساس قیمت عمده فروشی (فروش وارد کننده در بازار) برای کالاهای گوشت قرمز، حبوبات، چای، کاغذ و سایر کالاهایی که تا پایان سال ۱۳۹۸ گروه کالایی آنها از یک به سایر گروه های کالایی تغییر یافته و ترخیص گردیده اند، معادل ۴۸۰۰۰ ریال به ازای هر دلار قطعی تلقّی گردیده و رفع تعهّد ارزی مربوطه توسط بانک عامل منوط به دریافت مابه التفاوت مذکور از واردکننده و واریز آن به حساب خزانه خواهد بود. ضمناً در صورت تأخیر در ترخیص کالاهای مذکور بعد از سال ۱۳۹۸ (به استثناء مواردی که تأخیر در ارائه اسناد با تأیید وزارتخانه متولّی ناشی از قصور واردکننده نبوده و ناشی از بروز تحریم یا مشکلات حمل و نقل و لجستیک مرتبط با بیماری کرونا و بسته شدن مرزها یا فرودگاه ها بوده است) دریافت مابه التفاوت نرخ ارز تأمینی (با نرخ ۴۲۰۰۰ ریال) به ازای هر دلار تا نرخ متوسط فروش ارز در سامانه نیما (روز ترخیص) و با رعایت سایر ترتیبات قانونی و واریز آن به حساب خزانه الزامی خواهد بود.

ب- تعیین تکلیف فرآیند و مقادیر مابه التفاوت کالاهایی که در سال ۱۳۹۹، گروه ارزی آنها از یک به دو تغییر یافته است.

۱- نهاده های کشاورزی، دارو و تجهیزات پزشکی و مواد اولیه لاستیک و لاستیک سنگین منتقل شده به گروه ۲: مجموع تعرفه های مرتبط با کالاها و نهاده های کشاورزی و دارو و تجهیزات پزشکی به غیر از کالاهای اساسی برنج و شکر که در ادامه تعیین تکلیف گردیده است (موضوع گزارش شماره ۹۹/۱۱۶۰ م مورخ ۱۳۹۹/۱/۲۰ معاون اول رییس جمهور که طی نامه شماره ۱۲۱۶-۹۹/م مورخ ۱۳۹۹/۱/۲۰ دفتر رئیس جمهور پس از تأیید ریاست جمهوری ابلاغ شده است) و در فهرست کالاهای مشمول ارز ۴۲۰۰۰ ریال مطابق درخواست وزارتخانه های مسئول و اختیارات تبصره (۱) بند ۱ شماره ۶۳۷۹۳/ت ۵۵۶۳۳ هـ مورخ ۱۳۹۷/۵/۱۶ هیأت وزیران قرار ندارند مقرّر گردید:

۱-۱- با توجه به نظر وزارتخانه های متولّی، ما به التفاوت نرخ ارز معادل فاصله ارز تأمینی یا نرخ ۴۲۰۰۰ ریال به ازای هر دلار تا نرخ متوسط فروش روزانه ارز در سامانه نیما (روز ترخیص) اخذ گردد. (نرخ تبدیل دلار به ارز تأمین شده بر اساس نرخ رسمی روز تأمین مندرج در سامانه بانک مرکزی)

تبصره ۱: مطابق بند (۵) مصوبه شماره ۷۰۲۲۰/ت ۵۵۶۳۳ هـ مورخ ۱۳۹۷/۵/۲۹ هیأت وزیران مهلت بازپرداخت مابه التفاوت حداکثر شش ماه خواهد بود.

تبصره ۲: وزارتخانه های متولّی (جهاد کشاورزی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) مکلّف هستند نسبت به اعلام مواردی که میزان مابه التفاوت آنها، بر اساس قیمت عمده فروشی کالا در بازار فعلی کمتر از فاصله ارز رسمی و نیمایی روز باشد و فهرست موارد مستثنی از پرداخت مابه التفاوت اقدام و اعلام نمایند. (حداکثر ظرف یک هفته) عدم اعلام در مهلت مقرّر به معنی شمولیت پرداخت مابه التفاوت خواهد بود و از سوی بانک مرکزی اقدام خواهد گردید.

تبصره ۳: آن دسته از تعرفه ها که طبق نظر وزارتخانه های متولّی (جهاد کشاورزی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) معاف اعلام شوند (موارد مستثنی از پرداخت مابه التفاوت) می بایست صرفاً با صدور حواله در شبکه تحت نظارت با قیمت محاسباتی سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان و کمیسیون قیمت گذاری سازمان غذا و دارو توزیع و رفع تعهّد ارزی منوط به ارائه تأییدیه ها و رعایت قیمت و شبکه توزیع توسط

مراجع مذکور خواهد بود. در صورت عدم ارائه تأییدیه های مذکور لازم است مابه التفاوت نرخ ارز تأمینی یا نرخ ۴۲۰۰۰ ریال تا نرخ دلاری متوسط فروش روزانه ارز در سامانه نیما در روز ترخیص با رعایت سایر ترتیبات قانونی اخذ گردد.

تبصره ۴: تاریخ اجرای اخذ مابه التفاوت برای کالاهای موضوع بند (۱) که تأییدیه توزیع به قیمت مصوّب را از وزارتخانه مسئول ارائه ننماید. از تاریخ مصوبه ابلاغی (ترخیص بعد از تاریخ ۱۳۹۹/۱/۲۰) می باشد.

۲- کالاهای اساسی و ضروری (شکر و برنج) - شکر و برنج

۲-۱- کلّیه محموله های ذخایر استراتژیک مانند شکر و برنج که با نرخ ارز معادل ۴۲۰۰۰ ریال به ازای هر دلار برای شرکت بازرگانی دولتی ایران تأمین ارز گردیده از پرداخت مابه التفاوت معاف می باشند.

۲-۲- آن دسته از متقاضیانی که نسبت به تحویل محموله های شکر و برنج تأمینی با نرخ ارز معادل ۴۲۰۰۰ ریال به ازای هر دلار به شرکت بازرگانی دولتی ایران برای ذخایر استراتژیک بر اساس قیمت فروش محاسباتی سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان بر اساس ارز رسمی اقدام نمایند با تأیید مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران نیز از پرداخت مابه التفاوت معاف می‌باشند.

تبصره ۱: با توجه به هزینه های نقل و انتقال ارز برای محموله های برنج پاکستانی (روپیه هند) و ... سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان نسبت به محاسبه بهای تمام شده محموله های برنج که با ارز ۴۲۰۰۰ ریال با احتساب کلّیه هزینه ها و سود قانونی اقدام و قیمت فروش محاسباتی سازمان حمایت ملاک پرداخت وجه توسط شرکت بازرگانی دولتی ایران خواهد بود. برای جلوگیری از تأخیر، وجه کالا بر اساس قیمت مصوّب فعلی به صورت علی الحساب پرداخت خواهد گردید و تسویه حساب نهایی منوط به ارائه اسناد مثبته توسط واردکننده و محاسبه و اعلام سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان خواهد بود.

۲-۳- محموله های برنج و شکر که طبق برنامه دفتر برنامه ریزی، تأمین، توزیع و تنظیم بازار در شبکه‌های منتخب، یا برای مصارف عمده مانند دانشگاه ها، مراکز انتظامی و اجرایُ طرح مؤمنانه (کمک به اقشار آسیب پذیر) و ... با نرخ ارز ۴۲۰۰ تومان و قیمت مصوّب توزیع گردد. مشروط به ارائه تأییدیه از سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان ها یا نهادهای مسئول، از پرداخت ما به التفاوت با اعلام رسمی دفتر برنامه ریزی تأمین، توزیع و تنظیم بازار وزارت صنعت، معدن و تجارت معاف خواهند بود.

تبصره ۱: تاریخ اجرای اخذ مابه التفاوت برای کالای برنج که تأییدیه توزیع به قیمت مصوّب را از وزارتخانه مسئول ارائه ننماید از تاریخ مصوبه ابلاغی (ترخیص بعد از تاریخ ۱۳۹۹/۱/۲۰) می باشد.

تبصره ۲: تاریخ اجرای اخذ مابه‌التفاوت برای کالای شکر که تأییدیه توزیع به قیمت مصوّب را از شرکت بازرگانی دولتی ایران و انجمن صنفی کارخانجات قند و شکر ایران ارائه ننمایند، از تاریخ مصوبه شماره ۹۸/۲۶۹۳۸/م/ت ۵۷۱۲۸ هـ مورخ ۱۳۹۸/۸/۱۸ هیأت وزیران به بعد خواهد بود. — سرپرست دبیرکارگروه تنظیم بازار و معاون بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت"

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

شماره قرار: ۵۳۱۳۹۰۰۰۰۳۸۷۶۴۴
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۲/۲۲
شماره پرونده: ۱۴۰۲۳۱۹۲۰۰۰۰۹۷۶۹۰۳
شماره بایگانی شعبه: ۰۲۰۵۴۵۰

بسمه تعالی

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

دیوان عدالت اداری

در پاسخ به شکایت مذکور، مدیر کل دفتر امور حقوقی وزارت صنعت، معدن و تجارت به موجب لایحه شماره ۶۰/۱۴۴۷۸۱ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۵ توضیحاتی داده است که خلاصه آن به قرار زیر است:

"مطابق بند (۱) تصویب نامه شماره ۶۳۷۹۳/ت ۵۵۶۳۳ هـ مورخ ۱۳۹۷/۵/۱۶ هیأت وزیران «بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مُجاز است نسبت به تأمین ارز کالاهای فهرست گروه یک (شامل کالاهای اساسی، ضروری، دارو و ملزمات و تجهیزات پزشکی) اعلامی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت به نرخ رسمی ارز اقدام نماید.»

همچنین مطابق بند ۵ تصویب نامه شماره مذکور «سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان مکلّف است برای کلّیه کالاهایی که تا زمان ابلاغ این تصویب نامه ارز آنها به صورت بانکی و یا در سامانه نیما (گروه های کالایی اول و دوم) تأمین شده و ترخیص آنها صورت نپذیرفته، ضمن اخذ مابه التفاوت نرخ ارز زمان پرداخت و نرخ ارز در بازار در تاریخ ترخیص و با رعایت سایر ضوابط نسبت به صدور مجوّز ترخیص اقدام نماید.»

هیأت وزیران مطابق تصویب نامه شماره ۱۳۰۴۲۴/ت ۵۶۸۶۸ هـ مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۱۰ و به پیشنهاد شماره ۹۸/۱۴۹۱۰۵ مورخ ۱۳۹۸/۵/۵ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد تبصره (۳) ماده (۷) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوّب ۱۳۹۲ مصوّب نمود «در مواردی که کالا در هنگام ثبت سفارش و تأمین ارز در گروه (۱) قرار داشته و هنگام تأدیه معادل ریالی در گروه (۲) قرار گرفته باشد مابه التفاوت موضوع این بند براساس قیمت تعیین شده کارگروه تنظیم بازار، برای عرضه کالا به صورت عمده محاسبه و به حساب خزانه داری کل کشور واریز خواهد شد. سایر ترتیبات تابع این بند خواهد بود.»

مطابق دادنامه اصداری به شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۷۴۹ مورخ ۱۳۹۹/۶/۱۸ مورد استناد شاکی در خصوص ابطال تصویب نامه شماره ۷۰۲۲۰/ت ۵۵۶۳۳ هـ مورخ ۱۳۹۷/۵/۲۹ هیأت وزیران، هیأت عمومی دیوان عدالت اداری حسب نظر فقهای شورای نگهبان مبنی بر این که «اطلاق مصوبه نسبت به مواردی که قراردادهای قطعی تأمین و فروش ارز بین بانک ها و متقاضیان منعقد شده باشد و شرطی مبنی بر الزام طرف قرارداد به پرداخت مابه التفاوت وجود نداشته باشد، خلاف شرع شناخته شد.» و در تبعیت از نظر ایشان مصوبه مورد اعتراض را در حد نظر فقهای شورای نگهبان از تاریخ تصویب مصوبه ابطال نمود. در این رابطه اولاً مصوبه مذکور مربوط به اخذ مابه التفاوت از کالاهایی است که با ارز نیما قبل از تاریخ ۱۳۹۷/۵/۱۶ تأمین ارز گردیده لیکن ترخیص نگردیده، می باشند که موضوع تفاوت قیمت چند ده هزار ریالی است. در حالی که موضوع واردات ذی نفع تغییرگروه کالایی از یک به دو با تفاوت قیمت حدود دویست هزار ریالی است. ثانیاً موضوع مابه التفاوت نرخ ارز مزبور از بابت تنظیم بازار داخلی بوده و با موضوع تأمین ارز توسط بانک ها بی ارتباط می باشد. با عنایت به نکات فوق الذکر اولاً تصمیمات کارگروه تنظیم بازار دارای مبانی قانونی و با اتفاق آرا کلّیه اعضا است. ثانیاً کمیته تخصّصی نحوه اخذ مابه التفاوت نهایی کالاهای اساسی مستند به مصوبه هیأت وزیران و با عضویت سایر اعضا و اخذ تصمیمات ایشان به اتفاق آرا بوده، ثالثاً مسئولیت هر گونه تأخیری مابین زمان ثبت سفارش و ترخیص کالا بر عهده واردکننده بوده، رابعاً تشخیص تعلّق مابه التفاوت نرخ ارز به ذی نفع بر عهده بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به عنوان دیگر خوانده دعوی بوده و خامساً موضوع رأی اصداری از سوی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با پرونده شاکی سالبه به انتفاء موضوع می باشد و به لحاظ قانونی مسئولیتی متوجّه وزارت متبوع نمی باشد. لذا تقاضای تصمیم شایسته دایر بر رد شکایت مورد استدعا می باشد."

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

شماره قرار: ۵۳۱۳۹۰۰۰۰۳۸۷۶۴۴
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۲/۲۲
شماره پرونده: ۱۴۰۲۳۱۹۲۰۰۰۰۹۷۶۹۰۳
شماره بایگانی شعبه: ۰۲۰۵۴۵۰

بسمه تعالی

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

دیوان عدالت اداری

همچنین اداره دعاوی حقوقی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در پاسخ به شکایت مذکور به موجب لایحه شماره ۰۰/۲۹۷۳۹۶ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۱ نیز توضیحاتی داده است که خلاصه آن به قرار زیر است:

" کالای مورد ادّعای شاکی (حبوبات) از محل حواله های ارزی مربوط به مشارٌالیه تحت کد تعرفه کالایی شماره (۰۷۱۳۲۰۹۰)، تا تاریخ ۱۳۹۸/۲/۳۱ جزء کالاهای فهرست گروه یک قرار داشته و از تاریخ مذکور به بعد، وفق اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت و تصریح مصوبات کارگروه مندرج در بند (۴) از گروه یک خارج گردیده و مشمول پرداخت مابه التفاوت شده است.

خاطر نشان می سازد نامه شماره ۷۸۶۸۰/۶۰ مورخ ۱۳۹۹/۳/۲۷ سرپرست وقت معاونت بازرگانی داخلی و دبیر کارگروه مذکور، مرتبط با ۲۲۸ ردیف کد تعرفه های نهاده های پایه کشاورزی بوده و تأثیری در تغییر گروه کالایی مدّ نظر شاکی نداشته است. لازم به ذکر است تغییر گروه کالایی حبوبات (ازجمله نخود) و به تبع آن اخذ مابه التفاوت به موجب مصوبات اردیبهشت و خرداد سال ۱۳۹۸ اتفاق افتاده است.

خواهان در دعوای مطروحه، به استناد رأی شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۷۴۹ مورخ ۱۳۹۷/۷/۶ [۱۳۹۹/۶/۱۸] آن هیأت، مدّعی ابطال تصویب نامه شماره ۷۰۲۲۰ /ت ۵۵۶۳۳ هـ مورخ ۱۳۹۷/۵/۲۹ هیأت وزیران گردیده است. در این خصوص لازم به ذکر است مطابق رأی هیأت عمومی دیوان، صرفاً اطلاق مصوبه نسبت به مواردی که قراردادهای قطعی تأمین و فروش ارز بین بانک ها و متقاضیان منعقد شده باشد و شرطی مبنی بر الزام طرف های قرارداد به پرداخت مابه التفاوت وجود نداشته باشد، خلاف شرع شناخته شده است. در این رابطه مستحضر هستید براساس بخشنامه شماره ۹۶/۴۲۶۳۷۳ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۸ اداره سیاست ها و مقرّرات ارزی این بانک، بانک های عامل مکلّف گردیده اند قبل از انجام حواله ارزی نسبت به اخذ «تعهّدنامه پذیرش تغییرات و نوسانات نرخ ارز» از واردکننده اقدام نمایند.

با توجه به مطالب فوق، با تأکید بر عدم صدور مقرره مورد اعتراض از جانب بانک مرکزی، صدور رأی شایسته مبنی بر رد شکایت شاکی مورد استدعا است."

درخصوص خواسته شاکی مبنی بر ابطال مصوبه شماره ۶۰/۷۸۶۸۰ مورخ ۱۳۹۹/۳/۲۷ سرپرست دبیرکارگروه ستاد تنظیم بازار و معاون بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت، با توجه به این که وکیل شاکی به موجب نامه ای که به شماره ۱۴۰۰-۷۵۰-۱۱ مورخ ۱۴۰۱/۱/۳۰ در دفتر هیأت عمومی ثبت شده شکایت خود را مسترد کرده است؛ بنابراین موجبی برای رسیدگی وجود ندارد. لذا در اجرای ماده ۸۵ قانون دیوان عدالت اداری معاون قضایی در امور هیأت عمومی و هیأت های تخصّصی دیوان عدالت اداری به موجب دادنامه شماره ۱۴۰۱۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۱۸۴ مورخ ۱۴۰۱/۲/۱۸ قرار رد شکایت صادر کرده است. لیکن از آنجا که شاکی ابطال مقرره مورد شکایت را از بُعد شرعی نیز خواستار شده بود، در اجرای بند ۲ از ماده ۸۷ قانون دیوان عدالت اداری در خصوص جنبه شرعی مقرره مورد اعتراض از شورای نگهبان استعلام به عمل آمد و قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره ۱۰۲/۳۸۳۱۲ مورخ ۱۴۰۲/۶/۱۳ اعلام کرده است که:

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

شماره قرار: ۵۳۱۳۹۰۰۰۰۳۸۷۶۴۴
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۲/۲۲
شماره پرونده: ۱۴۰۲۳۱۹۲۰۰۰۰۹۷۶۹۰۳
شماره بایگانی شعبه: ۰۲۰۵۴۵۰

بسمه تعالی

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

دیوان عدالت اداری

"رییس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

" با سلام و تحیّت

عطف به نامه شماره ۰۰۰۰۷۵۰ مورخ ۱۴۰۰/۷/۲۵ ؛

موضوع مصوبه شماره ۶۰/۷۸۶۸۰ مورخ ۱۳۹۹/۳/۲۷ دبیرخانه کارگروه ستاد تنظیم بازار موضوع فهرست تعرفه کالاهای مستثنی از پرداخت مابه التفاوت وزارت جهاد کشاورزی، در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۶/۵ فقهای معظّم شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که به شرح ذیل اعلام نظر می گردد:

- مصوبه مورد شکایت در تعیین کالاهای مذکور، متضمّن حکم خلاف شرع نیست. لکن در خصوص آثار ناشی از اجرای این حکم، با توجه به مقرّرات دیگر، همان گونه که پیش از این مکرراً بیان شده است، الزام به پرداخت مابه التفاوت، نسبت به مواردی که قراردادهای قطعی تأمین و فروش ارز بین بانک ها و متقاضیان منعقد شده باشد، شرطی مبنی بر الزام طرف های قرارداد به پرداخت مابه التفاوت وجود نداشته باشد، خلاف شرع شناخته شد. تشخیص موارد و رسیدگی به اختلافات بر عهده مرجع صالح است."

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۵/۲/۲۲ با حضور رییس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره ۱۰۲/۳۸۳۱۲ مورخ ۱۴۰۲/۶/۱۳ در رابطه با جنبه شرعی مقرره مورد شکایت اعلام کرده است که : «مصوبه مورد شکایت در تعیین کالاهای مذکور، متضمّن حکم خلاف شرع نیست لکن درخصوص آثار ناشی از اجرای این حکم با توجه به مقرّرات دیگر همان گونه که پیش از این مکرراً بیان شده است الزام به پرداخت مابه‌التفاوت نسبت به مواردی که قراردادهای قطعی تأمین و فروش ارز بین بانک ها و متقاضیان منعقد شده باشد و شرطی مبنی بر الزام طرف های قرارداد به پرداخت مابه‌التفاوت وجود نداشته باشد خلاف شرع شناخته شد. تشخیص موارد و رسیدگی به اختلافات برعهده مرجع صالح است.» بنابراین در اجرای حکم مقرّر در ماده ۸۷ قانون دیوان عدالت اداری مصوّب سال ۱۳۹۲ مبنی بر لزوم تبعیت هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از نظر فقهای شورای نگهبان درخصوص جنبه شرعی مقرّرات اجرایی، مصوبه شماره ۶۰/۷۸۶۸۰ مورخ ۱۳۹۹/۳/۲۷ دبیرخانه کارگروه ستاد تنظیم بازار موضوع فهرست تعرفه کالاهای مستثنی از پرداخت مابه‌التفاوت وزارت جهاد کشاورزی در حد نظریه فقهای شورای نگهبان خلاف شرع بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون دیوان عدالت اداری مصوّب سال ۱۳۹۲ بطلان آن از تاریخ صدور اعلام می‌شود. این رأی براساس ماده ۹۳ قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوّب ۱۴۰۲/۲/۱۰) در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است./

احمدرضا عابدی

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

شماره قرار: ۵۳۱۳۹۰۰۰۳۸۷۶۴۴
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۲/۲۲
شماره پرونده: ۱۴۰۲۳۱۹۲۰۰۰۰۹۷۶۹۰۳
شماره بایگانی شعبه: ۰۲۰۵۴۵۰

بسمه تعالی

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

دیوان عدالت اداری

رییس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

تصویر برابر با اصل است.

تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبری - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی

دیوان عدالت اداري

هیئت عمومي دیوان عدالت اداري

شماره ابلاغیه :	1405311[illegible]04368512
شماره پرونده :	1[illegible]0000766256
شماره بایگانی پرونده :	0001915
تاریخ تنظیم:	1405/06/04

ابلاغ الکترونیکی

نام بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران **شناسه ملی:** 14002207985

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهايي/تصميم نهايي

متن ابلاغیه:

به پيوست يك نسخه دادنامه به شماره 1405313900012387 96 به حضور ارسال مي گردد.
لازم به ذكر است براي مشاهده **روند كار پرونده** با مراجعه به نشاني my.adliran.ir از گزينه «**اطلاع رساني پرونده**» مي توانيد استفاده نماييد.

- ابلاغیه در تاریخ 1405/06/04 **به سامانه ابلاغ ارسال گردید.**

نشانی: تهران - بزرگراه ستاري - بلوار شهيد مخبري - نبش خيابان ايران زمين - ساختمان ديوان عدالت اداري

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

شماره پرونده ها :
140031920000766256 , 140031920000758943 , 140231920000821621

شماره بایگانی شعبه :
0001915 , 0001903 , 0204753

تاریخ دادنامه: 1405/5/20

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکیان: 1-شرکت دبش سبز گستر با وکالت آقایان احمد مظفری و علیرضا قنائیان2- شرکت آدینه وصل با وکالت آقای جواد شریفی نویسی

طرف شکایت: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بخشنامه شماره 00/129883 مورخ 1400/5/9 اداره سیاست‌ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

گردش کار:آقایان احمد مظفری و علیرضا قنائیان به وکالت از شرکت دبش سبز گستر و آقای جواد شریفی نویسی به وکالت از شرکت آدینه وصل به موجب دادخواست‌های جداگانه‌ای ابطال بخشنامه شماره 00/129883 مورخ 1400/5/9 اداره سیاست‌ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را خواستار شده‌اند و در جهت تبیین خواسته اجمالاً به طور خلاصه اعلام کرده‌اند که:

" همان طور که مستحضرید، در سال‌های 1396 تا 1398 وارد کنندگان و تولید کنندگان ناگزیر بودند که ارز را برابر مقرّرات ارزی حاکم بر کشور از بانک مرکزی خریداری نمایند. بر همین اساس پس از توافق مبنی بر نرخ ارز، خرید ارزی انجام و حواله ارزی به تولیدکنندگان تخصیص می‌یافت، متعاقب توافق خرید ارز، بانک مرکزی طی بخشنامه مورخ 1398/3/28 بانک‌های عامل را ملزم نمود که از تولیدکنندگان و واردکنندگان مابه‌التفاوت نرخ ارز مطالبه نماید. این اقدام خلاف شرع و مغایر قانون با شکایت تعدادی از ذی‌نفعان مواجه و هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به موجب دادنامه شماره 14000997090581027 5 مورخ 1400/1/28 حکم به ابطال بخشنامه مذکور صادر نمود. متأسفانه، بانک مرکزی در اقدامی مقابله جویانه با حکم هیأت عمومی دیوان عدالت اداری متوسل به اختیارات خویش گردیده و به موجب بخشنامه دیگری به شماره 00/129883 مورخ 1400/5/9 (موضوع شکایت) بدون در نظر گرفتن رأی هیأت عمومی و در اقدامی معارض با آن، بانک‌های عامل

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

را ملزم نموده که نسبت به دریافت مابه‌التفاوت نرخ ارز اقدام نمایند و چنانچه مابه‌التفاوت پرداخت نگردد حسب بخشنامه مذکور، شرکت‌های موکل و دیگر ذی‌نفعان در لیست سیاه بانک مرکزی قرار خواهند گرفت و بدین ترتیب کلّیه خدمات بانکی برای شرکت‌های موکلین مسدود خواهد شد و در صورت وقوع چنین امر ناگواری بلاشک تولید شرکت‌های موکل متوقّف و با خطر بزرگی مواجه خواهد شد که نتیجه‌ای جز تعطیلی کارخانجات آنها و بیکاری بیش از 3000 نفر، دربَر نخواهد داشت. با عنایت به این که مفاد بخشنامه مذکور بر خلاف اصول 47، 46، 43، 40، 22 قانون اساسی و مواد 362، 344، 219 ، 4 قانون مدنی و همچنین در مغایرت صریح با رأی شماره 275 مورخ 1400/2/28 [14000997090581027 5] مورخ 400/1/28 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری می‌باشد تقاضای ابطال بخشنامه مورد شکایت را دارم. "

در پی اخطار رفع نقصی که از طرف دفتر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری برای شرکت دبش سبز گستر ارسال شد مدیرعامل شرکت مذکور به موجب لایحه شماره ح/160 مورخ 1400/12/17 اعلام کرده است که:

" شرکت دبش سبز گستر نسبت به خرید ارز از بانک اقدام و معادل ریالی آن همزمان با صدور حواله ارزی به حساب بانک واریز نموده است و براساس حواله‌های صادره اقدام به واردات کالا به کشور و نهایتاً منجر به صدور برگ سبز گمرکی شده است. لذا مطالبه مابه‌التفاوت نرخ ارز خریداری شده بر خلاف توافق بدوی و تعیین قیمت قطعی بر تعیین نرخ ارز، مِن غیرحق و مصداق دارا شدن بلاجهت و ظالمانه می‌باشد و همچنین برخلاف اصول مسلّم شرعی و قواعد فقهی اوفو بالعقود، اکل مال به باطل، لاضرر و نفی عُسر و حرج، اصل عدم و اصل عدل و انصاف و برخلاف حرمت مال مؤمن می‌باشد. ضمن این که مغایر با اصول 47، 46، 41 قانون اساسی و مواد 344، 219، 4 قانون مدنی نیز می‌باشد و از جهتی برخلاف سیاست‌های کلّی نظام در جهت حمایت از تولید و رونق تولید و ایجاد اشتغال درکشور می‌باشد. علی‌ای‌حال با عنایت به مراتب معنونه و قواعد فقهی مذکور ، تقاضای ابطال بخشنامه مورد شکایت را استدعا دارد."

متن مقرره مورد شکایت به شرح زیر است:

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بخشنامه شماره 00/129883 مورخ 1400/5/9 اداره سیاست‌ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

" بانک ملّی ایران – مدیریت امور بین الملل

بانک سپه – مدیریت امور بین الملل

بانک تجارت – مدیریت امور بین الملل

بانک ملّت – مدیریت امور بین الملل

بانک صادرات ایران – مدیریت امور بین الملل

بانک کشاورزی – مدیریت امور بین الملل

بانک رفاه کارگران – مدیریت امور اعتباری و بین الملل

بانک صنعت و معدن – مدیریت امور بین الملل و تجهیز منابع

بانک توسعه صادرات ایران – مدیریت امور بین الملل

بانک مسکن – مدیریت امور بین الملل

بانک کارآفرین – مدیریت امور بین الملل

بانک پارسیان – مدیریت عملیات ارزی

بانک اقتصاد نوین – مدیریت امور بین الملل

بانک سامان – مدیریت امور بانکداری بین الملل

بانک پاسارگاد – مدیریت امور بین الملل

بانک سرمایه – مدیریت امور بین الملل

پست بانک ایران – مدیریت امور بین الملل

بانک سینا – مدیریت امور بین الملل

بانک مشترک ایران و ونزوئلا – مدیریت امور بین الملل

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

شماره دادنامه : 140531390001238796
تاریخ تنظیم : 1405/05/20

هیئت عمومي ديوان عدالت اداري

دادنامه

ديوان عدالت اداري

بانک توسعه تعاون – مدیریت امور بین الملل

بانک تجارتی ایران و اروپا – شعبه تهران

بانک خاورمیانه – مدیریت امور بین الملل

بانک شهر – مدیریت امور عملیات ارزی

بانک دی – معاونت امور بین الملل و ارزی

بانک گردشگری – مدیریت امور بین الملل

بانک آینده – مدیریت امور بانکداری بین الملل

اداره عملیات ارزی

با سلام؛

احتراماً به اطّلاع می‌رساند در مواردی که متقاضی نسبت به ارائه پروانه گمرکی مطابق اقدام نموده، لیکن رفع تعهّد ارزی منوط به اخذ مابه‌التفاوت نرخ ارز گردیده است. آن بانک می تواند در صورت اخذ وثایق و تضامین معتبر (حسب اعتبار سنجی صورت گرفته توسط آن بانک) و اخذ تعهّد از واردکننده مبنی بر پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز مترتّب در مهلت‌های تعیین شده، نسبت به ثبت پروانه گمرکی مزبور و صرفاً انجام عملیات تطبیق در سامانه رفع تعهّد ارزی اقدام نماید. ضمناً درصورت عدم پرداخت مابه‌التفاوت متعلّقه در مهلت تعیین شده، باید آن بانک مبادرت به لغو تطبیق و پیگیری مجدد تمهیدات ایفا نشده در سامانه‌های مربوطه نماید. مقتضی است مراتب به شعب و واحدهای ذی ربط ابلاغ و بر حُسن اجرای آن نیز نظارت نماید.

-اداره سیاست ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران"

در پاسخ به شکایت مذکور، اداره دعاوی حقوقی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به موجب لایحه شماره 02/227197 مورخ 1402/9/18 توضیح داده است که :

" به استحضار می‌رساند مقرره مورد اعتراض سابقاً به موجب دادنامه شماره 1400099709060111172 الی 1400099709060111173 مورخ 1400/9/27 صادره از هیأت

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

تخصصی مالیاتی بانکی، قرار رد شکایت صادر گردیده است. بنا به مراتب فوق و با عنایت به این‌که موضوع مشمول ماده 85 قانون دیوان عدالت اداری می‌باشد، صدور قرار رد دادخواست مورد استدعا است."

در خصوص خواسته شاکیان مبنی بر ابطال بخشنامه شماره 00/129883 مورخ 1400/5/9 اداره سیاست‌ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، معاون قضایی در امور هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری در اجرای ماده 85 قانون دیوان عدالت اداری با عنایت به این که بخشنامه مذکور سابقاً در هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری مطرح گردیده و این هیأت براساس دادنامه شماره 1173-1400099709060111 72 مورخ /1400 9/27 بخشنامه مذکور را قابل ابطال تشخیص نداد، لذا موضوع شکایت را از **بُعد قانونی** مشمول مفاد رأی مذکور و واجد اعتبار امور مختوم دانسته و در نتیجه به موجب دادنامه‌های شماره1403139000071774 0 مورخ 1403/3/27 و 1403139000119718 1 مورخ /1403 5/24 قرار رد شکایت صادر کرده است. لیکن از آنجا که شاکیان ابطال مقرره مورد شکایت را از **بُعد شرعی** نیز خواستار شده بودند، در اجرای بند 2 از ماده 87 قانون دیوان عدالت اداری در خصوص جنبه شرعی مقرره مورد اعتراض از شورای نگهبان استعلام به عمل آمد و قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه‌های شماره 102/49225و 102/49226 مورخ 1405/4/7 اعلام کرده است که:

" رییس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

با سلام و تحیّت

عطف به نامه شماره 0001903 مورخ 1403/6/27 ؛

موضوع مصوبه شماره 00/129883 مورخ 1400/5/9 اداره سیاست‌ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، در جلسه مورخ 1405/3/30 فقهای معظّم شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که به شرح ذیل اعلام نظر می‌گردد :

-در صورتی که اطلاق عبارت مورد شکایت شامل مواردی می‌شود که معامله قطعی، در گذشته بدون اشتراط حق دریافت مابه التفاوت به نحو شرعی منعقد شده است، اطلاق آن خلاف شرع خواهد بود.

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بدیهی است چنانچه حسب مقرّرات، دستگاه های اجرایی وظیفه ترخیص کالاهای وارداتی را داشته باشند، منوط نمودن ترخیص و امثال آن به پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز بدون مجوّز قانونی، خلاف شرع است."

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ 1405/5/20 با حضور رییس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومي

قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره 102/49225مورخ 1405/4/7در رابطه با جنبه شرعی مقرره مورد شکایت اعلام کرده است که : «در صورتی که اطلاق عبارت مورد شکایت شامل مواردی می‌شود که معامله قطعی، در گذشته بدون اشتراط حق دریافت مابه‌التفاوت به نحو شرعی منعقد شده است، اطلاق آن خلاف شرع خواهد بود. بدیهی است چنانچه حسب مقرّرات، دستگاه‌های اجرایی وظیفه ترخیص کالاهای وارداتی را داشته باشند، منوط نمودن ترخیص و امثال آن به پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز بدون وجود مجوّز قانونی، خلاف شرع است.» بنابراین در اجرای حکم مقرّر در ماده 87 قانون دیوان عدالت اداری مصوّب سال 1392 مبنی بر لزوم تبعیت هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از نظر فقهای شورای نگهبان درخصوص جنبه شرعی مقرّرات اجرایی، اطلاق بخشنامه شماره 00/129883مورخ 1400/5/9 اداره سیاست‌ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در حد مقرّر در نظریه فقهای شورای نگهبان خلاف شرع است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد 13 و 88 قانون دیوان عدالت اداری مصوّب سال ۱۳۹۲ بطلان آن از تاریخ صدور اعلام می‌شود.

احمدرضا عابدی

رییس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

امضاي صادر كننده

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی

ديوان عدالت اداري

هيات تخصصي مالياتي بانكي ديوان عدالت اداري

شماره ابلاغیه :	1405313[illegible]04582048
شماره پرونده :	14[illegible]0001195505
شماره بایگانی پرونده :	0400254
تاریخ تنظیم:	1405/06/14

ابلاغ الکترونیکی

نام بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران

شناسه ملی: 14002207985

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارتهايي/تصميم نهايي

متن ابلاغیه:

به پيوست يك نسخه دادنامه به شماره 140531390001473034 به حضور ارسال مي گردد.
لازم به ذكر است براي مشاهده **روند كار پرونده** با مراجعه به نشاني my.adliran.ir از گزينه «**اطلاع رساني پرونده**» مي توانيد استفاده نماييد.

- ابلاغیه در تاریخ 1405/06/14 **به سامانه ابلاغ ارسال گردید.**

نشاني: تهران - بزرگراه ستاري - بلوار شهيد مخبري - نبش خيابان ايران زمين - ساختمان ديوان عدالت اداري

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

* شماره پـرونـــده : هـ ت/0400254

* شاکی : خانم نوشین محمدعلی پور فرزند نصراله با وکالت آقای مجتبی مطهری

*طرف شکایت : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

*موضوع شکایت و خواسته : ابطال شیوه نامه صادر شده از بانک مرکزی مورخ 11/6/1404 تحت عنوان سقف اعتبار مجاز صدور چک.

---

* شاکی دادخواستی به طرفیت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به خواسته ابطال شیوه نامه صادر شده از بانک مرکزی مورخ 11/6/1404 تحت عنوان سقف اعتبار مجاز صدور چک به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرره مورد شکایت به قرار زیر می باشد:

ماده 4: امتیاز اعتبار چک براساس رفتار اعتباری و اطلاعات مربوط به سابقه فعالیت گذشته مشتری دو فقره چک با ضرایب تأثیر متفاوت و براساس الگو (مدل) ارائه شده توسط شرکت که به تأیید هیأت عامل بانک مرکزی رسیده است (پیوست)، محاسبه می گردد.

ماده5- تمامی مشتریان براساس امتیاز اعتباری چک، پنج طبقه ریسک خیلی بالا (E)، ریسک بالا (D)، ریسک متوسط (C)، ریسک پایین (B) و ریسک خیلی پایین (A) طبقه بندی می کردند که نتایج آن در گزارش های اعتباری هایش داده خواهد شد.

ماده 11- تا زمان ارائه و تأیید الگو (مدل) تعیین و محاسبه سقف اعتبار مجاز چک کلیه اشخاص، صرفاً امتیاز اعتباری حسب ایشان در گزارش های اعتباری چک درج و ارائه می گردد.

تبصره ماده 16- سقف اعتبار مجاز باید پس از ثبت چک توسط مشتری و پیش از تأثیر آن به ذی نفع اعلام گردد.

ماده19- سامانه صیاد از طریق ارتباط با شرکت نسبت به محاسبه و نمایش سقف اعتبار مجاز صادر کننده به وی اقدام می نماید. بانک ها موظفند ضمن دریافت سقف اعتبار مجاز مشتری از سامانه صیاد نسبت به نمایش آن به وی و ذی نفع چک در سامانه های عملیاتی خود در این رابطه اقدام نمایند.

ماده 22- الگو (مدل) ارائه شده توسط شرکت، شاخص های تأثیرگذار و ضرایب آن جهت محاسبه امتیاز اعتباری چک و سقف اعتبار مجاز در مواقع مقتضی براساس نتیجه ارزیابی صحت عملکرد الگو(مدل) توسط شرکت به روز رسانی خواهد شد.

متعاقباً اصلاحات مقتضی حسب شرایط با به روز رسانی و تفسیر در الگو (مدل) و یا اطلاعات استفاده شده در آن و ضرایب تأثیرشان صورت می پذیرد و پس از تصویب در هیأت عامل بانک مرکزی به جای الگو(مدل) پیشین، عملیاتی می گردد. هدف از بازبینی، بهبود دقت و کارایی الگو(مدل) در ارزیابی امتیاز اعتباری چک و سقف اعتبار مجاز می باشند.

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

ماده 24: بانک مکلف است در زمان افتتاح حساب جاری و یا اعطای دسته چک جدید به مشتری نسبت به اخذ رضایت به شرح ذیل از وی اقدام نماید.

"بانک مجاز است اطلاعات مربوط به امتیاز چک مشتری را در اختیار ذینفعان چک های صادره قرار دهد و مشتری حق هر گونه اعتراضی را در این خصوص به صورت جزئی و کلی در حال و آینده را از خود سلب و ساقط می نماید."

*دلایل شاکی برای ابطال مقرره مورد شکایت :

باتوجه به اینکه در قانون صدور چک هیچ مجوزی برای ایجاد عنوان رو امتیاز اعتبار چک صادر نشده است و بانک ها را صرفاً مکلف به تعیین سقف اعتبار مجاز دانسته اما شیوه نامه بر خلاف قانون و خارج از حدود اختیار

* در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل حقوقی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به موجب لایحه شماره 4278068-10/10/1404 به طور خلاصه توضیح داده است که :

اولاً مطابق ماده 21 قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور و قانون پولی و بانکی کشور و اصلاحات بعدی آن و نیز قانون عملیات بانکی بدون ربا اعمال سیاست های پولی و بانکی طبق قوانین و مقررات جزء وظایف نظام بانکی است به موجب قسمت اخیر بند الف ماده 67 قانون بانک مرکزی کلیه وظایف و اختیاراتی که در قوانین برای شورای پول و اعتبار تعیین شده به هیأت عالی منتقل گردید و طبق بند 2 و 3 قسمت الف ماده 4 و ماده 19 قانون مذکور وظیفه تنظیم گری نظام پرداخت کشور و ایجاد زیر ساخت های فنی لازم برای نیل به اهداف مقرر در قانون مزبور بر عهده بانک مرکزی و هیأت عالی آن می باشد و باتوجه به مواد 6 اصلاحی قانون صدور چک و بند 21 ماده 21 قانون بازار اوراق بهادار صدور دسته چک را منحصراً از طریق سامانه صدور یکپارچه چک (صیاد) تابع تشریفات و ضوابط خاص نموده است و تکلیف بانک ها نسبت به بهره گیری از سامانه صیاد، پس از احراز هویت و استعلام ممنوعیت های قانونی از سامانه نهاب، با اخذ گزارش ارزش اعتباری از (سامانه ملی اعتبار سنجی) یا رتبه بندی اعتباری مقید و معین گردیده است. شورای پول و اعتبار بانک مرکزی دستورالعمل اجرایی ماده 6 اصلاحی قانون چک را در سال 1399 تصویب کرد و در ادامه دستورالعمل حساب جاری و ضوابط اجرایی ماده 6 اصلاحی قانون صدور چک را سی و نهمین جلسه مورخ 18/ 6/1404 هیأت عالی به تصویب رسید. و متعاقباً شیوه نامه تعیین سقف اعتبار مجاز صدور چک در 25 ماده و 5 تبصره در سی و ششمین جلسه مورخ 11/6/1404 هیأت عالی بانک مرکزی تصویب شده لذا با عنایت به مراتب فوق تقاضای رد شکایت شاکی را دارم.

پرونده کلاسه هـ ت- 0400254 در جلسه مورخ 1405/5/25 هیأت تخصصی مالیاتی بانکی، مورد رسیدگی واقع که با عنایت به عقیده حاضرین نسبت به بخشی از شکایت، با استعانت ازدرگاه خداوند متعال به شرح ذیل مبادرت به انشاء رای می نماید:

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

شماره دادنامه : 14053139000147303 4
تاریخ تنظیم : 1405/06/14
شماره پرونده : 140431920001195505
شماره بایگانی شعبه : 0400254

هیات تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری

دادنامه

دیوان عدالت اداری

رأی هیأت تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری

در خصوص بخشی از شکایت شاکی مبنی بر ابطال مواد 4 و 5 و 11 و 16 و 19 و 21 و 22 از شیوه نامه مربوط به سقف اعتبار مجاز صدور چک (مورخ 11/6/1404) مصوب بانک مرکزی، با عنایت به اینکه بانک مرکزی در خصوص فرایندهای مربوط به چک صیادی و با لحاظ مفاد ماده 6 قانون اصلاح چک که به صراحت بیان داشته است "پس از دریافت گزارش اعتباری از سامانه ملی اعتبار سنجی، سقف اعتبار مجاز متقاضی را محاسبه نماید" و اختیار وضع مقررات و اعتبار سنجی به موجب قانون مذکور و هم چنین ماده 21 قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور و ماده 67 قانون جدید بانک مرکزی (مرجع مصوب) و سایر قوانین، به بانک مرکزی اعطاء شده است و وضع مقررات مورد شکایت دراین راستا و با هدف اجرای صحیح قانون و پیشگیری از چالش های مربوط به صدور چک، می باشد. فلذا مغایرتی با قوانین و مقررات تشخیص نمی گردد به استناد بند (ب) ماده 87 از قانون دیوان عدالت اداری، رأی به رد شکایت صادر می نماید. رأی مزبور ظرف بیست روز پس از صدور قابل اعتراض از سوی ریاست معزز دیوان عدالت اداری یا ده نظر از قضات گرانقدر دیوان می باشد.

محمدعلی برومند زاده

رئیس هیأت تخصصی مالیاتی بانکی

دیوان عدالت اداری

امضای صادر کننده

Click to BUY NOW! PDF-XChange Editor www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی

ديوان عدالت اداري

هيئت عمومي ديوان عدالت اداري

شماره ابلاغیه : 1405314[illegible]4718623

شماره پرونده : 1[illegible]0000123685

شماره بایگانی پرونده : 0500237

تاریخ تنظیم: 1405/06/17

ابلاغ الکترونیکی

نام بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران

شناسه ملی: 14002207985

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهايي/تصميم نهايي

متن ابلاغیه:

به پيوست يك نسخه دادنامه به شماره 14053139000150892l به حضور ارسال مي گردد.
لازم به ذكر است براي مشاهده **روند كار پرونده** با مراجعه به نشاني my.adliran.ir از گزينه **«اطلاع رساني پرونده»** مي توانيد استفاده نماييد.

- ابلاغیه در تاریخ 1405/06/17 **به سامانه ابلاغ ارسال گردید.**

نشانی: تهران - بزرگراه ستاري - بلوار شهيد مخبري - نبش خيابان ايران زمين - ساختمان ديوان عدالت اداري

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

* شاکی : آقایان سیف اله و صادق احمدی

*طرف شکایت : وزارت صنعت، معدن تجارت- وزارت راه و شهرسازی- گمرک- بانک مرکزی- ریاست جمهوری سازمان برنامه و بودجه

* موضوع شکایت و خواسته : ابطال تبصره 3 ماده 2 و ماده 3 شیوه نامه واردات خودرو کشنده موضوع آئین نامه اجرائی بند پ ماده 59 قانون برنامه 7 توسعه و مشرفیت (مصوبه هیأت وزیران مورخ 24/7/1403)

---

* شاکی دادخواستی به طرفیت وزارت صنعت، معدن تجارت- وزارت راه و شهرسازی- گمرک- بانک مرکزی- ریاست جمهوری سازمان برنامه و بودجه به خواسته ابطال تبصره 3 ماده 2 و ماده 3 شیوه نامه واردات خودرو کشنده موضوع آئین نامه اجرائی بند پ ماده 59 قانون برنامه 7 توسعه و مشرفیت (مصوبه هیأت وزیران مورخ 24/7/1403) به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرره مورد شکایت به قرار زیر می باشد:

تبصره 3- مالک وسیله نقلیه مکلف است تعهدنامه مبنی بر اسقاط وسیله نقلیه را به وزارت (سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران) ارائه نماید.

تبصره 4- مجوز ثبت سفارش متقاضیان صرفاً پس از دریافت تأییدیه یا احراز از سامانه امکان پذیر خواهد بود.

تبصره 5- وسایل نقلیه ثبت نام شده تا زمان ترخیص خودروی وارداتی، وارد فرایند اسقات نخواهند شد و در صورت عدم ورود خودروی وارداتی درخواستی (به هر علت)، امکان انصراف از طرح مذکور در سامانه وجود خواهد داشت. شماره‌گذاری اتوبوس‌های کشنده وارداتی منوط به ارائه گواهی اسقاط اتوبوس یا کشنده معرفی شده با عمر بیش از بیست و پنج سال می‌باشد.

تبصره 6- اسناد مالکیتی وسایل نقلیه وارداتی که اسناد گمرکی به نام مالک باشد یا از واردکننده وکالتنامه رسمی داشته باشد، از طریق راهور منحصراً برای مالک وسیله نقلیه اسقاط شده صادر می‌شود.

ماده 3- مالکان دارای تأییدیه از سامانه، مجاز به واردات وسایل نقلیه می‌باشند. مالکان فاقد تأییدیه از سامانه (فاقد کارت بازرگانی) می‌توانند عملیات اجرایی واردات وسایل نقلیه را از طریق شرکت‌های واردکننده موضوع بندهای (الف) و (ب) ماده 5 آیین‌نامه واردات خودرو انجام دهند.

* دلایل شاکی برای ابطال مقرره مورد شکایت :

- خروج از حدود اختیارات

- بر خلاف قوانین (تصریح ننموده است)

- بر خلاف اصل 28 قانون اساسی

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

* در پاسخ به شکایت مذکور ، مدیر کل حقوقی وزارت صنعت، معدن و تجارت به موجب لایحه شماره 12/3/-5697 1405 به طور خلاصه توضیح داده است که :

الف) آیین‌نامه مورد اعتراض در اجرای مستقیم حکم قانون‌گذار تصویب شده و متضمن وضع قاعده ای مستقل و خارج از حدود اختیارات مرجع تصویب نیست. مطابق بند پ ماده 59 قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، قانون‌گذار صراحتاً مقرر داشته است:

((دولت مجاز است در ازای اسقاط هر دستگاه اتوبوس و کشنده جاده‌ای بالای بیست و پنج سال نسبت به اعطای مجوز واردات دستگاه اتوبوس و کشنده جاده‌ای با سن کمتر از ده سال به مالک اتوبوس و کشنده اقدام نمایند و آیین‌نامه اجرایی این بند به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.))

مستفاد از حکم صریح فوق آن است که اصل الزام به اسقاط وسیله نقلیه فرسوده، مستقیماً توسط مقنن وضع گردیده و هیأت وزیران صرفاً مأمور تنظیم ساز و کار اجرایی و نحوه اعمال این حکم قانون بوده است. بر این اساس، آیین‌نامه مورد شکایت، در مقام ایجاد تکلیف جدید نبوده بلکه صرفاً نحوه اجرای حکم مقنن را تبیین نموده است. لذا اعتراض شاکی نسبت به شرط اسقاط، در حقیقت اعتراض به اصل حکم قانون‌گذار می‌باشد.

ب) خواسته شاکی نسبت تبصره 3 ماده 2 مبتنی بر برداشت ناصواب از متن مقرره است. شاکیان در دادخواست تقدیمی مدعی شده‌اند که تبصره 3 ماده 2 ارائه «گواهی اسقاط» را الزامی کرده است، حال آنکه تبصره مذکور صراحتاً مقرر می‌دارد:

((مالک وسیله نقلیه مکلف از تعهد نامه مبنی بر اسقاط وسیله نقلیه را به وزارت ارائه نماید.))

واضح است که مفاد تبصره مذکور صرفاً ناظر بر اخذ «تعهدنامه» است و نه الزام به ارائه «گواهی اسقاط» در مرحله ثبت . فلذا مبنای شکایت از حیث موضوعی، مبتنی بر برداشت خلاف ظاهر و خلاف نص مقرر بوده و از این حیث فاقد وجاهت است.

ج) تبصره 3 ماده 2 حدود اختیارات قانونی تصویب شده است. وقتی قانون‌گذار اصل اسقاط را شرط بهره‌مندی از امتیاز واردات قرار داده است، بدیهی است مرجع مجری قانون اختیار دارد و ابزارهای لازم جهت تضمین حسن اجرای آن از جمله اخذ تعهد، احراز شرایط و کنترل اداری را مقرر نماید. تبصره 3 ماده 2 دقیقاً در همین چهارچوب وضع شده و متضمن هیچ‌گونه توسعه حکم قانون و ایجاد تکلیف آن زائد بر قانون نمی‌باشد.

د)استمرار سیاست تقنینی و اجرایی شرط اسقاط در مقررات لاحق، مؤید مشروعیت مقرر مورد اعتراض بوده، علاوه بر حکم صریح قانون برنامه هفتم، در مقررات لاحق نیز همین سیاست را مورد تأکید قرار گرفته است. به موجب تصویب‌نامه مورخ 21/8/1404 هیئت وزیران با عنوان «الحاق تبصره 6 به ماده 8 آیین‌نامه اجرایی ماده 10 قانون ساماندهی صنعت خودرو مقرر گردیده است:

((واردات خودروهای سنگین (کامیون و کشنده) صرفاً منوط به ارائه گواهی اسقاط خودرو مشابه (کامیون و کشنده) صورت می‌گیرد.))

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

این مقرره مؤید آن است که شرط اسقاط، یک تصمیم موردی نبوده بلکه بخشی از سیاست مستمر و منسجم نظام تقنینی و اجرایی کشور در راستای نوسازی ناوگان حمل‌ونقل، ارتقای ایمنی و راه‌ها، کاهش مصرف سوخت و کاهش و آلایندگی زیست محیطی است.

هـ) شاکیان مدعی اند ماده 3 ، رانندگان را ملزم به ارائه کارت بازرگانی نموده است. این ادعا با متن صریح ماده منطبق نیست و ماده 3 مقرر می‌دارد: ((مالکان فاقد تأییدیه از سامانه (فاقد کارت بازرگانی) می‌توانند عملیات اجرایی واردات وسایل نقلیه را از طریق شرکت‌های واردکننده انجام دهند.))

بنابراین ماده مذکور نه تنها الزامی به اخذ کارت بازرگانی ایجاد نکرده، بلکه مسیر جایگزینی قانونی برای اشخاص فاقد کارت بازرگانی پیش بینی نموده و در حقیقت با هدف تسهیل بهره‌مندی رانندگان از مزایای قانونی واردات وضع شده است.

و) استناد شاکیان به اصل 28 قانون اساسی فاقد ارتباط با موضوعی و وجاهت حقوقی است. زیرا اصل 28 قانون اساسی ناظر بر حق اشتغال و آزادی انتخاب شغل است، حال آنکه مقرره مورد اعتراض نه مانع اشتغال شاکیان است، نه محرومیت نسبت به حق کار آنان ایجاد می‌کند و نه محدودیتی نسبت به فعالیت حرفه‌ای ایشان تحمیل می‌نماید. موضوع مورد بحث صرفاً ناظر بر تنظیم شرایط بهره‌مندی از یک امتیاز قانونی خاص، یعنی واردات وسیله نقلیه، بوده که ماهیتاً از حق اشتغال موضوع اصل 28 متمایز است.

ز) در فرض حاضر هیچ مغایرتی میان مقررات مورد اعتراض و قوانین بالادستی وجود ندارد زیرا شاکیان در دادخواست تقدیمی هیچ مستند قانونی مشخصی که بیانگر مغایرت مقرره با قوانین بالادستی باشد ارائه ننموده اند وصرف ادعای عدم مطلوبیت آثار اجرایی مقرره یا دشواری اجرای آن، نمی‌تواند موجب ابطال مصوبه ای گردد که مستقیماً در اجرای حکم قانون‌گذار وضع شده است.

* نظریه تهیه کننده گزارش :

نظر به اینکه شاکی ابطال مصوبه معترض عنه را مستند و مستظهر به قوانین بالادستی ننموده است و مغایرت با قانون مشخص و مصرح را بیان ننموده است مع الوصف نظر به اینکه وضع مصوبه توسط مرجع مصوب بر اساس بند پ ماده 59 قانون برنامه 5 ساله هفتم به پیشرفت جمهوری اسلامی ایران صورت گرفته است که در ماده مذکور اصل اسقاط خودروهای فرسوده بالای بیست و پنج ساله را به هیئت وزیران تجویز نموده و اختیار داده است و هیئت وزیران نیز در راستای اختیار قانونی سازوکار و تشریفات معقول و منطقی را جهت تضمین حسن اجرای قانون و وصول قانون‌گذار به هدف خود مبنی بر نوسازی ناوگان حمل‌ونقل و ارتقای ایمنی راه‌ها و کاهش مصرف سوخت و کاهش آلایندگی زیست محیطی وضع نموده است که این اقدام در حیطه اختیارات قانونی و مطابق با قوانین بالادستی مرجع مصوب بوده است و در خصوص انجام واردات از طریق کارت بازرگانی (شخص حقیقی) یا شرکت‌های واردکننده (به عنوان مسیر جایگزین برای فاقدین کارت بازرگانی) اقدام مذکور برگرفته از مواد 3 و 8 قانون مقررات صادرات و واردات می‌باشد که مبادرت به صادرات و واردات کالا را مستلزم داشتن کارت بازرگانی اعلام نموده است. لذا با توجه به موارد فوق‌الذکر و صلاحیت و اختیار مرجع مصوب و عدم مغایرت با قوانین پیشنهاد رد شکایت اعلام می‌گردد.

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

«فَلاَ تَتَّبِعُوا الْهَوَي اَنْ تَعْدِلُوا »

هيئت عمومي ديوان عدالت اداري

دادنامه

ديوان عدالت اداري

شماره دادنامه : 14053139000150892 1
تاريخ تنظيم : 1405/06/17
شماره پرونده : 14053192000012368 5
شماره بايگاني شعبه : 0500237

تهیه کننده گزارش : محمد هادی بلالی

پرونده کلاسه 0500237 به خواسته ابطال تبصره 3 ماده 2 آیین‌نامه اجرایی بند (پ) ماده 59 قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران در هیأت تخصصی صنایع و بازرگانی دیوان عدالت اداری مطرح شد و پس از بحث و بررسی، بیش از سه چهارم اعضای هیأت تخصصی قائل به رد شکایت بوده و مستند به حکم مقرر در بند (ب) ماده 84 قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 به شرح زیر به صدور رأی اقدام کردند:

رأی هیأت تخصصی صنایع و بازرگانی دیوان عدالت اداری

براساس بند (پ) ماده 59 قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب 1/3/1403 : «دولت مجاز است در ازای اسقاط هر دستگاه اتوبوس و کشنده جاده‌ای بالای بیست و پنج سال نسبت به اعطای مجوز واردات دستگاه اتوبوس یا کشنده جاده‌ای با سن کمتر از ده سال به مالک اتوبوس یا کشنده اقدام نماید. آیین‌نامه اجرایی این بند با در نظر گرفتن مشوقهای قانونی لازم از جمله اعطای تخفیف در عوارض گمرکی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.» نظر به اینکه مقرره مورد شکایت در مقام اجرای حکم قانونی مذکور تصویب شده و اذن قانونگذار به هیأت وزیران در تصویب آیین‌نامه اجرایی بند فوق ملازمه با صلاحیت هیأت وزیران در تبیین نحوه اجرای حکم قانونی فوق‌الذکر دارد، لذا مقرره مورد اعتراض خارج از اختیار و خلاف قانون نبوده و به استناد بند (ب) ماده 84 قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 رأی به رد شکایت صادر و اعلام می‌کند. این رأی مستند به ماده 93 قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوب 10/2/1402) در رسیدگی و تصمیمگیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل بوده و ظرف مدت بیست روز از تاریخ صدور توسط رئیس دیوان عدالت اداری و یا ده نفر از قضات دیوان عدالت اداری قابل اعتراض است.

مهدی دربین

رئیس هیأت تخصصی صنایع و بازرگانی دیوان عدالت اداری

امضاي صادر كننده

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی

شماره ابلاغیه : 1405314[illegible]04868517

شماره پرونده : 1[illegible]0000878872

شماره بایگانی پرونده : 0401946

تاریخ تنظیم: 1405/06/22

دیوان عدالت اداري

هیئت عمومي دیوان عدالت اداري

ابلاغ الکترونیکی

نام بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران

شناسه ملی: 14002207985

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهايي/تصميم نهايي

متن ابلاغیه:

به پيوست يك نسخه دادنامه به شماره 140531390001390391 به حضور ارسال مي گردد.
لازم به ذكر است براي مشاهده **روند كار پرونده** با مراجعه به نشاني my.adliran.ir از گزينه **«اطلاع رساني پرونده»** مي توانيد استفاده نماييد.

- ابلاغیه در تاریخ 1405/06/22 **به سامانه ابلاغ ارسال گردید.**

نشانی: تهران - بزرگراه ستاري - بلوار شهيد مخبري - نبش خيابان ايران زمين - ساختمان ديوان عدالت اداري

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

تاریخ دادنامه: 1405/6/3

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای رضا باستانی نامقی

طرف شکایت: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

موضوع شکایت و خواسته: ابطال اطلاق ماده 7 دستورالعمل «تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسّسات اعتباری» مصوّب سی و ششمین جلسه هیأت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مورخ 1404/5/14

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال اطلاق ماده 7 دستورالعمل «تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسّسات اعتباری» مصوّب سی و ششمین جلسه هیأت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مورخ 1404/5/14 را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است که:

"1- عبارت به‌کار رفته در ماده یک قانون اصلاح قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی مصوب 1397/3/22 مجلس شورای اسلامی «صرفاً در قالب شرکت‌هاي سهامي عام و تعاوني سهامي عام» مي‌باشد. حرف ربط (و) در اينجا داراي مفهوم عطفي بوده و به وضوح دو قالب مُجاز را برمي‌شمرد. اين عبارت حاوي هيچ‌گونه ابهامي نبوده و قانونگذار به طور مشخص و شفاف، «شركت تعاوني سهامي عام» را در كنار «شركت سهامي عام» به عنوان قالب تأسيس مؤسسات اعتباري بانكي و غيربانكي به رسميت شناخته است. بنابراين، هرگونه مقرره اي كه سعي در حذف يكي از اين قالب‌هاي مُجاز داشته باشد، آشكارا با نص صريح قانون مغايرت دارد.

2- فلسفه وجودي قانون مذكور، مبتني بر سياست‌هاي كلي اصل 44 قانون اساسي و در جهت توسعه بخش غيردولتي و تعاوني اقتصاد است. حذف قالب «تعاوني سهامي عام» كه نماد مشاركت‌هاي مردمي و تعاوني است، نه تنها خلاف روح حاكم بر قانون اساسي و سياست‌هاي كلي نظام است، بلكه نوعي تفسير مضيق و محدودكننده عليه حقوق اشخاص (مشاركت در تأسيس مؤسسات اعتباري در قالب تعاوني) و خلاف اصل «توسعه بخش تعاوني» مي‌باشد. هيأت عالي بانك مركزي، حق ندارد با تصويب مقررات، دامنه شمول قانون مصوب مجلس شوراي اسلامي را كه نهادي برتر و منتخب مردم است، محدود نمايد. اين اقدام، تجاوز به حيطه اختيارات قانونگذاري مجلس و نقض سلسله مراتب هنجاري

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

قوانين محسوب مي‌گردد.

3- به موجب اصول حقوقي مسلم، مصوبات مراجع اداري و اجرايي (مانند دستورالعمل‌هاي هيأت عالي بانك مركزي) در مرتبه پايين‌تري نسبت به قوانين عادي مصوب مجلس شوراي اسلامي قرار دارند. اين مراجع موظفند در چهارچوب قوانين عمل نمايند و حق ندارند مقرراتي وضع كنند كه ناقض يا محدودكننده قوانين بالادستي باشد. ماده (7) دستورالعمل مذكور، با حذف قالب «تعاوني سهامي عام»، عملاً حكم قانون را تخصيص زده و آن را محدود ساخته كه اين عمل فاقد وجاهت قانوني است.

4- آيين‌نامه نحوه تأسيس و اداره مؤسسات اعتباری غيردولتی نيز كه به تصويب هيأت وزيران رسيده است به روشني و با استفاده از حرف ربط «يا» كه بر امكان انتخاب دلالت دارد، هر دو قالب «شركت سهامي عام» و «شركت تعاوني سهامي عام» را مُجاز شمرده است. هيأت عالي بانك مركزي، نمي‌تواند با تصويب دستورالعمل، مقرره مصوب هيأت وزيران (كه مرجعي بالاتر محسوب مي‌شود) را نقض كند. اين اقدام هيأت عالي بانك مركزي علاوه بر نقض مصوبه هيأت وزيران، خروج از حدود اختيارات بانك مركزي است.

5- از منظر فلسفه حقوق اداري، اصل «لزوم تبعيت مقررات اداري از مقررات بالادستي» تضمين كننده نظم حقوقي و جلوگيري از خودسري دستگاه‌هاي اجرايي است. اقدام هيأت عالي بانك مركزي در تصويب مقرره اي مغاير با آيين‌نامه مصوب هيأت وزيران، نوعي تمركززدايي نابجا و خلاف ساختار سلسله مراتبي حكومت است كه موجبات تفرق و تشتت در نظام مقرراتي كشور را فراهم مي‌آورد.

با توجه به مراتب فوق، به دليل نقض صريح ماده (7) دستورالعمل مورد شكايت با ماده (يک) قانون اصلاح قانون اجراي سياست‌هاي كلي اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسي مصوب 1397/3/22، ماده (5) آيين‌نامه نحوه تأسيس و اداره مؤسسات اعتباري غيردولتي مصوب 1393/10/28 هيأت وزيران، و همچنين تجاوز از حدود اختيارات هيأت عالي بانك مركزي و تداخل در حيطه تقنيني مجلس شوراي اسلامي و هيأت وزيران و تضييق حق و تخصيص نارواي حكم عام مقنن، مستنداً به مواد 88، 13، 12 قانون ديوان عدالت اداري و اصل (170) قانون اساسي جمهوري اسلامي ايران، تقاضاي صدور رأي مبني بر ابطال اطلاق ماده (7) دستورالعمل مذكور كه قالب «شركت تعاوني سهامي عام» را از شمول قالب‌هاي مُجاز براي تأسيس مؤسسات اعتباري حذف نموده است، از تاريخ تصويب دارم.
"

متن مقرره مورد شكايت به شرح زير است:

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

شماره دادنامه : 1405313900013903391
تاريخ تنظيم : 1405/06/03
شماره پرونده : 1404319200008788872
شماره بايگاني شعبه : 0401946

" سی و ششمین جلسه هیأت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (فوق‌العاده) مورخ /1404 5/14

مصوبه بند یک

موضوع: بررسی پیش نویس «دستورالعمل تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسسات اعتباری»

گزارش شماره 04/13525 مورخ 1404/1/25 بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در خصوص «دستورالعمل تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسسات اعتباری» به انضمام مصوبه مورخ 1404/3/27 شورای تنظیم‌گری و نظارت بانکی مطرح شد و مورد بررسی قرار گرفت.

هیأت عالی «دستورالعمل تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسسات اعتباری» را با اعمال اصلاحاتی به شرح پیوست تصویب نمود. همچنین مقرر شد شیوه‌نامه تطبیق مؤسسات اعتباری به طبقه‌بندی انواع مؤسسات اعتباری در هیأت عالی مطرح و تصویب گردد.

دستورالعمل تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسسات اعتباری»

(مصوب شورای تنظیم‌گری و نظارت) تیر ماه 1404

اداره مطالعات و مقرّرات بانکی

گروه بررسی و تطبیق مقررات

با استناد به بند (الف) ماده 9 «قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران»، بند (الف) ماده 37 و ماده 41 «قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» ماده 30 «قانون پولی و بانکی کشور» و ماده 21 «قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور»، «دستورالعمل تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسسات اعتباری» که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می‌شود، به شرح ذیل تدوین گردید:

فص اول- تعاریف

.....

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

فصل دوم- كليات

.....

ماده 7 – تأسيس مؤسسه اعتباری در قالب شركت سهامی عام و با رعايت ماده (4) اين دستورالعمل و ساير قوانين و مقررات مربوط امكان‌پذير می‌باشد.

.....

«دستورالعمل تأسيس، فعاليت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسسات اعتباری » - كه در 90 ماده و 15 تبصره در سی و ششمين جلسه مورخ 1404/5/14 به تصويب هيأت عالی بانک مركزی رسيده است، پس از تاريخ تصويب آن در هيأت‌عالی بانک مركزی جمهوری اسلامی لازم‌الاجرا می‌گردد.

- بانک مركزی جمهوری اسلامی ايران "

در پاسخ به شكايت مذكور، اداره دعاوی حقوقی بانک مركزی جمهوری اسلامی ايران به موجب لايحه شماره 04/219544 مورخ 1404/8/28 توضيحاتی داده است كه خلاصه آن به قرار زير است:

"1- اصولاً اشخاص حقوقي در زمان ايجاد شخصيت خود، محدوديتي از نظر انتخاب نوع شخصيت (سهامي عام يا خاص، مسئوليت محدود، تضامني و...) ندارند. اما زماني كه متقاضي انجام فعاليت بانكي يا ديگر فعاليت‌هاي نيازمند اخذ مجوّز باشند، بايد از مقرّرات حاكم در اين خصوص پيروي نمايند.

2- بانك مركزي در مقام تنظيم مقررات اجرايي مي‌تواند بر اساس اقتضائات ساختاري و نهادي بخش پولي كشور، ضوابط اجرايي تأسيس مؤسسات اعتباري را به صورت مرحله‌اي و تدريجي تدوين و ابلاغ نمايد. در همين رابطه، اگرچه در حال حاضر، برخلاف قوانين و مقررات مبسوط ناظر بر تأسيس شركت در قالب شركت سهامي عام، قوانين و مقررات ناظر بر تأسيس شركت تعاوني عام و به طور خاص، «آيين‌نامه اجرايي نحوه تشكيل و نظارت بر شركت‌هاي تعاوني سهامي عام» مصوب 1387/10/14 هيأت وزيران نوعاً مبهم و كلي بوده و همچنين برخلاف ساختار شركت سهامي عام كه داراي ظرفيت لازم براي دربرگيري نظام نظارتي، مالي و حاكميت شركتي بانك مركزي است، فاقد ظرفيت‌هاي لازم براي تدوين مقرّرات مبسوطي در رابطه با تأسيس و فعاليت مؤسسات اعتباري

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

در چهارچوب الگوي نظارتي مطلوب بانك مركزي مي‌باشد، ليكن با مرتفع شدن ضعف مزبور در قوانين و مقررات، بانك مركزي مي‌تواند در آتيه نسبت به تدوين مقررات ناظر بر تأسيس و فعاليت مؤسسات اعتباري در قالب شركت تعاوني سهامي عام نيز اقدام نمايد. از سوي ديگر فلسفه وضع ماده قانوني مورد استناد شاكي ذيل قانون اجراي سياست‌هاي كلي اصل چهل و چهارم قانون اساسي و تأكيد قانونگذار بر لزوم فعاليت مؤسسات اعتباري تحت ساختار سهامي عام، به منظور پيشگيري از سلطه سهامداران بر مؤسسات اعتباري بوده است. در اين راستا استفاده قانونگذار از لفظ «صرفاً» در ماده قانوني مورد استناد شاكي، دائر بر اختيار متقاضي در انتخاب نوع شخصيت حقوقي نبوده، بلكه مؤيد لزوم تشكيل و فعاليت مؤسسات اعتباري در ساختار سهامي عام بوده كه هدف قانونگذار با استفاده از قالب «شركت سهامي عام» نيز محقق مي‌گردد.

3- به موجب قاعده مسلم اصولي «اثبات شيء نفي ماعدا نمي‌كند»، تصريح دستورالعمل به قالب «شركت سهامي عام» نافي امكان تأسيس مؤسسه اعتباري در ساير قالب‌هاي قانوني نبوده و در ماده مزبور نيز قرينه‌اي بر اراده حصر از جمله اين‌كه به عنوان مثال گفته شده باشد تأسيس مؤسسه اعتباري صرفاً در قالب شركت سهامي عام امكان‌پذير مي‌باشد، وجود ندارد. مدنظر باشد درج قالب شركت سهامي عام در دستورالعمل مورد اعتراض به منزله عدم امكان قانوني استفاده از قالب تعاوني سهامي عام نبوده، بلكه به اين معني است كه در وضعيت كنوني بانك مركزي به عنوان نهاد تنظيم‌گر درخصوص تأسيس و فعاليت مؤسسات اعتباري قالب شركت سهامي‌عام مقرره‌گذاري نموده است. بديهي است در آينده در صورت تشخيص بانك مركزي و در راستاي تنظيم‌گري بازار پول، استفاده از قالب تعاوني سهامي عام نيز جهت تأسيس مؤسسه اعتباري امكان‌پذير خواهد بود.

4- در رابطه با استناد به ماده (5) «آيين‌نامه نحوه تأسيس و اداره مؤسسات اعتباري غيردولتي» مصوب سال 1393 هيأت وزيران مبني بر امكان تأسيس مؤسسه اعتباري در هر دو قالب شركت سهامي عام و شركت تعاوني سهامي عام، معروض مي‌دارد كه آيين‌نامه مزبور نسخ شده و از تيرماه سال 1400 «آيين‌نامه نحوه تأسيس و اداره مؤسّسات اعتباري غيردولتي» جايگزين آن گرديده است. بر اين اساس دستورالعمل لازم الاجراي فعلي، جايگزين آيين‌نامه اخيرالذكر مي‌باشد.

با عنايت به موارد موصوف، تصويب دستورالعمل مورد شكايت كاملاً در حدود اختيارات قانوني و حاكميتي هيأت عالي بانك مركزي بوده است و هيچ‌گونه تخطي از قوانين و مقررات در تنظيم بخشنامه مورد اعتراض وجود ندارد، لذا صدور رأي شايسته مبني بر رد شكايت مطروحه مورد استدعا است."

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

شماره دادنامه : 14053139000139039 1
تاريخ تنظيم : 1405/06/03
شماره پرونده : 140431920000878872
شماره بايگاني شعبه : 0401946

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ 1405/6/3 با حضور رییس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومي

در ماده 7 دستورالعمل تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسسات اعتباری مصوب سی و ششمین جلسه هیأت عالی بانک مرکزی مورخ 1404/5/4 که مورد شکایت است مقرر گردیده که «تأسیس مؤسسه اعتباری در قالب شرکت سهامی عام و با رعایت ماده (4) این دستورالعمل و سایر قوانین و مقررات مربوط امکان‌پذیر است» که هرچند بانک مرکزی در دفاعیات خویش تلویحاً پذیرفته است که تأسیس مؤسسه اعتباری در این قالب نافی امکان تأسیس مؤسسه در سایر قالب های قانونی نیست، لیکن نظر به این که قانونگذار در ماده یک قانون اصلاح قانون اجرای سیاست های کلّی اصل چهل و چهارم قانون اساسی مصوب 1397/3/22 (به شرح ماده 5 اصلاحی) درخصوص مؤسسات اعتباری به صراحت بیان داشته است که این مؤسسات صرفاً در قالب "شرکت سهامی عام" و "تعاونی سهامی عام" مجاز به تشکیل هستند و در مقرره مورد شکایت با ایجاد محدودیت، صرفاً یک قالب برای تأسیس و ایجاد مؤسسات اعتباری و آن هم "شرکت سهامی عام" پذیرفته شده است، لذا ماده (۷) دستورالعمل تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسسات اعتباری مصوب سی و ششمین جلسه هیأت عالی بانك مرکزی جمهوری اسلامی ایران مورخ 1404/5/14 خلاف قانون و خارج از اختیار است و مستند به بند یک ماده 12 و ماده 88 قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 ابطال می‌شود. با اعمال ماده 13 قانون دیوان عدالت اداری و تسری اثر ابطال مقرره مورد شکایت به زمان تصویب آن مخالفت شد. این رأی براساس ماده 93 قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوب/1402 2/10) در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است./

احمدرضا عابدی

رییس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

امضاي صادر كننده

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی

ديوان عدالت اداري

هيئت عمومي ديوان عدالت اداري

شماره ابلاغیه :	140531[illegible]05061265
شماره پرونده :	14[illegible]20001354489
شماره بایگانی پرونده :	0403141
تاریخ تنظیم:	1405/06/28

ابلاغ الکترونیکی

نام بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران

شناسه ملی: 14002207985

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهايي/تصميم نهايي

متن ابلاغیه:

به پيوست يك نسخه دادنامه به شماره 1405313900016126 80 به حضور ارسال مي گردد.
لازم به ذكر است براي مشاهده **روند كار پرونده** با مراجعه به نشاني my.adliran.ir از گزينه **«اطلاع رساني پرونده»** مي توانيد استفاده نماييد.

- ابلاغیه در تاریخ 1405/06/28 **به سامانه ابلاغ ارسال گردید.**

نشانی: تهران - بزرگراه ستاري - بلوار شهيد مخبري - نبش خيابان ايران زمين - ساختمان ديوان عدالت اداري

PDF-XChange Editor Click to BUY NOW! www.pdf-xchange.com

«فَلاَ تَتَّبِعُوا الْهَوَي اَنْ تَعْدِلُوا »

شماره دادنامه : 140531390001612680
تاریخ تنظیم : 1405/06/28

هیئت عمومي ديوان عدالت اداري

دادنامه

ديوان عدالت اداري

شماره پرونده ها :
140531920000369878 , 140431920001111750 , 140431920001354489

شماره بایگانی شعبه :
0500811 , 0402556 , 0403141

* شماره پـرونـــده : هـ ت/0403141- 0402556 -0500811

* شاکی : مهدی علی اکبر پور با وکالت آقای حسن ارمبو و خانم هاجر عبادتی – امید یاهو – محمدعرفان گوهرزاد

*طرف شکایت : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

*موضوع شکایت و خواسته : ابطال تبصره ماده 14 دستورالعمل حساب جاری(ریالی) و ضوابط اجرایی ماده 6 اصلاحی قانون صدور چک مصوب 06/07/1404 بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

---

* شاکی دادخواستی به طرفیت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به خواسته فوق الذکر به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرره مورد شکایت به قرار زیر می باشد:

ماده 14 – در صورت صدور گواهی نامه عدم پرداخت برای اشخاص حقوقی، بانک موظف است علاوه بر ارسال اطّلاعات مربوط به شخص حقوقی به سامانه یکپارچه اطلاعاتی بانک مرکزی، اطّلاعات مربوط به امضاء کننده چک را نیز به سامانه مذکور ارسال نماید. اعمال محدودیت های مربوط به صدور دسته چک برای شخص حقوقی و امضاء کننده چک، تا زمان رفع سوء، اثر چک اعمال خواهد شد.

تبصره- در صورت صدور گواهی نامه عدم پرداخت به دلیل نقص یا مغایرت امضاء علاوه بر اطّلاعات شخص حقوقی صاحب حساب، اطّلاعات تمامی صاحبان امضاء باید در گواهی نامه اخیرالذکر و نیز سامانه یکپارچه اطّلاعاتی بانک مرکزی درج گردد.

*دلایل شاکی برای ابطال مقرره مورد شکایت :

به موجب تبصره ماده 14 دستور العمل مورد شکایت سایر اشخاص حاضر در هیأت مدیره یک شرکت که نقشی در امضاء و صدور چک نداشته اند و چه بسا با آن معامله یا صدور چک مخالف هم بوده اند عملاً پا به پای امضا کنندگان چک گرفتار و مسئول شناخته می شوند و محرومیت های بانکی و قانونی و قضایی بواسطه وجود نامشان در گواهینامه عدم پرداخت علیه ایشان اعمال می گردد که تا این لحظه این اقدامات علیه موکل که امضاء کننده چک نبوده است اعمال شده است.

همانگونه که استحضار دارند ماده 19 قانون صدور چک که شخص حقیقی امضاء کننده چک را به همراه شخصیت حقوقی صاحب حساب مسئول پرداخت وجه چک قلمداد نموده است خود یک استثناء است که صرفاً در این مورد خاص قابلیت پیگیری و استناد دارد و در سایر اسناد تجاری و غیر تجاری قابلیت سرایت ندارد و قطعاً قانونگذار آگاهانه چنین استثنائی را در ماده 19 قانون صدور چک مقرر نموده است و به موجب این ماده هیچ یک از اعضای هیأت مدیر شرکت که نقشی

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

در صدور چک نداشته و چک را امضاء نکرده اند مسئولیتی ندارند. امّا متأسفانه با این اقدام بانک مرکزی بر خلاف قانون مسئولیتی به سایر افراد عضو هیأت مدیره تحمیل شده است که فاقد وجاهت شرعی و قانونی است.

بنابراین ملاحظه می فرمایید که تبصره ماده 14 دستورالعمل حساب جاری(ریالی) و ضوابط اجرایی ماده 6 اصلاحی قانون صدور چک مصوب 06/07/1404 مخالف صریح ماده 19 قانون صدور چک است و بانک مرکزی در جایگاهی نیست که بتواند علاوه بر مسئولیت های قانونی شناخته شده برای اشخاص حقوقی و حقیقی ، با یک دستورالعمل مسئولیت اضافی را برای افراد ایجاد نماید. لذا به موجب این دادخواست ابطال تبصره ماده 14 دستورالعمل مرقوم مورد استدعا است.

* خلاصه مدافعات طرف شکایت :

پس از اصلاح قانون صدور چک در سال 1397 و به منظور اجرای تکلیف مقرر در فراز اخیر ماده (6) اصلاحی قانون صدور چک مصوب سال 1397 که اشعار می دارد ، « ضوابط اجرایی این ماده از جمله شرایط دریافت دسته چک ، نحوه محاسبه سقف اعتبار و موارد مندرج در برگ چک مانند هویت صاحب حساب مطابق دستورالعملی است که توسط بانک مرکزی تهیه می شود و به تصویب شورای پول و اعتبار 0می رسد.» ، « دستورالعمل اجرایی ماده (6) اصلاحی قانون صدور چک» توسط بانک مرکزی تهیه و در یک هزار و سیصد و ششمین جلسه مؤرخ 25/09/1399 شورای محترم پول و اعتبار به تصویب رسید.

متعاقباً با عنایت به تغییرات ، تحولات و اصلاحات قانون صدور چک در سال های 1397 و 1400 و نیز با در نظر گرفتن ملاحظات و ابهامات مطروحه از سوی شبکه بانکی کشور و سایر مراجع و نهاد های ذیصلاح و همچنین به منظور انطباق ضوابط مذکور با احکام قانون بانک مرکزی ، بازنگری و به روز رسانی ضوابط مزبور در دستور کار قرار گرفت و پس از اخذ نکته نظرات شبکه بانکی کشور و سایر کارشناسان و نمایندگان مراجع ذیربط ، اصلاحیه دستورالعمل حساب جاری و تلفیق آن با مفاد دستورالعمل اجرایی ماده (6) اصلاحی قانون صدور چک (مصوب سال 1399 شورای پول و اعتبار) ، انجام پذیرفت و دستورالعمل اصلاحی تحت عنوان « دستورالعمل حساب جاری (ریالی) و ضوابطاجرایی ماده (6) اصلاحی قانون صدور چک» در سی و نهمین جلسه مؤرخ 18/06/1404 هیأت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب رسید. و طی بخشنامه شماره 16120/04 مؤرخ 60/7/1404 به شبکه بانکی کشور ابلاغ شد.

آنچه در تبصره ماده 14 مقرر گردیده، تکلیف بانك به «درج اطلاعات» است که به عنوان اقدامي اطلاعي، ثبتي و شفافساز تلقي ميشود و هيچگونه ماهيت تنبيهي يا محدودكننده ندارد.

هيچ عبارت يا حكم صريحي در متن تبصره وجود ندارد كه بتوان از آن، ايجاد مسئوليت يا اعمال محروميت نسبت به اشخاصي غير از امضاكننده واقعي چك را استنباط نمود. براي نمونه فرض شود شخص حقوقي داراي سه صاحب امضاء مجاز است، اما چك با دو امضاء صادر ميشود و يكي از امضاءها به جهت مغايرت تأييد نميگردد؛ در اين حالت درج اطلاعات صاحبان امضاء در سامانه يكپارچه صرفاً براي تعيين وضعيت امضاكنندگان بالقوه و جلوگيري از ابهام در تعيين مسئوليت احتمالي امضاكنندگان واقعي صورت ميپذيرد و نه براي اعمال محروميت نسبت به اشخاصي كه اساساً دخالتي در صدور چك نداشتهاند. افزون بر اين، قسمت اخير ماده 14 دستورالعمل كه مقرر ميدارد: «اعمال محدوديتهاي مربوط به صدور دسته چك، براي شخص حقوقي و امضاءكننده چك، تا زمان رفع سوءاثر اعمال خواهد شد»، به صورت صريح

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

و غيرقابل تأويل، دايره مشمولان محدوديت‌ها را تعيين نموده و با قاعده تفسير مضيق مقررات محدودكننده حقوق اشخاص نيز كاملاً همسو است. بنابراين، ادعاي شاكي مبني بر تسري محروميت‌هاي ماده 5 مكرر به ساير صاحبان امضاء، فاقد مستند قانوني است.

بنابراين مقدمه، برخلاف ادعاي شاكي هدف از تكليف شبكه بانكي به درج اطلاعات تمامي صاحبان امضاء مجاز اشخاص حقوقي در گواهينامه‌هاي برگشتي، لزوماً ايجاد محروميت‌هاي بانكي براي همه ايشان نبوده و اين موضوع بر اساس يك عرف عملياتي حاكم در كارسازي چك‌ها در شبكه بانكي و عمدتاً با هدف كنترل و تطابق امضاء از سوي كاربران شعب به ويژه در چك‌هاي قديمي غيرصيادي كه سوابق امضادارن ايشان در سامانه صياد وجود ندارد، لحاظ گرديده و بدون آن اجراي تكاليف قانوني صدرالذكر از سوي بانك مركزي و موسسات اعتباري مغفول خواهد ماند. لذا در چك‌هاي نسل جديد صيادي كه امضاكنندگان آن موظفند نسبت به ثبت سيستمي چك خود در سامانه "صياد" اقدام نمايند، به دليل اينكه كاملاً مشخص است چه شخصي نسبت به امضا چك اقدام نموده، شامل تبصره مذكور نخواهد شد. لذا تبصره مذكور صرفاً مترتب بر حالت خاصي است كه كاربر شعبه برگشت زننده چك، امكان احصاء و تعيين شخص حقيقي (نماينده شخص حقوقي صاحب حساب) كه اقدام به امضا چك شخصيت حقوقي نموده ليكن امضاي وي مغايرت دارد (مغايرت امضا) و همچنين شخصي (نماينده‌اي) كه نسبت به امضاي لاشه چك اقدام ننموده است (نقص امضا)، را نداشته باشد. به بيان ديگر در صورتي كه مشخص نباشد كه چه شخصي اقدام به امضاي لاشه چك ننموده يا كدام يك از امضاداران شركت اقدام به درج امضاي مغاير خود بر روي چك نموده است، مي‌بايست اطلاعات كليه امضاداران حقيقي صاحب حساب جهت جلوگيري از سوءاستفاده در اين زمينه در گواهينامه عدم پرداخت درج گردد. در صورتي كه اين امر صورت نپذيرد، بيم آن مي‌رود كه نمايندگان شخص حقوقي با سوءاستفاده از خلاء قانون در اين زمينه، آگاهانه و تعمدي نسبت به درج امضاي مغاير خود يا عدم امضاي چك -در موارد تعدد نمايندگان شركت-(علاوه بر امضاي ديگر امضاكنندگان) اقدام نموده و موجبات تضرر دارنده چك را فراهم آورد. بديهي است با تثبيت فرايندهاي عملياتي سامانه‌محور و حذف تدريجي تبادل چك‌هاي كاغذي قديمي و النهايه امكان رصد سوابق امضاء تمامي اشخاص، موضوع ضرورت درج مشخصات تمامي صاحبان امضا شخص حقوقي (نمايندگان شركت) در گواهينامه‌هاي برگشتي چك، منتفي و ملغي خواهد شد.

بنا به مراتب فوق‌الذكر و با تأكيد بر اينكه اولاً؛ وضع مقررات مورد اعتراض به شرح فوق در حيطه اختيارات و صلاحيت بانك مركزي بوده؛ ثانياً؛ مقررات موصوف فاقد هرگونه تعارض و مغايرت با قوانين حاكم در اين خصوص مي‌باشد، صدور رأي شايسته مبني بر رد شكايت مطروحه مورد استدعاست.

پرونده كلاسه هـ ع / 0403141- 0402556 –0500811 در جلسه مورخ 1405/6/1 هيأت تخصصی مالياتی بانكی، مورد رسيدگی واقع ،كه با عنايت به عقيده حاضرين با استعانت از درگاه خداوند متعال به شرح ذيل مبادرت به انشاء رای می نمايد:

رأی هيأت تخصصی مدالياتی بانكی ديوان عدالت اداری

مقرره مورد شكايت (تبصره ماده 14 دستورالعمل حساب جاری (ريالی) و ضوابط اجرايی ماده (6) اصلاحی قانون چک)،

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

دیوان عدالت اداري

«فَلاَ تَتَّبِعُوا اَلْهَوَي اَنْ تَعْدِلُوا »

شماره دادنامه : 14053139000161268O
تاریخ تنظیم : 1405/06/28

هیئت عمومي دیوان عدالت اداري

دادنامه

که مورد شکایت واقع شده است مشعر بر این است که در صورت صدور گواهی عدم پرداخت برای اشخاص حقوقی، بانک موظف است علاوه بر ارسال اطلاعات مربوط به اشخاص حقوقی به سامانه نظام یکپارچه اطلاعاتی بانک مرکزی، اطلاعات مربوط به امضاء کننده چک را نیز به سامانه یاد شده ارسال نماید و در سامانه درج شود که این حکم مندرج در ماده مزبور و تبصره آن و ارسال و تکلیف درج اطلاعات در سامانه در راستای شفافیت اطلاعات اشخاص مسئول در قبال صدور چک و نیز در راستای حفظ حقوق دارندگان چک بوده تا چنانچه از باب قانونی، مسئولیتی برای صادر کننده به صورت مازاد یا تضامنی تعریف شود، اطلاعات آن در سامانه نظام یکپارچه بانک مرکزی موجود باشد و دسترسی به اطلاعات وجود داشته باشد و درج اطلاعات صادرکننده در گواهی عدم پرداخت به نحو مندرج در مقرره مورد شکایت به خودی خود به معنای ایجاد محدودیت و مسئولیت برای آنها نمی‌باشد، بلکه صرفاً اشراف و وقوف به اطلاعات شخص حقوقی و صادر کنندگان است، فلذا موجبی جهت ابطال مصوبه احراز نمی‌گردد به استناد بند ب ماده 84 از قانون دیوان عدالت اداری مصوب 1402 رأی به رد شکایت صادر می‌نماید. رأی یادشده ظرف بیست روز پس از صدور قابل اعتراض از ناحیه ریاست معزز دیوان عدالت اداری یا ده نفر از قضات گرانقدر دیوان عدالت اداری می‌باشد.

محمدعلی برومند زاده

رئیس هیأت تخصصی مالیاتی بانکی

دیوان عدالت اداری

امضاي صادر کننده

PDF-XChange Editor Click to BUY NOW! www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی
دیوان عدالت اداری
هیئت عمومی دیوان عدالت اداری
ابلاغ الکترونیکی

شماره ابلاغیه: ۱۱۰۰۰۰۵۴۹۲۶۸۹
شماره پرونده: ۹۲۰۰۰۰۷۶۸۸۵۹
شماره بایگانی: ۰۵۰۱۹۳۵
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۷/۰۸

مشخصات ابلاغ شونده:

نام	نام خانوادگی	کدملی
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران		۱۴۰۰۲۲۰۷۹۸۵

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهایی/تصمیم نهایی

متن ابلاغیه:

به پیوست یک نسخه دادنامه به شماره ۱۴۰۵۳۱۳۹۰۰۰۱۷۲۲۸۸۴ به حضور ارسال می گردد.

لازم به ذکر است برای مشاهده **روند کار پرونده** با مراجعه به نشانی my.adliran.ir از گزینه **«اطلاع رسانی پرونده»** می توانید استفاده نمایید.

صادر کننده ابلاغیه	سمت صادر کننده
شبکه ملی عدالت	شبکه ملی عدالت

کیفیت امر ابلاغ: ابلاغیه در تاریخ **۱۴۰۵/۰۷/۰۸** به سامانه ابلاغ ارسال گردید

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبری - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

دیوان عدالت اداری

بسمه تعالی

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

شماره دادنامه: ۱۴۰۵۰۳۹۰۰۰۱۷۲۲۸۸۴
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۷/۰۸
شماره پرونده: ۱۴۰۵۳۱۹۲۰۰۰۰۷۶۸۸۵۹
شماره بایگانی شعبه: ۰۵۰۱۹۳۵

پرونده کلاسه ۱۴۰۵۳۱۹۲۰۰۰۰۷۶۸۸۵۹ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری تصمیم نهایی شماره ۱۴۰۵۳۱۳۹۰۰۰۱۷۲۲۸۸۴

واخواه: آقای ناصر نگهبان چمن زمین فرزند جواد به نشانی استان آذربایجان شرقی - شهر تبریز - خیام - کوچه سراجی - خیابان شهید زبردست [گازران] - پلاک ۰

واخواندگان:

۱. بانک ملی به نشانی استان تهران - شهرستان تهران - تهران - میدان امام خمینی خیابان فردوسی بعد از خیابان سرهنگ سخایی کوچه بانک ساختمان فردوسی طبقه اول

۲. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به نشانی استان تهران - شهرستان تهران - تهران - خیابان میرداماد-نبش خیابان پگاه-بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

تجدیدنظر خواسته: ابطال اثر و اعلام عدم شمول بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها، مصوبات و تصمیمات متأخر و درون‌بانکی بانک ملی ایران و بانک مرکزی در خصوص محدودسازی، تغییر یا حذف امکان «انتقال امتیاز تسهیلات» طرح‌های مهربانی و اعتبار ملی

بسم الله الرحمن الرحیم

مرجع صادر کننده قرار: دفتر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی : ناصر نگهبان چمن زمین

طرف شکایت: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - بانک ملی

موضوع شکایت : ابطال اثر و اعلام عدم شمول بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها، مصوبات و تصمیمات متأخر و درون‌بانکی بانک ملی ایران و بانک مرکزی در خصوص محدودسازی، تغییر یا حذف امکان «انتقال امتیاز تسهیلات» طرح‌های مهربانی و اعتبار ملی

گردشکار: شاکی دادخواستی به خواسته مذکور تقدیم دیوان عدالت اداری نموده که به هیات عمومی ارجاع و به کلاسه فوق ثبت گردیده است، با توجه به عدم تکمیل پرونده اقدام به ارسال اخطاریه با قید موارد نقص گردیده و با وجود ابلاغ اخطاریه مذکور در فرجه قانونی، رفع نقص به عمل نیامده است، پرونده تحت نظر واقع و به شرح زیر مبادرت به صدور قرار می نماید.

« قرار رد دادخواست »

نظر به اینکه پاسخ واصله از سوی شاکی رافع موارد نقص اعلامی در اجرای ماده ۸۱ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۴۰۲مجلس شورای اسلامی نیست، لذا به تجویز ماده ۸۱ قانون فوق الذکر قرار رد دادخواست صادر می گردد. این قرار قطعی است./

مجتبی مطهری

مدیر دفتر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی

ديوان عدالت اداري

هيات تخصصي مالياتي بانكي ديوان عدالت اداري

شماره ابلاغیه :	1405311[illegible]05675705
شماره پرونده :	14[illegible]000715232
شماره بایگانی پرونده :	0400202
تاریخ تنظیم:	1405/07/14

ابلاغ الکترونیکی

نام بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران

شناسه ملی: 14002207985

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهايي/تصميم نهايي

متن ابلاغیه:

به پيوست يك نسخه دادنامه به شماره 1405313900017734442 به حضور ارسال مي گردد.
لازم به ذكر است براي مشاهده **روند كار پرونده** با مراجعه به نشاني my.adliran.ir از گزينه **«اطلاع رساني پرونده»** مي توانيد استفاده نماييد.

- ابلاغیه در تاریخ 1405/07/14 **به سامانه ابلاغ ارسال گردید.**

نشاني: تهران - بزرگراه ستاري - بلوار شهيد مخبري - نبش خيابان ايران زمين - ساختمان ديوان عدالت اداري

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

* شماره پـرونـــده : هـ ت/0400202

* شاکی : خانم مهرنوش حسن بیگی

*طرف شکایت : 1- بانک مرکزی 2- وزارت امور اقتصادی و دارائی

*موضوع شکایت و خواسته : ابطال ماده 12 دستورالعمل شفاف سازی تراکنش های بانکی اشخاص مصوب /27/12 1401

---

* شاکی دادخواستی به طرفیت 1- بانک مرکزی 2- وزارت امور اقتصادی و دارائی به خواسته ابطال ماده 12 دستورالعمل شفاف سازی تراکنش های بانکی اشخاص مصوب 27/12/1401 به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرره مورد شکایت به قرار زیر می باشد:

حداکثر تراکنش خرید از هر کارت پرداخت و نیز کلیه کارتهای پرداخت متعلق به مشتری حقیقی، روزانه مبلغ دو میلیارد ریال می باشد، بانک مرکزی تمهیدات لازم برای اجرای دقیق محدودیت های موضوع این ماده را فراهم می نماید.

*دلایل شاکی برای ابطال مقرره مورد شکایت :

1- مغایرت با اصل بنیادین عقلی و قانونی مناسب

2- بی توجهی به شرایط خاص و اهمیت حیاتی بخش درمان

3- مغایرت با اصل انتظار مشروع

4- ایجاد مانع جهت دسترسی به خدمات ضروری و حیاتی سلامت

5- مغایرت با وظایف نظارتی بانک مرکزی

* در پاسخ به شکایت مذکور، مدیر کل حقوقی بانک مرکزی به موجب لایحه شماره 219551/04 مورخ 28/8/1404 به طور خلاصه توضیح داده است که :

اولاً: مصوبه فوق الذکر در راستای اختیارات قانونی مقرر شامل جزء 3 بند ح تبصره 16 قانون بودجه سال 1398 و تبصره 1 ماده 112 آیین نامه اجرایی ماده 14 الحاقی قانون مبارزه با پولشویی و ماده 14 قانون برنامه ششم توسعه و قسمت 4 بند الف ماده 18 قانون پولی بانکی تصویب شده است.

ثانیاً: محتوی شکایت شاکی راجع به مراکز درمانی موضوعیت ندارد.

ثالثاً: مصوبه مورد اعتراض فاقد هرگونه تعارض با قوانین است و با ملاحضات پولی و پولشویی صادر شده است.

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

رابعاً: افزایش آستانه خرید از پذیرنده های خاص و در صورت استثنایی تحت ضوابط میسر می باشد و پس از انجام بررسی مقدماتی مطرح و اجرایی می گردند.

رای هیات تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری :

پرونده کلاسه بایگانی 0400202 با موضوع شکایت تقاضای ابطال ماده 12 دستورالعمل شفاف سازی تراکنش های بانکی اشخاص به شماره بخشنامه 22848/03 مورخ 4/2/1403 بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در جلسه مورخ /22 6/1403 در هیأت تخصصی مطرح گردید. مقرره مورد شکایت با این عبارت که: «حداکثر تراکنش خرید از هر کارت پرداخت و نیز کلیه کارت‌های پرداخت متعلق به مشتری حقیقی روزانه مبلغ دو میلیارد ریال می‌باشد» دلایل شاکی برای ابطال مقرره، مغایرت با اصل بنیادین عقلی و قانونی تناسب و اصل انتظار مشروع و وظایف نظارتی بانک مرکزی و بی‌توجهی به شرایط خاص و اهمیت حیاتی بخش درمان و ایجاد مانع جهت دسترسی به خدمات ضروری و حیاتی سلامت بوده، طرف شکایت نیز در پاسخ اجمالاً اظهار داشت مصوبه مورد شکایت در راستای اختیارات قانونی مقرر شامل جزء 3 بند ح تبصره 16 قانون بودجه سال 1398 و تبصره 1 ماده 112 آیین‌نامه اجرایی ماده 14 الحاقی قانون مبارزه با پولشویی و ماده 14 قانون برنامه ششم توسعه و قسمت 4 بند الف ماده 18 قانون پولی بانکی تصویب شده است. ضمناً افزایش آستانه خرید از پذیرنده های خاص و به صورت استثنایی تحت ضوابط مسیر می‌باشد و پس از انجام بررسی‌های مقدماتی مطرح و اجرا می‌گردد. پس از بحث و بررسی موضوع در هیأت تخصصی، اکثریت اعضاء محترم هیأت به دلیل عدم تعارض مقرره با قوانین و عدم خروج مرجع مصوب از حدود اختیارات، رأی به عدم ابطال صادر نمودند. رأی یادشده ظرف بیست روز پس از صدور قابل اعتراض از سوی ریاست محترم دیوان عدالت اداری یا ده نفر از قضات گرانقدر دیوان عدالت اداری می باشد.

نادر شفایی

نایب رئیس هیأت تخصصی مالیاتی بانکی

دیوان عدالت اداری

امضاي صادر كننده

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی

ديوان عدالت اداري

هيات تخصصي استخدامي ديوان عدالت اداري

شماره ابلاغیه :	1405311[illegible]00204832
شماره پرونده :	14[illegible]0000172766
شماره بایگانی پرونده :	0300251
تاریخ تنظیم:	1405/01/23

ابلاغ الکترونیکی

نام بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران

شناسه ملی: 14002207985

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهايي/تصميم نهايي

متن ابلاغیه:

به پيوست يك نسخه دادنامه به شماره 1405313900000083120 به حضور ارسال مي گردد.
لازم به ذكر است براي مشاهده **روند كار پرونده** با مراجعه به نشاني my.adliran.ir از گزينه **«اطلاع رساني پرونده»** مي توانيد استفاده نماييد.

- ابلاغیه در تاریخ 1405/01/23 **به سامانه ابلاغ ارسال گردید.**

نشاني: تهران - بزرگراه ستاري - بلوار شهيد مخبري - نبش خيابان ايران زمين - ساختمان ديوان عدالت اداري

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

«فَلاَ تَتَّبِعُوا الْهَوَي اَنْ تَعْدِلُوا »

ديوان عدالت اداري

هيات تخصصي استخدامي ديوان عدالت اداري

دادنامه

شماره دادنامه : 140531390000083120
تاريخ تنظيم : 1405/01/23

شماره پرونده ها :
140331920000172766 , 140231920001653951 , 140231920001653939

شماره بايگانی شعبه :
0300251 , 0300311 , 0300310

پرونده هاي كلاسه 140231920001653939 و 140231920001653951 و 140331920000172766 هيات تخصصي استخدامي ديوان عدالت اداري تصميم نهايی شماره 140531390000083120

واخواه ها:

1. آقای حبيب الله حيدري فرزند محمد به نشاني استان چهارمحال وبختياري - شهرستان شهركرد - شهركرد - .سعدي غربي كوچه 61 پ41
2. آقای داريوش رستمي چگني فرزند مرادعلي به نشاني استان لرستان - شهرستان خرم آباد - شهر خرم آباد - دره گرم-نگارستان 17 حياط سوم سمت راست
3. آقای مسلم عابدي فرزند هدايت با وكالت خانم زهرا صالحي فرزند كاظم به نشاني استان قزوين-شهرستان قزوين-قزوين-استان قزوين - شهرستان قزوين -خيابان ميدان ميرعماد (دروازه درب كوشك سابق) برج تجارت قزوين طبقه دهم اداري واحد A4 و آقای حامد غفارزاده ديزجي فرزند محمد به نشاني استان آذربايجان شرقي-شهرستان تبريز-تبريز - وليعصر - خيابان قانون - مجتمع جزيره - طبقه 5 - واحد 2

واخواندگان:

1. بانك سپه 2. بانك سپه 3. بانك سپه همگي به نشاني استان تهران - شهرستان تهران - تهران - خيابان پاسداران-گلستان چهارم-پلاك 182
4. دولت جمهوري اسلامي ايران با نمايندگي وزارت دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح بهره بردار وزارت دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح به نشاني استان تهران - شهرستان تهران - تهران - ميدان نوبنياد خيابان شهيد لنگري ستاد وزارت دفاع معاونت حقوقي
5. كميته چهارنفره ادغام بانك ها و موسسات وابسته به نيروهاي مسلح در بانك سپه به نشاني تهران - -محله سيدخندان - ميرداماد - روبروي مسجد الغدير - نبش كوچه پگاه - پلاك 144 بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران
6. هيات عالي راهبردي ادغام بانك هاي نيروهاي مسلح به نشاني تهران - محله سيدخندان - ميرداماد - روبروي مسجد الغدير - نبش كوچه پگاه - پلاك 144 بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران
7. سازمان تامين اجتماعي 8. سازمان تامين اجتماعي همگي به نشاني استان تهران - شهرستان تهران - تهران - خيابان آزادي- پلاك 453
9. بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران به نشاني استان تهران - شهرستان تهران - تهران - خيابان ميرداماد-نبش خيابان پگاه-بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران
10. شوراي عالي هماهنگي اقتصادي سران قوا (سه قوه) به نشاني تهران - -محله پامنار - ميدان امام خميني - خيابان همايون - پلاك 2 وزارت امور اقتصادي و دارايي
11. وزارت امور اقتصادي و دارايي به نشاني استان تهران - شهرستان تهران - تهران - ميدان امام خميني - خيابان باب همايون - خيابان صور اسرافيل

تجديدنظر خواسته ها:

1. ابطال ماده 4/1 (4-1) پيوست شماره يك صورتجلسه شماره 8 هيات عالي راهبري ادغام موضوع آئين نامه اجرائي ساماندهي نيروي انساني ونظام اداري واستخدامي كاركنان سپه و الزام بانك سپه وسازمان تامين اجتماعي به اعمال بازنشستگي براساس ماده 5 همين صورتجلسه به استناد بندهاي 20 ،27 و 30 چارچوب كلي طرح ادغام در حق اينجانب را دارم
2. ابطال ماده4/1 پيوست شماره يك صورتجلسه شماره 8هيات عالي راهبري ادغام موضوع آئين نامه اجرائي ساماندهي نيروي انساني ونظام اداري واستخدامي كاركنان سپه وبه تبع آن ابطال نامه باز خريدي اينجانب و الزام بانك سپه وسازمان تامين اجتماعي به اعمال بازنشستگي براساس ماده 4/2 همين آئين نامه به استناد بندهاي 20 ،27 و 30 چارچوب كلي طرح ادغام
3. ابطال ماده4/1 (4-1) پيوست شماره يك صورتجلسه شماره 8 هيات عالي راهبري ادغام موضوع آئين نامه اجرائي ساماندهي نيروي

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

«فَلاَ تَتَّبِعُوا الْهَوَي أَنْ تَعْدِلُوا »

شماره دادنامه : 14053139000083120
تاریخ تنظیم : 1405/01/23

هیات تخصصي استخدامي ديوان عدالت اداري

دادنامه

ديوان عدالت اداري

انساني ونظام اداري واستخدامي كاركنان سپه و الزام بانك سپه وسازمان تامين اجتماعي به اعمال بازنشستگي براساس ماده 5 همين صورتجلسه

---

* شاکی دادخواستی به طرفیت بانک سپه ـ سازمان تأمین اجتماعی- بانک مرکزی- وزارت امور اقتصادی و دارایی- شورای عالی هماهنگی سران قوا- هیأت عالی راهبردی ادغام به خواسته فوق الذکر به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرره مورد شکایت به قرار زیر می باشد :

ماده 4- سیاستهای تشویقی خروج داوطلبانه کارکنان بانک سپه که تمایل به ادامه خدمت ندارند به شرح زیر اعمال می شود:

4- 1- بازخریدی کارکنان با پرداخت سنوات تشویقی پایان خدمت با شرایط زیر:

الف- برای کارکنان با سابقه خدمت 26 تا 29 سال به ازای هر سال خدمت معادل 2 ماه حقوق

ب- برای کارکنان با سابقه خدمت 23 تا 26 سال به ازای هر سال خدمت معادل 5/2 ماه حقوق

د- برای کارکنان با سابقه خدمت 20 تا 23 سال به ازای هر سال خدمت معادل 3 ماه حقوق

*دلایل شاکی برای ابطال مقرره مورد شکایت :

1- مغایرت با تبصره یک ماده 74 قانون استخدام کشوری مبنی بر جواز بازنشستگی کارکنان بالای 20 سال سابقه خدمت

2- رأی وحدت رویه شماره 1500 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر عدم امکان بازخریدی کارمندان دارای 20 سال سابقه ولو به درخواست خود او.

3- مغایرت با بند 20 چارچوب کلی طرح ادغام مبنی بر لزوم همکاری سازمان تأمین اجتماعی در ارائه راهکارهای تشویقی به کارکنان جهت بازنشستگی.

4- اقدام طرف شکایت در اعمال بازخریدی خلاف قانون و تبعیض ناروا و خلاف شرع است.

* در پاسخ به شکایت مذکور ، مدیر کل حقوقی به موجب لایحه شماره 3938 مورخه 5/3/1403 به طور خلاصه توضیح داده است که :

اعمال سیاست تشویقی بازخریدی از خدمت کاملاً اختیاری بوده و کلیه کارکنان مزبور امکان انصراف از درخواست بازخریدی هم داشته اند و دادنامه های متعدد از سوی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری را رد شکایت صادر شده است.

* در خصوص ادعای مغایرت مصوبه با شرع ، قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره 47795/102 مورخ 2/9/1404 اعلام کرده است که :

مصوبه مورد شکایت فی نفسه مخصوصاً با توجه به اقدام داوطلبانه آنان خلاف شرع شناخته نشد. تشخیص قانونی بودن آن بر عهده دیوان محترم عدالت اداری است.

پرونده شماره هـ ت / 0300310-0300251-0300311- مبنی بر تقاضای ابطال ماده 4 پیوست شماره 1 صورت جلسه شماره 8 هیئت عالی راهبردی ادغام (بانک‌ها و مؤسسات اعتباری وابسته به نیروهای مسلح در بانک سپه) موضوع آیین‌نامه اجرایی سامان‌دهی نیروی انسانی و نظام اداری و استخدامی کارکنان بانک سپه و ابطال نامه بازخریدی و الزام بانک سپه و سازمان تأمین اجتماعی به اعمال بازنشستگی براساس ماده 2/4 همین آیین‌نامه در جلسه مورخ 12/11/1404 هیئت تخصصی استخدامی مورد رسیدگی قرار گرفت و اعضای هیئت در خصوص تقاضای ابطال مقرره فوق به اتفاق به شرح ذیل اعلام نظر نمودند .

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

ديوان عدالت اداري

«فَلاَ تَتَّبِعُوا اَلْهَوَي اَنْ تَعْدِلُوا »

شماره دادنامه : 14053139000083120
تاريخ تنظيم : 1405/01/23

هيات تخصصي استخدامي ديوان عدالت اداري

دادنامه

رأی هیئت تخصصی استخدامی دیوان عدالت اداری

با عنایت به این که هیئت تخصصی استخدامی قبلاً در جلسه مورخ 12/12/1403 ادعای مغایرت مقرره فوق را با قانون بررسی نموده و از این لحاظ قابل ابطال تشخیص نداده و در حال حاضر شورای نگهبان طی نامه شماره 47795/102 مورخ 2/9/1404 این مقرره را خلاف شرع ندانسته، بنابراین رأی به عدم ابطال ماده 4 پیوست شماره 1 صورت جلسه شماره 8 هیئت عالی راهبردی ادغام (بانک‌ها و مؤسسات اعتباری وابسته به نیروهای مسلح در بانک سپه) صادر می‌گردد. این رأی به استناد ماده 33 آیین‌نامه اداره جلسات هیئت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری مصوب 1393 و اصلاح بعدی آن قطعی است.

محمد اسماعیلی

رئیس هیئت تخصصی استخدامی

دیوان عدالت اداری

امضاي صادر كننده

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی

ديوان عدالت اداري

هيات تخصصي مالياتي بانكي ديوان عدالت اداري

شماره ابلاغیه : 1405317[illegible]00428111

شماره پرونده : [illegible]0001110118

شماره بایگانی پرونده : 0300317

تاریخ تنظیم: 1405/01/30

ابلاغ الکترونیکی

نام بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران

شناسه ملی: 14002207985

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهايي/تصميم نهايي

متن ابلاغیه:

به پيوست يك نسخه دادنامه به شماره 140531390000149594 به حضور ارسال مي گردد.
لازم به ذكر است براي مشاهده **روند كار پرونده** با مراجعه به نشاني my.adliran.ir از گزينه **«اطلاع رساني پرونده»** مي توانيد استفاده نماييد.

- ابلاغیه در تاریخ 1405/01/30 **به سامانه ابلاغ ارسال گردید.**

نشانی: تهران - بزرگراه ستاري - بلوار شهيد مخبري - نبش خيابان ايران زمين - ساختمان ديوان عدالت اداري

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

شماره پرونده ها :
140431920000097482 , 140331920001110118

شماره بایگانی شعبه :
0400140 , 0300317

* شماره پـرونـــده : هـ ت/0300317- 0400140

* شـاکـــی : آقای محمد آریا - زینب جعفرآبادی

* طرف شکایت : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران – بانک مسکن

* مـوضـوع شـکـایت و خـواسـتـه : ابطال بخشنامه های شماره 375517 مورخ 1400/12/23 و 127785/02 مورخ 1402/5/29 اداره مطالعات و مقررات بانکی در خصوص ممنوعیت ارتهان سپرده های بانکی

---

* شاکی دادخواستی به طرفیت بانک مرکزی جمهوی اسلامی ایران به خواسته فوق الذکر به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرره مورد شکایت به قرار زیر می باشد :

بخشنامه شماره 127785/02 مورخ 29/5/1402 :

احتراما به پیوست تصویر نامه شماره 82292/02 مورخ 11/04/1402 اداره بررسی بانکداری اسلامی و دبیر خانه شورای فقهی بانک مرکزی با موضوع «ارزیابی چالش های فقهی سپرده های امتیازی در شبکه بانکی کشور» برای استحضار ایفاد می گردد . در این رابطه شایان ذکر می داند:

الف- رویکرد شورای محترم فقهی بانک مرکزی در خصوص سپرده پذیری امتیازی که در حال حاضر به صورت نسبتا فراگیر در شبکه بانکی کاربرد دارد، تفکیک بین روش های مجاز و مشروع سپرده پذیری امتیازی از روشهای غیر مجاز و غیر مشروع است .

ب- اعطای تسهیلات قرض الحسنه امتیازی با میانگین گیری، بدین ترتیب که پس از سپرده گذاری مشتری و بر اساس میانگین امتیاز وی، موسسه اعتباری بدون شرط قبلی نسبت به پرداخت تسهیلات اقدام می نماید، خلاف شرع تشخیص داده نشد. نکته کلیدی در این روش آن است که موسسه اعتباری نباید هیچ نوع تعهد حقوقی برای پرداخت تسهیلات به مشتری بدهد و این موضوع باید به شیوه مناسب (شفاف سازی در متن قرارداد، اطلاع رسانی بر روی تارنمای مؤسسه اعتباری، ارسال پیامک و غیره) به اطلاع مشتری رسانده شود .

پ – اعطای تسهیلات قرض الحسنه بدون میانگین گیری و به صورت فوری (معمولا در یک روز) مشروط به سپرده گذاری قرض الحسنه، خلاف شرع تشخیص داده شد و متضمن شبهه قرض به شرط قرض (زیاده حکمی) که یکی از انواع ربا است، می باشد .

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

ت-کسر نمودن بخشی از تسهیلات تحت عنوان وثیقه نقدی و یا کسر نمودن کارمزد از اصل مبلغ تسهیلات، مجاز نمی باشد. چرا که با کسر مبلغی از اصل تسهیلات، قرارداد صرفاً در بخش باقیمانده منعقد می گردد و محاسبه سود در بخش کسر شده مجاز نیست.

در پایان ضمن تأکید بر اینکه اخذ هرگونه سپرده به عنوان وثیقه نقدی به هر عنوان قبل و یا بعد از اعطای تسهیلات توسط بانک یا مؤسسه اعتباری غیر بانکی (ابلاغی طی بخشنامه شماره 375517/00 مورخ 23/12/1400) ممنوع می باشد، خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به واحدهای ذیربط در آن بانک/مؤسسه اعتباری غیر بانکی با لحاظ مفاد بخشنامه شماره 149153/96 مورخ 16/5/1396 ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت مقتضی به عمل آید و در صورت وجود هرگونه سؤال و ابهام احتمالی مرتبط با مراتب فوق، موضوع رأساً از اداره بررسی های بانکداری اسلامی و دبیر خانه شورای فقهی بانک مرکزی استعلام گردد.

بخشنامه شماره 375517 مورخ 23/12/1400 :

پیرو بخشنامه های منتهی به بخشنامه شماره 100832/99 مورخ 9/4/1399، موضوع ابلاغ ممنوعیت بلوکه نمودن بخشی از تسهیلات اعطایی به مشتریان در قالب انواع سپرده ها، ذیلا مصوبه جلسه مورخ 21/12/1400 هیات عامل محترم بانک مرکزی را در همین رابطه به استحضار می رساند :

1- همان گونه که در بخشنامه های متعدد قبلی از جمله بخشنامه های شماره 62668/91 مورخ 10/3/1391، شماره 224306/93 مورخ 21/8/1393، شماره 62358/94 مورخ 12/3/1394 ،شماره 225149/95 مورخ 15/7/1395و شماره 100832/99 مورخ 9/4/1399 به کرات تاکید گردیده است، بلوکه نمودن بخشی از تسهیلات اعطایی به مشتریان، در قالب انواع سپرده ها توسط بانک ها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی ممنوع می باشد.

2- از تاریخ تصویب این مصوبه، اخذ هرگونه سپرده به عنوان وثیقه نقدی به هر عنوان قبل و یا بعد از اعطای تسهیلات توسط بانک/مؤسسه اعتباری غیر بانکی ممنوع می باشد.

3- مؤکدا یادآور می گردد، چنانچه بانک/ مؤسسه اعتباری غیر بانکی در راستای بخشنامه شماره 100832/99 مورخ 9/4/1399 قبل از اعطای تسهیلات و منوط به توافق بانک/مؤسسه اعتباری غیر بانکی اقدام به اخذ وثیقه نقدی در قالب سپرده سرمایه گذاری مدت دار از تسهیلات گیرنده نموده است، پرداخت سود علی الحساب به سپرده مذکور معادل نرخ سود متناظر با دوره زمانی آن سپرده مشابه سپرده هایی که وثیقه تسهیلات نمی باشند، الزامی است. پرداخت نرخ سود کمتر از نرخ سود متناظر با دوره زمانی آن سپرده توسط بانک/مؤسسه اعتباری غیر بانکی تخلف محسوب شده و بانک / مؤسسه اعتباری غیر بانکی متخلف مشمول اقدامات نظارتی بانک مرکزی می شود.

خواهشمند است دستور فرمایند مراتب با لحاظ مفاد بخشنامه شماره 149153/96 مورخ16/05/1396 به تمام واحد های ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیر بانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید .

*دلایل شاکی برای ابطال مقرره مورد شکایت:

ارائه تضمین معتبر ، سریع و کم هزینه برای اخذ تسهیلات بانکی از مهمترین دغدغه های شبکه بانکی و متقاضیان

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

تسهیلات بانکی بوده و هست . استفاده از اوراق بهادار چون گواهی سپرده بانکی یا اوراق خزانه یا مشارکت ، روشی سریع ، بی هزینه و معتبر بوده که منافع طرفین را بطور کامل تأمین می نماید از یک سو سپرده گذار کماکان از سود سپرده خود استفاده می نماید و از سوی دیگر از مضمون عنه معتمدخود برای دریافت تسهیلات ،ضمانت کرده یا خود از تسهیلات بانکی برخوردار می شود . استفاده از این روش حتی قبل از تصویب قانون مربوطه در شبکه بانکی شروع شده بود و با تصویب قانون عدم الزام سپرده وثیقه ملکی به بانکها در تاریخ 27/3/1380 که مقرر داشت: (ماده واحده – بانکها و دستگاهها و سایر مؤسسات و شرکتهای دولتی موظفند به منظور تضمین باز پرداخت اعتبارات خود نسبت به اخذ وثایق ذیل اقدام کنند و بدون رضایت گیرنده اعتبار از اخذ وثیقه ملکی خارج از طرح خودداری نمایند.)

1-از طرحهای تولیدی: رهن گرفتن اصل طرح – اسناد زراعی... حسابهای بانکی و گواهی سپرده ثابت-تعهدشرکتهای بیمه –طلاو یا ارز خارجی –ضمانت نامه صندوق ضمانت صادرات ایران و یا ترکیبی از وثایق فوق و هر نوع تعهد نامه و قرارداد دیگری که می تواند موجب تضمین برگشت منابع بانک باشد....)نه تنها اجازه قانونی این روش صادر شد ، بلکه در شرایط خاص (تولیدی بودن طرح)از تجویز گذشته و تبدیل به تکلیف گردید. متعاقبا بانکها درخواست داشتند که بانک مرکزی ضوابط مشخصی برای ارتهان سپرده یک بانک ، به نفع بانک دیگر را تدوین نماید تا هم مشکلی در ضبط وثیقه بین دو بانک ایجاد نشود و هم مراجع قضایی از صحت ارتهان سپرده و تقدیم بانک مرتهن در قبال اجرائیه های مختلف علیه راهن ، مطمئن شوند . بانک مرکزی در اقدامی عجیب طی بند های 2و3 بخشنامه شماره 375517 مورخ /23/12 14000 استفاده از انواع حسابهای بانکی به عنوان تضمین را ممنوع اعلام نمود .

2- از تاريخ تصويب اين مصوبه، اخذ هرگونه سپرده به عنوان وثيقه نقدي به هر عنوان قبل و يا بعد از اعطاي تسهيلات توسط بانك/ موسسه اعتباري غيربانكي ممنوع ميباشد.

در تاريخ 29/ 5/ 1402 طي بخشنامه شماره 127785 ضمن ابلاغ نظرات شوراي محترم فقهي بانك، مجدداً بر ممنوعيت استفاده از حساب هاي بانكي به عنوان تضمين تاكيد نمود. («در پايان، ضمن تأكيد بر اين كه اخذ هرگونه سپرده به عنوان وثيقه نقدي به هر عنوان قبل و يا بعد از اعطاي تسهيلات توسط بانك يا مؤسسه اعتباري غيربانكي ممنوع ميباشد، خواهشمند است ...») اين در حالي است كه مصوبه شوراي فقهي هيچ اشاره اي به اين موضوع ندارد.

بانك مركزي در مقابل اعتراضات مكرر بانك ها، كماكان اعلام مي نمايد كه در حال بررسي موضوع است و تا خاتمه بررسي ممنوعيت به قوت خود باقي است. صدور حكم ابطال مصوبات فوق الذكر مورد استدعا است.

*خلاصه مدافعات طرف شکایت :

مفاد بخشنامه‌هاي مورد اعتراض شاكي، متضمن ممنوعيت بلوكه كردن بخشي از تسهيلات اعطايي به مشتريان و ممنوعيت اخذ هرگونه سپرده به عنوان وثيقه نقدي به هر عنوان قبل و يا بعد از اعطاي تسهيلات توسط بانك/مؤسسه اعتباري غيربانكي، به منظور جلوگيري از بالا رفتن نرخ سود مؤثر تسهيلات و در نتيجه تخطي از نرخ‌هاي مقرر شوراي پول و اعتبار بوده است. در اين خصوص معروض مي‌دارد مطابق بند (الف) ماده 10 قانون پولي و بانكي كشور(به عنوان قانون حاكم در زمان تصويب مصوبات مورد اعتراض) و همچنين به موجب بند 1 قسمت «ب» ماده 4 قانون بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران مصوب سال 1402، اين بانك مسئول تنظيم و اجراي سياست پولي براساس سياست كلي اقتصادي

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

شماره دادنامه : 14053139000014959 4
تاريخ تنظيم : 1405/01/30

هيات تخصصي مالياتي بانكي ديوان عدالت اداري

دادنامه

ديوان عدالت اداري

كشور مي‌باشد. طبق بند 4 ماده 14 قانون پولي و بانكي و بندهاي 1 الي 3 ماده20 قانون عمليات بانكي بدون ربا، و ماده 3 آئين‌نامه فصل چهارم قانون عمليات بانكي بدون ربا، بانك مركزي با تصويب شوراي پول و اعتبار، صلاحيت تعيين حداقل نرخ سود (بازده) احتمالي براي عقود مشاركتي و همچنين تعيين حداقل و عنداللزوم حداكثر نرخ سود مورد انتظار براي ساير انواع تسهيلات اعطايي بانكي را داراست.

ضمن اين كه مطابق تصريح ماده (19) قانون بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران ، اين بانك موظف است «اشخاص تحت نظارت» را به اعمال قواعد نرم‌افزاري و فرايندهاي موردنظر بانك مركزي در سامانه‌هاي داخلي خود مكلف نموده و از اين طريق بر عمليات «اشخاص تحت نظارت»، بهويژه مؤسسات اعتباري و نقل و انتقال وجوه توسط آنها نظارت كند.

وفق ماده 16 قانون برنامه ششم توسعه براي حصول اطمينان از اجراي صحيح عمليات بانكي بدون ربا در نظام بانكي كشور و جهت نظارت بر عملكرد نظام بانكي و اظهارنظر نسبت به رويه‌ها و ابزارهاي رايج، شيوه‌هاي عملياتي، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها، چهارچوب قراردادها و نحوه اجراي آنها از جهت انطباق با موازين فقه اسلامي، شوراي فقهي در بانك مركزي تشكيل گرديده و مصوبات اين شورا لازم‌الرعايه مي‌باشد. همچنين لازم الرعايه بودن اين مصوبات طي ماده 18 قانون بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران نيز مورد تأييد قرار گرفته است. لذا معروض مي‌دارد وفق بند «ت» از مصوبات هفتاد و پنجمين جلسه شوراي فقهي بانك مركزي «كسر نمودن بخشي از تسهيلات تحت عنوان وثيقه نقدي از مبلغ تسهيلات ممنوع است و اين مهم نيز در راستاي اجراي سياست‌هاي نظارتي بانك مركزي مبني بر پيشگيري از افزايش نرخ مؤثر سود تسهيلات مي‌باشد.» در نتيجه ضمن تأكيد بر اين نكته كه در اينجا نيز به موضوع سود غيرمجاز در فرض توثيق سپرده‌هاي بانكي جهت اعطاي تسهيلات، پرداخته است؛ با عنايت به مصوبه مذكور و نظرداشت به بخشنامه شماره 00/375517 مورخ 1400/12/23 اين بانك، بخشنامه شماره 02/127785 مورخ 1402/05/29، جهت اجرا به شبكه بانكي كشور ابلاغ گرديد.

در ساليان اخير برخي بانك‌ها و مؤسسات اعتباري غير بانكي با هدف جلوگيري از خروج منابع و يا تأمين وثايق معتبر جهت پوشش ريسك اعتباري، در زمان اعطاي تسهيلات، اقدام به بلوكه نمودن بخشي از تسهيلات اعطايي به مشتريان، در قالب وثيقه نقدي مي نمودند كه اين موضوع موجب بالا رفتن نرخ سود مؤثر تسهيلات و در نتيجه تخطي از نرخ‌هاي مقرر شوراي پول و اعتبار مي‌گرديد. از اين رو، اين بانك در راستاي حمايت از مشتريان و گيرندگان تسهيلات بانكي و همراستا با استدلال و نتيجه رأي وحدت رويه شماره 794 ديوان عالي كشور (ممنوعيت اخذ سود مازاد بر مصوبات شوراي پول و اعتبار)، طي بخشنامه‌هاي متعدد ممنوعيت بلوكه‌كردن بخشي از تسهيلات اعطايي به مشتريان را توسط بانك‌ها و مؤسسات اعتباري غيربانكي را به آنها ابلاغ نموده و مورد تأكيد قرار داده است. همچنين به دليل وصول شكايات متعدد از بانك‌ها و مؤسسات اعتباري غيربانكي و نيز برخي مكاتبات واصله از مراجع ذي‌صلاح از جمله دفتر بازرسي و نماينده ويژه رئيس جمهور در امر مبارزه با فساد، بخشنامه شماره 00/375517 مورخ 1400/12/23 كه مطابق آن اخذ هرگونه سپرده به عنوان وثيقه نقدي با هر عنوان، قبل و يا بعد از اعطاي تسهيلات توسط بانك/مؤسسه اعتباري غيربانكي؛ از تاريخ تصويب مقرره مذكور را ممنوع نموده بود، به شبكه بانكي كشور ابلاغ شد.

وفق ماده 3 قانون عمليات بانكي بدون ربا سپرده‌هاي بانكي به اقسام سپرده قرض الحسنه (پس انداز و جاري) و سپرده سرمايه گذاري مدت دار(كوتاه مدت و بلندمدت) تقسيم مي‌گردند. نيك آگاهيد كه از اقسام سپرده هاي فوق تنها سپرده

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

سرمايه گذاري مدت دار، شامل سود گرديده و به سپرده هاي قرض الحسنه سودي تعلق نمي گيرد. لذا تصويب مصوبات مورد اعتراض به جهات گوناگوني چون جلوگيري از صوري سازي عقود، كنترل نرخ سود تسهيلات بانكي، تضييع حقوق مشتريان و باتوجه به مواردي چون كاهش اعتماد به شبكه بانكي صورت پذيرفته و واجد مباني قانوني و شرعي مي‌باشد. با عنايت به مراتب موصوف هيچگونه تخطي از قوانين و مقررات و قصور يا تقصيري در عملكرد اين بانك رخ نداده است. لذا صدور رأي شايسته مبني بر رد شكايت مطروحه، مورد استدعاست.

پرونده کلاسه هـ ت/0300317 در جلسه مورخ 1404/11/26 هیأت تخصصی مالیاتی بانکی مورد تبادل نظر واقع که با لحاظ عقیده اتفاقی حاضرین نسبت به بخشی از شکایت با استعانت از درگاه خداوند متعال به شرح ذیل مبادرت به انشاء رأی می نماید:

رأی هیأت تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری

با عنایت به اینکه احکام مندرج بخشنامه های شماره 127785/02 و شماره 375517/00 بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (به استثنای پاراگراف پایانی بخشنامه شماره 127785/02 و بند 2 بخشنامه شماره 375517/00) که به شرح جداگانه مورد اتخاذ تصمیم واقع شده اند) درصدد بیان سیاست های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران وارده مطالبات و مقررات بانکی درخصوص احکام مربوط به توثیق و توهین راجع به تسهیلات بانکی است و ملهم از نظر شورای فقهی بانکی مرکزی و جهت جلوگیری از وقوع در شبهه ربوی، روش های امتیازی سپرده گذاری ها را تبیین و تفکیک نموده است و احکام مندرج در این مصوبات در حدود ذکر شده فوق مغایرتی با قوانین و مقررات ندارد به استناد بند ب ماده 84 از قانون دیوان عدالت اداری مصوب 1402 رأی به رد شکایت صادر می نماید رأی مزبور ظرف بیست روز پس از صدور قابل اعتراض از سوی ریاست محترم دیوان عدالت اداری یا ده نفر از قضات گرانقدر دیوان ی باشد./

محمدعلی برومند زاده

رئیس هیأت تخصصی مالیاتی بانکی

دیوان عدالت اداری

امضاي صادر كننده

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی

ديوان عدالت اداري

هيئت عمومي ديوان عدالت اداري

شماره ابلاغیه :	1405312[illegible]00576834
شماره پرونده :	14[illegible]0000787455
شماره بایگانی پرونده :	0401664
تاریخ تنظیم:	1405/02/02

ابلاغ الکترونیکی

نام بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران

شناسه ملی: 14002207985

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهايي/تصميم نهايي

متن ابلاغیه:

به پيوست يك نسخه دادنامه به شماره 1405313900001911O8 به حضور ارسال مي گردد.
لازم به ذكر است براي مشاهده **روند كار پرونده** با مراجعه به نشاني my.adliran.ir از گزينه «**اطلاع رساني پرونده**» مي توانيد استفاده نماييد.

- ابلاغیه در تاریخ 1405/02/02 **به سامانه ابلاغ ارسال گردید.**

نشانی: تهران - بزرگراه ستاري - بلوار شهيد مخبري - نبش خيابان ايران زمين - ساختمان ديوان عدالت اداري

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

«فَلاَ تَتَّبِعُوا الْهَوَي اَنْ تَعْدِلُوا »

شماره دادنامه : 14053139000019110 8
تاریخ تنظیم : 1405/02/02
شماره پرونده : 14043192000078745 5
شماره بایگانی شعبه : 0401664

هیئت عمومي ديوان عدالت اداري

دادنامه

ديوان عدالت اداري

کلاسه پرونده: 0401664

خواهان: آقای آرش موسي زاده حقيقي فرزند حشمت اله

خوانده: بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران

موضوع شکایت و خواسته: ابطال اطلاعیه مورخ 1404/2/3 بانک مرکزی مبنی بر لزوم اجتناب از دریافت و واریز وجه به حساب شخص ثالث در معاملات

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی تقاضای ابطال اطلاعیه مورخ 1404/2/3 بانک مرکزی مبنی بر لزوم اجتناب از دریافت و واریز وجه به حساب شخص ثالث در معاملات را در دیوان عدالت اداری مطرح کرده است که دادخواست مزبور پس از ثبت، به هیات عمومی دیوان عدالت اداری ارجاع و تحت کلاسه فوق ثبت شده است. پس از اجرای تشریفات قانونی معمول و بررسی پرونده، به دلیل استرداد شکایت توسط شاکی، موضوع مشمول حکم مقرر در ماده 85 قانون دیوان عدالت اداری اصلاحی 1402 تشخیص گردید. با اعلام پایان رسیدگی، به شرح زیر قرار رد شکایت صادر می شود.

قرار دیوان

با عنایت به اینکه شاکی به موجب لایحه مورخ 1404/10/14 ثبت در پرونده شکایت خود را مسترد کرده است، بنابراین رسیدگی به دادخواست مطروحه منتفی شده و مستند به حکم مقرر در مواد 82 و 85 قانون دیوان عدالت اداری اصلاحی 1402 درخصوص موضوع خواسته قرار رد شکایت صادر می گردد. این قرار قطعی است.

مهدی دربین

معاون قضایی در امور هیات عمومی و هیات های تخصصی دیوان عدالت اداری

امضاي صادر كننده

PDF-XChange Edition
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی

ديوان عدالت اداري

هيئت عمومي ديوان عدالت اداري

شماره ابلاغیه :	1405317[illegible]00966275
شماره پرونده :	14[illegible]0000168201
شماره بایگانی پرونده :	0400317
تاریخ تنظیم:	1405/02/15

ابلاغ الکترونیکی

نام بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران **شناسه ملی:** 14002207985

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهايي/تصميم نهايي

متن ابلاغیه:

به پيوست يك نسخه دادنامه به شماره 140531390000313249 به حضور ارسال مي گردد.
لازم به ذكر است براي مشاهده **روند كار پرونده** با مراجعه به نشاني my.adliran.ir از گزينه **«اطلاع رساني پرونده»** مي توانيد استفاده نماييد.

- ابلاغیه در تاریخ 1405/02/15 **به سامانه ابلاغ ارسال گردید.**

نشاني: تهران - بزرگراه ستاري - بلوار شهيد مخبري - نبش خيابان ايران زمين - ساختمان ديوان عدالت اداري

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

ديوان عدالت اداري

«فَلاَ تَتَّبِعُوا اَلْهَوَي اَنْ تَعْدِلُوا »

هيئت عمومي ديوان عدالت اداري

دادنامه

شماره دادنامه : 1405313900003132 49
تاريخ تنظيم : 1405/02/15

شماره پرونده ها :
1404319200001638 24 , 1404319200001682 01

شماره بايگاني شعبه :
0400298 , 0400317

كلاسه پرونده: 0400317، 0400298

خواهان : با وكالت آقاى ارژنگ منصوري جوزاني فرزند عباس

خوانده: بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران

موضوع شكايت و خواسته: ابطال اطلاعيه مورخ 1404/2/3 بانک مرکزی مبنی بر لزوم اجتناب از دریافت و واریز وجه به حساب شخص ثالث در معاملات

گردش کار: شکات به موجب دادخواست هایی تقاضای ابطال اطلاعیه مورخ 1404/2/3 بانک مرکزی مبنی بر لزوم اجتناب از دریافت و واریز وجه به حساب شخص ثالث در معاملات را به لحاظ مغایرت شرعی و قانونی در دیوان عدالت اداری مطرح کرده اند که دادخواست های مزبور پس از ثبت، به هیات عمومی دیوان عدالت اداری ارجاع و تحت کلاسه فوق ثبت شده است. پس از اجرای تشریفات قانونی معمول و بررسی پرونده، به دلیل اینکه اطلاعیه معترض عنه مورد اصلاح قرار گرفته است، رسیدگی به موضوع شکایت منتفی و مشمول حکم مقرر در ماده 85 قانون اصلاحی 1402 تشخیص گردید. با اعلام پایان رسیدگی، به شرح زیر قرار رد شکایت صادر می شود.

قرار دیوان

با عنایت به اینکه به موجب اطلاعیه اصلاحی با عنوان تبیین اهمیت مستندسازی جریان وجوه در کشور برای اشخاص و تبعات ناشی از نادیده انگاشتن آن منتشره در پایگاه اطلاع رسانی بانک مرکزی در تاریخ 1404/9/29، اطلاعیه مورخ 1404/2/3 بانک مرکزی مبنی بر لزوم اجتناب از دریافت و واریز وجه به حساب شخص ثالث در معاملات مورد اصلاح قرار گرفته است و اطلاعیه اصلاحی صدرالذکر از زمان انتشار اطلاعیه مورد اعتراض (1404/2/3) جایگزین آن شده، لذا در حال حاضر اطلاعیه مورد اعتراض قابلیت اجرایی نداشته و ملغی شده و بدین ترتیب رسیدگی به شکایت مطروحه موضوعاً منتفی بوده و موجبی برای رسیدگی به آن وجود ندارد.

بنابه مراتب مذکور و مستند به حکم مقرر در ماده 85 قانون دیوان عدالت اداری اصلاحی 1402 درخصوص موضوع خواسته قرار رد شکایت صادر می گردد. این قرار قطعی است.

مهدی دربین

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

«فَلاَ تَتَّبِعُوا اَلْهَوَي اَنْ تَعْدِلُوا »

شماره دادنامه : 1405313900003132 49
تاريخ تنظيم : 1405/02/15

هيئت عمومي ديوان عدالت اداري

دادنامه

ديوان عدالت اداري

معاون قضایی در امور هیات عمومی و هیات های تخصصی دیوان عدالت اداری

امضاي صادر كننده

تصوير برابر با اصل است.

نشاني: تهران - بزرگراه ستاري - بلوار شهيد مخبري - نبش خيابان ايران زمين - ساختمان ديوان عدالت اداري

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی

ديوان عدالت اداري

هيئت عمومي ديوان عدالت اداري

شماره ابلاغیه : 1405312[illegible]00966297

شماره پرونده : 1[illegible]20000163824

شماره بایگانی پرونده : 0400298

تاریخ تنظیم: 1405/02/15

ابلاغ الکترونیکی

نام بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران

شناسه ملی: 14002207985

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهايي/تصميم نهايي

متن ابلاغیه:

به پيوست يك نسخه دادنامه به شماره 1405313900003132[illegible] به حضور ارسال مي گردد.
لازم به ذكر است براي مشاهده **روند كار پرونده** با مراجعه به نشاني my.adliran.ir از گزينه «**اطلاع رساني پرونده**» مي توانيد استفاده نماييد.

- ابلاغیه در تاریخ 1405/02/15 **به سامانه ابلاغ ارسال گردید.**

نشانی: تهران - بزرگراه ستاري - بلوار شهيد مخبري - نبش خيابان ايران زمين - ساختمان ديوان عدالت اداري

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

«فَلاَ تَتَّبِعُوا الْهَوَي اَنْ تَعْدِلُوا »

شماره دادنامه : 14053139000031324 9
تاریخ تنظیم : 1405/02/15

هیئت عمومي ديوان عدالت اداري

دادنامه

ديوان عدالت اداري

شماره پرونده ها :
140431920000163824 , 140431920000168201

شماره بایگانی شعبه :
0400317 , 0400298

کلاسه پرونده: 0400317، 0400298

خواهان : با وکالت آقای ارژنگ منصوري جوزاني فرزند عباس

خوانده: بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران

موضوع شکایت و خواسته: ابطال اطلاعیه مورخ 1404/2/3 بانک مرکزی مبنی بر لزوم اجتناب از دریافت و واریز وجه به حساب شخص ثالث در معاملات

گردش کار: شکات به موجب دادخواست هایی تقاضای ابطال اطلاعیه مورخ 1404/2/3 بانک مرکزی مبنی بر لزوم اجتناب از دریافت و واریز وجه به حساب شخص ثالث در معاملات را به لحاظ مغایرت شرعی و قانونی در دیوان عدالت اداری مطرح کرده اند که دادخواست های مزبور پس از ثبت، به هیات عمومی دیوان عدالت اداری ارجاع و تحت کلاسه فوق ثبت شده است. پس از اجرای تشریفات قانونی معمول و بررسی پرونده، به دلیل اینکه اطلاعیه معترض عنه مورد اصلاح قرار گرفته است، رسیدگی به موضوع شکایت منتفی و مشمول حکم مقرر در ماده 85 قانون اصلاحی 1402 تشخیص گردید. با اعلام پایان رسیدگی، به شرح زیر قرار رد شکایت صادر می شود.

قرار دیوان

با عنایت به اینکه به موجب اطلاعیه اصلاحی با عنوان تبیین اهمیت مستندسازی جریان وجوه در کشور برای اشخاص و تبعات ناشی از نادیده انگاشتن آن منتشره در پایگاه اطلاع رسانی بانک مرکزی در تاریخ 1404/9/29، اطلاعیه مورخ 1404/2/3 بانک مرکزی مبنی بر لزوم اجتناب از دریافت و واریز وجه به حساب شخص ثالث در معاملات مورد اصلاح قرار گرفته است و اطلاعیه اصلاحی صدرالذکر از زمان انتشار اطلاعیه مورد اعتراض (1404/2/3) جایگزین آن شده، لذا در حال حاضر اطلاعیه مورد اعتراض قابلیت اجرایی نداشته و ملغی شده و بدین ترتیب رسیدگی به شکایت مطروحه موضوعاً منتفی بوده و موجبی برای رسیدگی به آن وجود ندارد.

بنابه مراتب مذکور و مستند به حکم مقرر در ماده 85 قانون دیوان عدالت اداری اصلاحی 1402 درخصوص موضوع خواسته قرار رد شکایت صادر می گردد. این قرار قطعی است.

مهدی دربین

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

«فَلاَ تَتَّبِعُوا اَلْهَوَي اَنْ تَعْدِلُوا »

شماره دادنامه : 14053139000031324 9
تاریخ تنظیم : 1405/02/15

هیئت عمومي ديوان عدالت اداري

دادنامه

ديوان عدالت اداري

معاون قضایی در امور هیات عمومی و هیات های تخصصی دیوان عدالت اداری

امضاي صادر كننده

تصوير برابر با اصل است.

نشاني: تهران - بزرگراه ستاري - بلوار شهيد مخبري - نبش خيابان ايران زمين - ساختمان ديوان عدالت اداري

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی

ديوان عدالت اداري

هيئت عمومي ديوان عدالت اداري

شماره ابلاغیه :	1405312[illegible]01002255
شماره پرونده :	1405[illegible]0000986384
شماره بایگانی پرونده :	0002196
تاریخ تنظیم:	1405/02/16

ابلاغ الکترونیکی

نام بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران

شناسه ملی: 14002207985

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهايي/تصميم نهايي

متن ابلاغیه:

به پيوست يك نسخه دادنامه به شماره 1405313900002438892 به حضور ارسال مي گردد.
لازم به ذكر است براي مشاهده **روند كار پرونده** با مراجعه به نشاني my.adliran.ir از گزينه **«اطلاع رساني پرونده»** مي توانيد استفاده نماييد.

- ابلاغیه در تاریخ 1405/02/16 **به سامانه ابلاغ ارسال گردید.**

نشانی: تهران - بزرگراه ستاري - بلوار شهيد مخبري - نبش خيابان ايران زمين - ساختمان ديوان عدالت اداري

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

شماره پرونده ها :
14003192000112004 , 14003192000159496 4 , 14003192000031461 5 , 14023192000133652 2 , 14003192000035338 2 , 14003192000103903 6 , 14003192000035242 6 , 14003192000000046 0 , 99099809058016 54 , 14023192000161097 6 , 99099809058022 86 , 14003192000098638 4 ,

شماره بایگانی شعبه :
0002296 , 0001023 , 0207482 , 0000947 , 0002978 , 0000328 , 0002196 , 9902922 , 0208219 , 9902149 , 0000006 , 0001014

تاریخ دادنامه: 1405/2/8

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکیان: 1- خانم سارا اشرف کاشانی به وکالت از شرکت های نامی دارو بنیان و دارویی تیباسان رایان 2- آقای علی شاپوری به وکالت از شرکت سنا دام پارس 3- خانم آرزو سادات رضوی و آقای مهدی حاج نجاری به وکالت از شرکت نسبی محمدجواد و برادران میرعشقی 4- آقای سعید عاکف به وکالت از شرکت رازبان چاوش انشان 5- آقای باقر شاملو به وکالت از شرکت سندیکای تولیدکنندگان و صادرکنندگان داروهای دامپزشکی ایران 6- آقای محمود بهشتی نیا به وکالت از شرکت کیمیا دارو مهر 7- شرکت داروسازی نصر فریمان 8- آقای فخرالدین بدریان به وکالت از انجمن واردکنندگان سم و کود ایران و شرکت های بازرگانی شیمیایی سم آوران ایلیا، توسعه کشاورزی هزاره سوم، دلتا پارس نهاده، زرین خوشه جنوب، هامون بذر زرین، رویال ساکار تجارت، سکوت بید، صنایع شیمیایی شیمی کرد، آدینه وصل، آراد شیمی کیان، مشاوره فنی مهندسی کیمیا گوهرخاک، مهر پارسیان اکسیر، آرمان سبز آدینه، دفع آفات البرز به سم و گلبان سبزینه آفتاب 9- خانم افسانه مدانلو به وکالت از آقای علی جعفری رودسری 10- آقای طالب گریوانی 11- آقای آرش شهیدی به وکالت از شرکت سکوت بید 12- آقایان مصطفی منصوری گنگر جکلا و محمد ابراهیمی به وکالت از آقای مصطفی قلیان جویباری

طرف شکایت: 1- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران 2- بانک کشاورزی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال اطلاق ذیل بند 1 و تبصره 2 بخشنامه شماره 99/106290 مورخ 1399/4/12 در خصوص مابه التفاوت نرخ ارز و ابطال اطلاق الزام بانک ها در بندهای 1، 2، 3 و 4 بخشنامه شماره 98/161093 مورخ 1398/5/13 اداره سیاست ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

گردش کار: خانم سارا اشرف کاشانی به وکالت از شرکت های نامی دارو بنیان و دارویی تیباسان رایان ابطال بند 1 و تبصره 2 بخشنامه شماره 99/106290 مورخ 1399/4/12 و ابطال بندهای 1

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

الی 4 از بخشنامه شماره 98/161093 مورخ 1398/5/13 اداره سیاست ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مابقی شاکیان ابطال بند 1 و تبصره 2 بخشنامه شماره 99/106290 مورخ 1399/4/12 فوق الذکر را به موجب دادخواست های جداگانه ای خواستار شده اند و در جهت تبیین خواسته اجمالاً به طور خلاصه اعلام کرده اند که:

" براساس بندهاي مورد شكايت بخشنامه شماره 99/106290 مورخ 1399/4/12 بانک مرکزی، كلّيه بانك‌هاي عامل موظّف شده‌اند فراتر از شرايط موجود در قراردادهاي سابق خود با واردكنندگان و بخشنامه‌هاي زمان گشايش اعتبارات اسنادي و حواله هاي ارزي، ارائه اعلاميه تأمين ارز جهت ترخيص كالاهاي وارداتي از گمركات اجرايي كشور يا صدور تأييديه تسويه حساب -حسب مورد- رفع تعهّد ارزي و آزادسازي وثايق را منوط به دريافت مابه‌التفاوت نرخ ارز زمان گشايش اعتبارات اسنادي و صدور حواله ارزي به شرح مندرج در بندهاي مورد شكايت كنند. اين در حالي است كه در خصوص حواله هاي ارزي, تمامي (100%) مبلغ ريالي ارز براساس نرخ قطعي اعلامي بانك مركزي پرداخت شده است و همچنين جهت تضمين ورود كالا به كشور، وثايق تا سي درصد مبلغ قرارداد ارزي توسط بانك اخذ شده است. در خصوص اعتبارات اسنادي، براي گشايش اعتبارات اسنادي توسط بانك‌هاي عامل وجوه مختلف و متفاوتي در مقرّرات ذي ربط و رويه‌هاي جاري وجود دارد كه يكي از اين وجوه، دريافت 100% معادل ريالي نرخ ارز ذي‌ربط توسط بانك عامل از واردكننده كالا مي‌باشد. در واقع در اين شيوه تمامي مبلغ قرارداد بر مبناي نرخ اعلامي بانك در زمان انعقاد قرارداد، از وارد كننده (خريدار ارز)، دريافت مي‌شود. بر اين اساس برخلاف ساير وجوه گشايش اعتبارات اسنادي كه به موجب آنها صرفاً بخشي از معادل ريالي نرخ ارز از متقاضي دريافت مي‌شود و يا صرفاً تضامين و وثايق در ازاي گشايش اعتبار اسنادي از متقاضي دريافت مي‌شود و بانك عامل متعهّد مي‌شود در زمان ديگري مثلاً زمان ترخيص كالا و يا زمان ارائه اسناد حمل توسط فروشنده كالا، نسبت به تسويه حساب و دريافت معادل ريالي ارز تخصيص يافته اقدام كند، در شيوه مورد نظر، تمامي مبلغ قرارداد تأمين ارز به صورت 100% بر مبناي نرخ ارز ذي ربط (نرخ ارزي كه براساس مقرّرات، مشمول كالايي مي‌شود كه واردكننده قصد واردات آن را دارد)، از متقاضي (وارد كننده) دريافت مي‌شود. بنابراين در موارد ذكر شده، قرارداد تأمين و فروش ارز كه يكي از مراحل گشايش اعتبارات اسنادي و صدور حواله ارزي است با ايجاب و قبول فروشنده و خريدار به موجب قراردادهاي ذي ربط و تحويل ثمن به موجب واريزي‌هاي ذي‌ربط در وجه بانك به صورت كامل منعقد شده و قطعي مي‌باشد. در اين شرايط از جهت قانوني و شرعي، مجوّزي براي تحميل شروطي فراتر از شروط مورد توافق طرفين

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

در قراردادهاي ذي ربط وجود ندارد. بر اين مبنا مطالبه مابه‌التفاوت نرخ ارز در زمان گشايش اعتبار اسنادي و صدور حواله ارزي و ازمنه ديگر صرفاً در صورتي مشروع و قانوني خواهد بود كه يا خريد ارز توسط متقاضي صورت نگرفته باشد و يا براساس شرايط مورد قبول طرفين مندرج در قرارداد اوليه، تسويه حساب و ارائه اعلاميه تأمين ارز و يا ساير تعهّدات بانك منوط به دريافت مابه‌التفاوت احتمالي يا هر شرط مشروع ديگري شده باشد. ايراد اساسی بخشنامه مذکور عطف به ماسبق کردن مصوبه است. در واقع بخشنامه بانک مرکزی تنها از زمان تصویب می تواند واجد اثر باشد با این حال بانک مرکزی اثر مصوبه خود را به قبل تسرّی داده است که مخالف ماده 4 قانون مدنی می‌باشد.

بخشنامه هاي مورد شكايت در بندهاي ذكر شده، به نحو اطلاق، تمامي موارد گشايش اعتبارات اسنادي و حواله ارزي در مورد كالاهاي موضوع بخشنامه ها را مشمول لزوم پرداخت مابه‌التفاوت به ميزان مندرج در بندهاي يادشده نموده و در اين راستا هيچ تمايزي ميان آن دسته از گشايش اعتبارات اسنادي كه صرفاً بخشي از معادل ريالي نرخ ارز ذي ربط آنها پرداخت شده و يا تضامين مورد قبول بانك براي پرداخت معادل ريالي ارز، از متقاضي دريافت شده است با آن دسته از گشايش اعتبارات اسنادي كه تمامي معادل ريالي خريد ارز آنها به ميزان مورد محاسبه بانك توسط متقاضي پرداخت شده است و نيز حواله هاي ارزي كه براساس آن خريد ارز قطعي بوده است، قائل نشده است. بنابراين آن دسته از متقاضياني كه 100% معادل ريالي ارز ذي ربط را به نرخ‌هاي اعلامي بانك مركزي در زمان گشايش اعتبارات اسنادي و صدور حواله ارزي به بانك عامل پرداخت كرده‌اند نيز مشمول پرداخت مابه‌التفاوت براي ترخيص كالاهاي وارداتي به كشور، رفع تعهّد ارزي و آزادسازي وثايق شده‌اند. به عبارت ديگر براساس اطلاق بندهاي فوق‌الذكر در بخشنامه‌هاي مورد شكايت، متقاضيان اخير نيز مواجه با الزام پرداخت مابه‌التفاوت جهت ترخيص يا فروش كالا، رفع تعهّد ارزي و آزادسازي وثايق حسب مورد شده‌اند در حالي كه پرداخت مابه‌التفاوت فرع بر وجود دِين مشخص و معيّن است كه در فرض پرداخت 100% معادل ريالي ارز مورد درخواست، دِيني بر عهده خريدار وجود ندارد.

براساس قواعد مسلّم فقهي «المؤمنون عند شروطهم» و «لاضرر» و «قبح عقاب بلابيان»، تحميل شرط پرداخت مبلغي بيش از آنچه در زمان انعقاد قرارداد ميان طرفين توافق شده است، مستلزم ورود ضرر به خريدار بوده و نيز از آنجا كه عملاً به منزله عقاب خريدار و خروج از شرايط اوليه بدون توافق طرفين است، صراحتاً مغاير قواعد فقهي «المؤمنون عند شروطهم» و «لاضرر» و «قبح عقاب بلابيان» است. در اين خصوص توجه به نظر فقهي فقهاي شوراي نگهبان طي نامه شماره /93/102 3323 مورخ 1393/10/27 كه بيان داشته است: «در صورتي كه در قرارداد اوليه قيد نشده باشد كه

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

مابه‌التفاوت را در موقع ترخيص بپردازند، خلاف موازين شرع مي‌باشد» و در پي رأي هيأت عمومي براساس نظر فقهاي شوراي نگهبان «از مجموع 2 نظر مذكور شوراي نگهبان اين حكم مستفاد مي گردد كه اطلاق بخشنامه ها در قسمت هاي مورد اعتراض درحدّي كه مفيد الزام مشتريان بانك ها به پرداخت مابه التفاوت نرخ ارز در فرضي كه به هنگام مطالبه خدمت از بانك، مابه التفاوت نرخ ارز در زمان انعقاد قرارداد خريد خدمت و ايفاي نهايي تعهّد از سوي بانك را متعهّد نشده اند و به موجب بخشنامه ها مكلّف به پرداخت مابه‌التفاوت شده اند مغاير شرع است» و نامه شوراي نگهبان به شماره 97/102/7742 مورخ 1397/9/10 به رياست هيأت عمومي ديوان عدالت اداري كه بيان داشته است: «موضوع مواد 1 و 2 دستورالعمل شماره 60/1015 مورخ 1392/9/16 بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران در خصوص چگونگي رسيدگي به ايفاي تعهّدات ارزي گذشته ... مواد 1 و 2 دستورالعمل مذكور، نسبت به معاملات قطعي شده همان طور كه در دادخواست آمده وجه ريالي آن نيز پرداخت گرديده است، خلاف شرع دانسته شد و اخذ مابه‌التفاوت شرعي نمي‌باشد» مؤيد اين استنباط است. (رأي شماره 737-9510090905800729 مورخ 1395/9/23 هيأت عمومي ديوان عدالت اداري) و نظر فقهي فقهاي شوراي نگهبان طي نامه شماره 99/102/17638 مورخ /1399 3/11 «اطلاق مصوبه نسبت به مواردي كه قراردادهاي قطعي تأمين و فروش ارز بين بانك ها و متقاضيان منعقد شده باشد و شرطي مبني بر الزام طرف‌هاي قرارداد به پرداخت مابه التفاوت وجود نداشته باشد، خلاف شرع شناخته شد.»

براساس آيه شريفه «يا ايها الذين آمنو اوفو بالعقود» افراد ملزم به اجرا و پايبند بودن به قرارداد هاي خود مي‌باشند. همچنين آيه شريفه «يا ايها الذين آمنو لا تأكلوا اموالكم بينكم بالباطل الّا ان تكون تجاره عن تراض منكم» (سوره نساء آيه 29) بيانگر قاعده «اكل مال به باطل» مي باشد كه براساس آن اسباب تملّك باطل اموال ديگران اثر ملكيت ايجاد نكرده و باطل مي باشد. همچنين، حديث «لا يحل دم امري مسلم و لا ماله ال بطيبه نفسه» دلالت بر لزوم قراردادها دارد كه براساس آن مال وقتي از شخصي به سبب معامله‌اي به ديگري منتقل شد به ملكيت او در مي آيد و بدون رضايت او، نمي توان در آن تصرّف كرد. براساس اين حديث «تصرّف در مال غير» خلاف شرع مي باشد. بر اساس ماده 344 قانون مدني «اگر در عقد بيع، شرطي ذكر نشده يا براي تسليم مبيع يا تأديه قيمت، موعدي معيّن نگشته باشد بيع، قطعي و ثمن، حال محسوب است مگر اين كه بر حسب عُرف و عادت محل يا عُرف و عادت تجارت در معاملات تجارتي وجود شرط يا موعدي معهود باشد اگر چه در قرارداد بيع ذكري نشده باشد»، با توجه به اين كه در فرض مورد نظر 100% معادل ريالي نرخ ارز مورد تقاضا بر مبناي محاسبه نرخ

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

توسط بانك، از سوي خريدار به بانك عامل پرداخت شده است، انجام اين امر و فيش‌هاي واريزي در وجه بانك و قبول آن توسط بانك به منزله فروش ارز بوده است، بر اين اساس عدم ذكر شرط از سوي بانك و عدم تعيين موعد براي تأديه قيمت به منزله قطعي بودن فروش ارز به متقاضي است و بنابراين به موجب نص ماده 362 قانون مدني اولاً بانك مالك ثمن (معادل ريالي ارز، دريافتي از متقاضي) بوده و مي‌تواند هر دخل و تصرّفي در آن نمايد كما اين كه همين امر واقع شده و ثمن در يَد مالكانه بانك قرار گرفته است و ثانياً مشتري مالك مبيع شده است كه اين مبيع (ارز) بايستي طبق شرايط مقرّر در مقرّرات مربوط به گشايش اعتبار اسنادي و حواله ارزي به شخصي كه مشتري معرفي مي‌كند (فروشنده كالا در خارج از كشور) تحويل گردد. اطلاق بندهاي فوق‌الذكر بخشنامه هاي مورد شكايت از اين جهت كه در لزوم بيع منعقد شده و در حقوق مالكانه خريدار خلل ايجاد مي‌كند مغاير مواد قانوني فوق‌الاشعار است.

براساس بندهاي 1 الى 4 بخشنامه شماره 98/161093 مورخ 1398/5/13 بانک مرکزی، بانك هاي عامل ملزم به اخذ تعهّد پرداخت مابه التفاوت ارز از تمامي واردكنندگان مشمول بخشنامه هاي موصوف، فراتر از شرايط موجود در قراردادهاي سابق خود با واردكنندگان و بخشنامه‌هاي زمان گشايش اعتبارات اسنادي و حواله هاي ارزي، مي باشند. بانك هاي عامل در راستاي اجراي بخشنامه ها اقدام به اخذ تعهّدنامه از واردكنندگان بدون توجه به نوع قرارداد و شرايط آن از جمله قراردادهاي خريد حواله ارزي و اعتبار اسنادي كه به موجب آن واردكننده 100% ثمن (و هزينه هاي مربوطه) را حسب دستور بانك پرداخت نموده است، نموده اند. اين اقدام بانك هاي عامل نه تنها طي مدّت كوتاه (چند ماه) يا بلند (با توجه به طولاني بودن زمان خريد ارز، اظهار و ترخيص كالا تا يك سال نيز به طول انجاميده است) پس از قرارداد خريد ارز (حواله يا اعتبار اسنادي) بوده است بلكه از برخي واردكنندگان پس از ترخيص كالا نيز چنين تعهّدنامه اي اخذ شده است. اجبار واردكنندگان به امضاء چنين تعهّدنامه اي و تهديد آنها به بلاك شدن و عدم تخصيص اعتبار توسط بانك مركزي (و بانك هاي عامل) به واردكننده درصورت عدم امضاء تعهّدنامه موصوف، با توجه به تشديد تحريم هاي بين المللي از سال 1397 و در پي آن شوك ارزي و رشد غيرعادي قيمت ارز تاكنون، واردكنندگان را متحمل هزينه هاي چند صد برابري هزينه هاي اوليه خريد ارز و ورود كالاهاي خريداري شده به كشور نموده است. همچنين، با توجه به اين كه بسياري از واردكنندگان اقدام به پيش فروش نمودن كالاها (در زمان قرارداد خريد ارز) به خريداران داخلي نموده اند، بسياري از خريداران داخلي تقاضاي واردكنندگان مبني برتعديل مبلغ قرارداد پيش خريد را قبول ننموده اند كه به دليل غرري شدن معامله براي واردكننده، منجر به دعاوي حقوقي بسياري گرديده است و در صورت قبول تعديل مبلغ (ثمن) قرارداد توسط پيش خريدار،

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

منجر به افزايش بي سابقه قيمت كالاها از جمله داروهاي دامپزشكي در بازار شده است.

براساس قواعد مسلّم فقهي از جمله قاعده نفي غرر در عقود معاوضي مانند بيع قطعي، فقها در ذيل مبحث شرايط صحّت معاملات و نيز تحت عنوان اصل لزوم معلوم بودن مورد معامله، به جهت جلوگيري از جهل و در خطر افتادن منافع افراد و در پي آن جامعه، معلوم و معيّن بودن عوضين در عقود مغابني را لازم دانسته‌اند. همچنين، با توجه به اهميّت نظم اجتماعي به عنوان يكي از مقاصد شريعت و در نتيجه جلوگيري از هرگونه عملي كه موجب ترافع ميان مردم گردد، ثمن و مثمن در عقد بيع قطعي مي بايست در زمان عقد معلوم و معيّن باشند. با توجه به الزام و اجبار واردكنندگان به امضاء تعهّدنامه و شرطي مجهول (كه با توجه به عدم وجود رضايت، اكراه به شمار مي رود) در پرداخت مبلغي نامعيّن در آينده (آن هم با روند صعودي روزانه قيمت ارز در كشور) كه فراتر از شرايط موجود در قراردادهاي سابق خود با بانك و بخشنامه‌هاي زمان گشايش اعتبارات اسنادي و حواله هاي ارزي مي باشد و با عنايت به آثار سنگين مالي آن بر شركت ها در شرايط تحريم هاي بين المللي كه عملاً بسياري از شركت ها را در وضعيت ورشكستگي قرار داده است، نوعي تكليف مالايطاق بوده و كاملاً مخالف قواعد فقهي نفي غرر، نفي عسر و حرج و لاضرر و قاعده قبح عقاب بلا بيان مي باشد.

براساس بند 3 ماده 190 قانون مدني وجود موضوع معيّن و نيز بر اساس بند 1 همان ماده رضاي طرفين از اركان اساسي صحّت قرارداد ها مي باشند. از آنجايي كه، مبلغ قراردادهاي حواله ارزي و اعتبارات در زمان انعقاد صد درصد پرداخت شده، انجام اين امر و فيش‌هاي واريزي در وجه بانك و قبول آن توسط بانك به منزله فروش ارز بوده است. تحميل شروط و مبالغ بيشتر در تعهّدنامه، آن هم به صورت كلّي و مجهول در شرايط ناعادلانه و غيرمتوازن ميان بانك و واردكننده، موجب نامعيّن شدن ثمن و نيز بيانگر مخدوش بودن رضايت و اراده آزاد واردكننده بوده، كه كاملاً مغاير ماده 190 قانون مدني مي باشد. همچنين، نظر به اين كه صدور بخشنامه‌ها در زماني بوده است كه بسياري از واردكنندگان كالا را به گمرك وارد نموده (به خصوص كالاهاي تحت نظارت وزارت جهاد كشاورزي از جمله داروهاي دامپزشكي در بخشنامه شماره 99/106290 مورخ 1399/4/12) و جهت جلوگيري از تلف، مي بايست اجازه ترخيص را از بانك و گمرك اخذ مي نمودند و در اين راستا تهديد به عدم رفع تعهّد ارزي و نيز عدم تخصيص اعتبار به واردكنندگاني كه تعهّد نامه را امضاء ننمايند، عملاً هيچ چاره اي جز امضاء تعهّدنامه براي آنها نگذاشته است كه كاملاً مصداق ماده 199 قانون مدني (رضايت حاصل از اكراه) بوده و در نتيجه نامعتبر مي باشد.

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

با عنايت به موارد ذكر شده، تقاضاي ابطال بخشنامه های مورد شکایت به استناد مغایرت با موازین شرع مقدّس اسلام و قوانين عادي ذي ربط و اعمال ماده 13 قانون ديوان عدالت اداري نسبت به خواسته را داريم."

در پی اخطار رفع نقصی که از طرف دفتر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری برای احدی از شکات (آقای علی شاپوری به وکالت از شرکت سنا دام پارس) ارسال شد وی به موجب لایحه شماره 0000976 مورخ 1400/5/31 اعلام کرده است که:

" اساس موضوع بر مبنای معامله قطعی و برگشت ناپذیر بوده و ایجاد هرگونه شرط مبهم که در آینده نسبت به معامله و مبلغ آن ایجاد ابهام نماید شرط غرری و غیرمشروع بوده و برخلاف قواعد فقهی و حقوقی لاضرر، منع دارا شدن بلاجهت و آنچه که در نامه قائم مقام دبیر شورای نگهبان به آن هیأت و دیوان عدالت اداری منعکس و بیان گردیده می باشد."

متن مقرره های مورد شکایت به شرح زیر است:

" الف: بخشنامه شماره 99/106290 مورخ 1399/4/12 اداره سیاست ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بانک ملی ایران- مدیریت امور بین الملل

بانک سپه- مدیریت امور بین الملل

بانک تجارت- مدیریت امور بین الملل

بانک ملت- مدیریت امور بین الملل

بانک صادرات- مدیریت امور بین الملل

بانک کشاورزی- مدیریت امور بین الملل

بانک رفاه کارگران- مدیریت امور اعتباری و بین الملل

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بانک صنعت و معدن- مدیریت امور بین الملل و تجهیز منابع

بانک توسعه صادرات ایران- مدیریت امور بین الملل

بانک مسکن- مدیریت امور بین الملل

بانک کارآفرین- مدیریت امورا بین الملل

بانک پارسیان- مدیریت عملیات ارزی

بانک اقتصاد نوین- مدیریت امور بین الملل

بانک سامان- مدیریت امور بانکداری بین الملل

بانک پاسارگاد- مدیریت امور بین الملل

بانک سرمایه- مدیریت امور بین الملل

پست بانک ایران- مدیریت امور بین الملل

بانک سینا- مدیریت امور بین الملل

بانک انصار- اداره کل امور بین الملل

بانک مشترک ایران و ونزوئلا - مدیریت امور بین الملل

بانک توسعه تعاون- مدیریت امور بین الملل

بانک تجارتی ایران و اروپا- شعبه تهران

بانک خاورمیانه- مدیریت امور بین الملل

بانک حکمت ایرانیان- مدیریت امور بین الملل

بانک شهر- مدیریت امور عملیات ارزی

بانک دی- معاونت امور بین الملل و ارزی

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بانک گردشگری- مدیریت امور بین الملل

بانک آینده- مدیریت امور بانکداری بین الملل

اداره عملیات ارزی

باسلام

احتراماً، پیرو نامه های عمومی شماره 98/363202 مورخ 1398/10/21، 98/447176 مورخ 1398/12/27 و 99/78813 مورخ 1399/3/22 و با اشاره به نامه های شماره 60/36035 مورخ 1399/1/20، 60/46079 مورخ 1399/2/16، 221408/م99 مورخ 1399/2/19 و 60/78680 مورخ 1399/3/27 معاون بازرگانی داخلی و دبیر کارگروه تنظیم بازار و نامه شماره /99/500 1772 مورخ 1399/3/25 معاونت توسعه صنایع تبدیلی و کسب و کارهای کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی دریافت مابه التفاوت قطعی نرخ ارز بابت تغییر گروه کالایی از (1) به (2) و رفع تعهّد ارزی و آزادسازی وثایق مأخوذه، علاوه بر ارائه پروانه گمرکی مطابق منوط به رعایت موارد ذیل و سایر ترتیبات مربوطه مندرج در نامه های عمومی مذکور خواهد بود:

1- در موارد مشمول پرداخت مابه التفاوت علی الحساب نرخ ارز به میزان 48/000 ریال به ازای هر دلار، منوط به ترخیص کالا تاپایان سال 1398، مابه التفاوت علی الحساب مذکور به میزان 48/000 ریال به ازای هر دلار قطعی تلقّی می گردد. در صورت ترخیص کالاهای مذکور و نیز کالاهای گوشت قرمز، حبوبات، چای و کاغذ از ابتدای سال 1399، دریافت مابه التفاوت قطعی نرخ ارز از تاریخ تأمین تا روز ترخیص بر مبنای بازار دوم (نرخ اعلامی در سامانه معاملات الکترونیکی ارز ETS) از واردکننده الزامی می باشد.

تبصره 1: .....

تبصره 2: در خصوص تعرفه های مربوط به وزارت جهاد کشاورزی (تحت عنوان جداول شماره 7 و 8 پیوستی) با توجه به تغییر گروه کالایی از 1 به 2 در سال 1399، در صورت ترخیص کالای مربوطه از تاریخ 1399/1/20 دریافت مابه التفاوت نرخ ارز از تاریخ تأمین تا روز ترخیص بر مبنای بازار دوم (نرخ اعلامی در سامانه معاملات الکترونیکی ارز ETS) از واردکنندگان ظرف مهلت شش ماه از تاریخ ترخیص و واریز آن به حساب خزانه داری کل کشور قطعی تلقّی می گردد. کالاهای مربوط به تعرفه های مندرج در جدول شماره 7 پیوستی در صورت ترخیص تا تاریخ 1399/4/31 و ارائه

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

تأییدیه رعایت قیمت محاسباتی سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان بر پایه نرخ رسمی ارز معادل 42/000 ریال به ازای هر دلار و توزیع در شبکه تحت نظارت با قیمت محاسباتی مزبور از مراجع مذکور صرفاً از پرداخت مابه التفاوت نرخ ارز بابت تغییر گروه کالایی معاف خواهند بود.

.....- اداره سیاست ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ب: بخشنامه شماره 98/161093 مورخ 1398/5/13 اداره سیاست ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بانک ملی ایران- مدیریت امور بین الملل

بانک سپه- مدیریت امور بین الملل

بانک تجارت- مدیریت امور بین الملل

بانک ملت- مدیریت امور بین الملل

بانک صادرات- مدیریت امور بین الملل

بانک کشاورزی- مدیریت امور بین الملل

بانک رفاه کارگران- مدیریت امور اعتباری و بین الملل

بانک صنعت و معدن- مدیریت امور بین الملل و تجهیز منابع

بانک توسعه صادرات ایران- مدیریت امور بین الملل

بانک مسکن- مدیریت امور بین الملل

بانک کارآفرین- مدیریت امور بین الملل

بانک پارسیان- مدیریت عملیات ارزی

بانک اقتصاد نوین- مدیریت امور بین الملل

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بانک سامان- مدیریت امور بانکداری بین الملل

بانک پاسارگاد- مدیریت امور بین الملل

بانک سرمایه- مدیریت امور بین الملل

پست بانک ایران- مدیریت امور بین الملل

بانک سینا- مدیریت امور بین الملل

بانک انصار- اداره کل امور بین الملل

بانک مشترک ایران و ونزوئلا - مدیریت امور بین الملل

بانک توسعه تعاون- مدیریت امور بین الملل

بانک تجاری ایران و اروپا- شعبه تهران

بانک خاورمیانه- مدیریت امور بین الملل

بانک حکمت ایرانیان- مدیریت امور بین الملل

بانک شهر- مدیریت امور عملیات ارزی

بانک دی- معاونت امور بین الملل و ارزی

بانک گردشگری- مدیریت امور بین الملل

بانک آینده- مدیریت امور بانکداری بین الملل

اداره عملیات ارزی

با سلام

احتراماً، در راستای اجرای مصوبه‌های شماره 1007/22/م/98 مورخ 1398/3/19 و شماره 100449/60 مورخ 1398/4/9 کارگروه تنظیم بازار، سازوکار اخذ مابه التفاوت نرخ ارز به طور کلّی برای کالاهایی که گروه کالایی آنها از گروه 1 به گروه 2 تغییر می یابد به شرح ذیل اعلام می

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

گردد:

1- در مواردی که گروه کالایی از تاریخ 1398/3/18 از گروه 1 به گروه 2 تغییر یافته و تأمین ارز بابت کالای مربوطه به نرخ رسمی (42/000 ریال به ازاء هر دلار) انجام پذیرفته است، مقتضی است با اخذ تعهّدنامه از واردکننده مبنی بر پذیرش پرداخت مابه التفاوت نرخ ارز مربوطه به صورت علی الحساب معادل چهل و هشت هزار (48/000) ریال به ازای هر دلار (متناسب نسبت به دیگر ارزها) بر مبنای نرخ روز تأمین ارز محاسبه و با رعایت سایر مقرّرات نسبت به صدور اعلامیه تأمین ارز به عنوان گمرک جمهوری اسلامی ایران (مجوّز ترخیص کالا) اقدام نمایند. پرداخت مابه التفاوت مذکور حداکثر ظرف مهلت شش ماه از تاریخ ترخیص به آن بانک جهت واریز به حساب خزانه داری کل کشور بابت رفع تعهّد ارزی (علاوه بر ارائه پروانه گمرکی مطابق) الزامی خواهد بود. درصورتی که واردکننده از پرداخت مابه التفاوت مزبور اجتناب نماید، لازم است ضمن معرفی واردکننده به سازمان تعزیرات حکومتی، مراتب را به این بانک (بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) نیز منعکس نموده تا از تخصیص و تأمین ارز برای موارد آتی جلوگیری گردد. ضمناً آن بانک بایستی وجوه مابه التفاوت دریافتی را بلافاصله به حساب شماره شبای IR 760100000400100091001780 6 خزانه داری کل کشور نزد این بانک واریز نمایند. در این ارتباط لازم است آمار اطلاعات فوق در لبه مابه‌التفاوت سامانه تأمین ارز ثبت گردد.

تبصره 1) در خصوص واردات گوشت قرمز، کاغذ، کره، حبوبات و چای بخشنامه شماره /156421 98 مورخ 1398/5/9 این اداره ملاک رسیدگی و اقدام جهت اخذ مابه التفاوت نرخ ارز می باشد.

تبصره 2) کلّیه بذور به استثناء بذر گوجه فرنگی و بذر پیاز از تاریخ 1398/2/29 مشمول پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز می باشند.

2- در خصوص موارد تأمین ارز شده به نرخ های کمتر از چهل و دو هزار (42/000) ریال می بایست مابه‌التفاوت معادل ریالی ارز تأمین شده تا مبلغ چهل و دو هزار (42/000) ریال به ازای هر دلار قبل از صدور اعلامیه تأمین ارز از متقاضی اخذ به حساب فوق الذکر واریز گردد و متعاقباً اقدام وفق بند یک فوق صورت پذیرد.

3- برای موارد مشمولی که اعلامیه تأمین ارز آنها بر مبنای نرخ رسمی قبل از ابلاغ این بخشنامه صادر گردیده (فارغ از ترخیص یا عدم ترخیص کالا) رفع تعهّد ارزی منوط به پرداخت مابه التفارت مبلغ چهل و هشت هزار (48/000) ریال به ازای هر دلار خواهد بود.

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

4- رفع تعهّد ارزی و آزادسازی وثایق واردکنندگان کالاها متعاقب «ابلاغ مصوبه هیأت دولت» و «اعلام مبلغ قطعی مابه التفاوت از سوی این بانک» و «تسویه ریالی با متقاضی» خواهد بود.

5- در موارد مشمول این ابلاغیه در صورت ارائه اسناد پس از مهلت مقرّر، اخذ مابه التفاوت نرخ ارز وفق بند 4 از نامه عمومی شماره 451869/97 مورخ 1397/12/18 موضوعیت نخواهد داشت.

خواهشمند است ضمن ابلاغ مراتب به کلّیه شعب و واحدهای ارزی ذی ربط بر حُسن اجرای آن نیز نظارت نمایند.- اداره سیاست ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران"

در پاسخ به شکایت مذکور، اداره کل حقوقی بانک کشاورزی به موجب لایحه شماره /92/502 5620 مورخ 1399/11/26 توضیح داده است که:

" شرکت رازبان چاوشی انشان یک فقره حواله ارزی به شماره 98632948 مورخ 1398/6/14 بابت ثبت سفارش 31024931 مورخ 1397/11/2 جهت انجام واردات بذر یونجه از کشور امارات (کشور تولید کننده: کانادا) به مقدار 3000 کیلوگرم و مبلغ 27000 یورو با استفاده از ارز تخصیصی یوان بانک مرکزی به مبلغ 211746.15 به نرخ بانکی 5918 ریال با مهلت مقرّر 6 ماهه 1398/12/19 جهت ارائه اسناد حمل کالا که در تاریخ 1398/10/1 اسناد کامل و مطابق به مبلغ 27000 یورو از مشتری وصول گردید. ظرف مهلت 3 ماه از تاریخ اسناد می بایست نسبت به ارائه پروانه گمرکی اقدام می نمود که این مهم در تاریخ 1399/2/3 با ارائه پروانه ترخیص به مقدار 1000 کیلوگرم و مبلغ 9000 یورو توسط مشتری انجام شد. براساس اظهار مشتری، تأییدیه مؤسّسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال و استعلام به عمل آمده از گمرک بندر امام خمینی (ره)، مقدار 2000 کیلوگرم از 3000 کیلوگرم بذر ثبت سفارش شده و موجود در گمرک به علّت غیراستاندارد بودن و فساد قابل ترخیص نبوده و می بایست معدوم می گردید. بنابر شرایط مذکور طی درخواست شماره 139900147م /1399 3/13 شرکت تقاضای تمدید مهلت ارائه اسناد و کالای جایگزین را نمود که با تمدید مهلت تا /1399 7/15 به شرح نامه 93/105/473 م 99/4/23 اداره کل عملیات ارزی بانک موافقت شد لیکن در مطابق با بند 4 بخشنامه 170 بانک به استناد نامه عمومی 98/280671م 98/8/20 اداره سیاست‌ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بخشنامه 198 بانک به استناد نامه عمومی 99/106290 م 99/4/12 اداره سیاست ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران کالای جایگزین مشمول پرداخت مابه التفاوت نرخ ارز بابت تغییر گروه کالایی از 1 (بانکی) به 2

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

(نیمایی) بوده که مشتری حاضر به پذیرش و ارائه تعهّد پرداخت مابه التفاوت نگردید و از طرفی ارائه اسناد مطابق کالای جایگزین دارای مهلت حداکثر تا تاریخ 1399/8/20 بوده است. به دلیل عدم ایفای تعهّد ارزی فوق، طی نامه 92/06/6993 م 99/10/9 مدیریت شعب استان خوزستان، جهت رسیدگی قضایی، پرونده به اداره کل تعزیرات حکومتی خوزستان ارجاع گردید.

2- شرکت رازبان چاوش انشان یک فقره حواله ارزی دیگر به شماره 98644736 مورخ 398/8/14 بابت ثبت سفارش 43871303 مورخ 1398/5/28 جهت انجام واردات بذر یونجه از کشور امارات (کشور تولیدکننده: کانادا) به مقدار 20000 کیلوگرم و مبلغ 180000 یورو با استفاده از ارز تخصیصی یوان بانک مرکزی به مبلغ 1408851 به نرخ بانکی 6008 ریال با مهلت مقرّر 6 ماهه 1399/2/20 جهت ارائه اسناد حمل کالا که مطابق بخشنامه 186 بانک به استناد نامه عمومی 99/10584م /1399 1/24 اداره سیاست‌ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با عنایت به تأثیر شیوع ویروس کرونا بر جریان فعالیت‌های تجارت خارجی، مهلت ارائه اسناد حمل کالا به 8 ماه و برای پرونده مذکور به 1399/4/20 تمدید شد. از طرفی شرکت طی نامه شماره 139900520 م 99/5/13 درخواست تمدید مهلت 4 ماهه ارائه اسناد حمل را نمود که طی نامه 93/105/617 م 99/5/26 بانک تا تاریخ 1399/8/20 با تمدید 4 ماهه فوق موافقت گردید. لیکن با توجه به عدم ارائه اسناد مطابق در مهلت مقرّر فوق و از طرفی شمولیت پرداخت مابه التفاوت نرخ ارز به علّت تغییر گروه کالا از 1 (بانکی) به 2 (نیمایی)، عدم پذیرش و ارائه تعهّد پرداخت مابه التفاوت توسط شرکت و عدم ایفای تعهّد ارزی در مهلت مقرّر قانونی، طی نامه شماره 92/06/7182 م 99/10/10 مدیریت شعب استان خوزستان، جهت رسیدگی پرونده قضایی، پرونده به اداره کل تعزیرات حکومتی خوزستان، ارجاع گردید.

3- شرکت رازبان چاوش انشان یک فقره حواله ارزی دیگر به شماره 98665553 مورخ /1398 12/10 بابت ثبت سفارش 52182159 مورخ 1398/9/9 جهت انجام واردات بذر یونجه از کشور امارات (کشور تولیدکننده: کانادا) به مقدار 20000 کیلوگرم و مبلغ 180000 یورو با استفاده از ارز تخصیصی یوان بانک مرکزی به مبلغ 1378123.20 به نرخ بانکی 6038 ریال با مهلت مقرّر 6 ماهه 1399/6/10 جهت ارائه اسناد حمل کالا که مطابق بخشنامه 186 بانک مرکزی به استناد نامه عمومی 99/10584 م 1399/1/24 اداره سیاست ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با عنایت به تأثیر شیوع ویروس کرونا بر جریان فعالیت های تجارت خارجی، مهلت ارائه اسناد حمل کالا به 8 ماه و برای پرونده مذکور به 1399/8/10 تمدید شد. لیکن با توجه به عدم ارائه اسناد مطابق مهلت

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

مقرّر فوق و از طرفی شمولیت پرداخت مابه التفاوت نرخ ارز به علّت تغییر گروه کالا از 1 (بانکی) به 2 (نیمایی)، عدم پذیرش و ارائه تعهّد پرداخت مابه التفاوت توسط شرکت و عدم ایفای تعهّد ارزی در مهلت مقرّر قانونی، طی نامه شماره 92/06/7102 م 99/10/10 مدیریت شعب استان خوزستان، جهت رسیدگی قضایی، پرونده به اداره کل تعزیرات حکومتی خوزستان، ارجاع گردید.

قابل توضیح است که تمامی مراحل هر پرونده از جمله تعهّدات اخذ شده از مشتری شامل تعهّد ترخیص و ورود کالا به کشور و تعهّد نوسانات نرخ ارز مطابق با بخشنامه های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و پس از درخواست مشتری و تفهیم مطالب ایشان، انجام شده است. علی ای حال با عنایت به مراتب فوق رد شکایت شاکی مورد استدعا می باشد."

اداره دعاوی حقوقی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نیز در پاسخ به شکایت مذکور به موجب لایحه شماره 01/54619 مورخ 1401/3/4 توضیح داده است که:

" در خصوص بند 1 و تبصره 2 بخشنامه شماره 99/106290 مورخ 1399/4/12 بانک مرکزی مبنی بر لزوم واریز مابه التفاوت نرخ ارز گشایش اعتبارات اسنادی نسبت به آن دسته از قراردادهایی که به موجب بخشنامه‌های مربوطه، 100 درصد معادل ریالی نرخ ارز در هنگام گشایش اعتبارات اسنادی و صدور حواله ارزی توسط واردکنندگان پرداخت شده است، به استحضار می رساند: مقرره مورد اعتراض سابقاً در هیأت تخصّصی مالیاتی، بانکی مورد رسیدگی قرار گرفته و به موجب دادنامه شماره 14000997090601092O مورخ 1400/8/8 قرار رد شکایت صادر گردیده است. مضافاً شایان ذکر است مرجع تصمیم گیری در خصوص اصل پرداخت و یا عدم پرداخت مابه التفاوت نرخ ارز و شرایط آن، شورای عالی امنیّت ملّی (مصوبه سری جلسه 266 ستاد تدابیر ویژه اقتصادی که تا پایان سال 1397 معتبر بوده) و هیأت وزیران می باشد و این بانک حسب موازین حاکم از جمله مصوبه شماره 4353/ت 55300 هـ مورخ 1397/1/22 و اصلاحیه آن به شماره 8987/ت 55300هـ مورخ 1397/2/2 و تصویب نامه شماره 63793/ت 55633هـ مورخ 1397/5/16، هیأت وزیران صرفاً سازوکار اجرای آن را مصوّب می کند و در خصوص شمول یا عدم شمول پرداخت مابه التفاوت این بانک مطلقاً تصمیم گیر نیست. با ذکر این مقدمه باید یادآور شد که بخشنامه شماره 99/106290 مورخ 1399/4/12، مستند به نامه‌های شماره 60/26025 مورخ 1399/1/20، 60/46079 مورخ /1399 2/16، 221408/م 99 مورخ 1399/3/19 و 60/78680 مورخ 1399/3/27 معاون بازرگانی داخلی

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

و دبیرکارگروه تنظیم بازار و نامه شماره 99/500/1773 مورخ 1399/3/25 معاونت توسعه صنایع تبدیلی و کسب و کارهای کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی، صورت پذیرفته و با ابطال بخشنامه مذکور، مکاتبات اشاره شده مصون از تعرّض باقی می مانند.

در خصوص بندهای 1 الی 4 از بخشنامه 98/161093 مورخ 1398/5/13 بانک مرکزی نیز به استحضار می‌رساند: سابقاً به موجب دادنامه شماره 14000997090601086 7 مورخ 1400/7/19 صادره از هیأت تخصّصی مالیاتی بانکی، قرار رد شکایت صادر گردیده است. براین اساس مستنداً به ماده 85 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، صدور قرار رد دادخواست مورد استدعاست.

در راستای وظیفه قانونی و صلاحیت انحصاری بانک مرکزی مندرج در بند (ج) ماده 11 قانون پولی و بانکی کشور مبنی بر تنظیم مقرّرات ارزی و نظارت بر معاملات ارزی، تدوین مجموعه قوانین ارزی و صدور بخشنامه ها و نامه‌های عمومی توسط بانک مرکزی در همه ادوار با هدف مدیریت بهتر منابع ارزی، با درنظر گرفتن اقتضائات زمانی مختلف و ممانعت از سوء استفاده های احتمالی برخی متعهّدین ارزی که طبق بخشنامه های وقت و در زمان مقرّر تعهّدات ارزی خود را ایفا نمی نمایند، صورت پذیرفته است.

طبق بخشنامه شماره 96/426373 مورخ 1396/12/28 اداره سیاست ها و مقرّرات ارزی این بانک، بانک‌های عامل مکلّف گردیده اند قبل از انجام حواله ارزی نسبت به اخذ «تعهّدنامه پذیرش تغییرات و نوسانات نرخ ارز» از واردکننده اقدام نمایند. بدیهی است با امضاء تعهّدنامه مربوطه، واردکنندگان با اراده خود نسبت به اجرای مفاد پیوست مزبور متعهّد بوده و طرح عنوان حقوقی ایقاع یا رضایت حاصل از اکراه بر این موضوع، بلاوجه خواهد بود.

با عنایت به موارد مشروحه فوق و با توجه به این که ضوابط و مقرّرات موصوف توسط اداره سیاست ها و مقرّرات ارزی این بانک مستند به صلاحیت و اختیارات قانونی مندرج در قانون پولی و بانکی کشور تدوین شده و با نظر قانونگذار طی ماده 10 قانون تعزیرات حکومتی همسو بوده و توجهاً به این که هیچ گونه تخطّی از قوانین و مقرّرات و قصور یا تقصیری در عملکرد دراین بانک وجود ندارد، صدور رأی شایسته مبنی بر رد شکایت و بی حقّی شاکیان مورد استدعاست."

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

در خصوص خواسته شاکیان مبنی بر ابطال اطلاق بند 1 و تبصره 2 آن از بخشنامه شماره /99 106290 مورخ 1399/4/12 اداره سیاست ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، معاون قضایی در امور هیأت عمومی و هیأت های تخصّصی دیوان عدالت اداری در اجرای ماده 85 قانون دیوان عدالت اداری با عنایت به این که درخواست ابطال بخشنامه مذکور سابقاً در هیأت تخصّصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری مطرح گردیده و براساس رأی شماره 921-1400099709060109 20 مورخ 1400/8/8 صادره از این هیأت، بخشنامه مذکور از جمله بند 1 و تبصره 2 آن را مغایر قانون و قابل ابطال تشخیص نداده است لذا به موجب دادنامهٔ شماره 1403313900011405 38 مورخ 1403/5/20 قرار رد شکایت صادر کرده است.

در اجرای ماده 84 قانون دیوان عدالت اداری پرونده به هیأت تخصّصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری ارجاع و هیأت مذکور پس از بررسی به موجب دادنامه شماره 1400099709060108 67 مورخ 1400/7/19، بخشنامه های شماره 98/161093 مورخ 1398/5/13 و 99/106290 مورخ 1399/4/12 اداره سیاست ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را قابل ابطال تشخیص نداد و رأی به رد شکایت صادر کرد. رأی مزبور به دلیل عدم اعتراض از سوی رییس و یا ده نفر از قضات دیوان عدالت اداری قطعیت یافت.

لکن از آن جا که شاکیان درخواست ابطال اطلاق ذیل بند 1 و تبصره 2 بخشنامه شماره /99 106290 مورخ 1399/4/12 و بندهای 1 الی 4 از بخشنامه شماره 98/161093 مورخ 1398/5/13 اداره سیاست ها و مقرّرات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را از **بُعد شرعی** نیز خواستار شده بودند، در اجرای بند 2 ماده 87 قانون دیوان عدالت اداری در خصوص جنبه شرعی مقرره های مورد اعتراض از سوی شورای نگهبان استعلام به عمل آمد و قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره 102/48448 مورخ 1404/11/8 اعلام کرده است که:

" رییس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

با سلام و تحیّت

موضوع 1- اطلاق بند 1 و تبصره 2 بخشنامه شماره 99/106290 مورخ 1399/4/12 بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در خصوص مابه التفاوت نرخ ارز

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

2- اطلاق الزام بانک ها در بندهای 1، 2، 3 و 4 بخشنامه شماره 98/161093 مورخ 1398/5/13 بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در خصوص واریز مابه التفاوت نرخ ارز، در جلسه مورخ 1404/10/28 فقهای معظّم شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که به شرح ذیل اعلام نظر می گردد:

- اطلاق ذیل بند (1) و نیز تبصره (2) بخشنامه 99/106290 مورخ 1399/4/12 نسبت به مواردی که قرارداد قطعی برای مبادله ارز وجود دارد بدون شرط معتبری که مجوّز این امر در آن وجود داشته باشد، خلاف شرع شناخته شد. همچنین در صورتی که مراد از صدر این بند نیز اطلاق نسبت به موارد مذکور باشد، آن هم خلاف شرع است.

در خصوص بخشنامه شماره 98/161093 مورخ 1398/5/13 نیز اطلاق بندهای مورد شکایت نسبت به مواردی که قراردادهای فروش ارز بدون شرط دریافت مابه التفاوت منعقد شده است و تعهّد یا شرط معتبری برای اخذ مابه التفاوت وجود ندارد، خلاف شرع شناخته شد.

بدیهی است برای جلوگیری یا جبران تخلّف از مقرّرات قیمت گذاری کالای وارداتی و همچنین رعایت عدالت اقتصادی راه های قانونی و شرعی روشنی وجود دارد."

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ 1405/2/8 با حضور رییس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومي

قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره 102/48448 مورخ 1404/11/8 در رابطه با جنبه شرعی مقرّرات مورد شکایت اعلام کرده است که: «اطلاق ذیل بند 1 و نیز تبصره 2 بخشنامه /99 106290 مورخ 1399/4/12 نسبت به مواردی که قرارداد قطعی برای مبادله ارز وجود دارد بدون شرط معتبری که مجوّز این امر در آن وجود داشته باشد، خلاف شرع شناخته شد. همچنین در صورتی که مراد از صدر این بند نیز اطلاق نسبت به موارد مذکور باشد، آن هم خلاف شرع است. درخصوص بخشنامه شماره 98/161093 مورخ 1398/5/13 نیز اطلاق بندهای مورد شکایت نسبت به مواردی که قراردادهای فروش ارز بدون شرط دریافت مابه‌التفاوت منعقد شده است و تعهّد یا شرط معتبری

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

برای اخذ مابه‌التفاوت وجود ندارد، خلاف شرع شناخته شد. بدیهی است برای جلوگیری یا جبران تخلّف از مقرّرات قیمت‌گذاری کالاهای وارداتی و همچنین رعایت عدالت اقتصادی راه های قانونی و شرعی روشنی وجود دارد.» بنابراین در اجرای حکم مقرّر در ماده 87 قانون دیوان عدالت اداری مصوّب سال 1392 مبنی بر لزوم تبعیت هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از نظر فقهای شورای نگهبان درخصوص جنبه شرعی مقرّرات اجرایی، اطلاق ذیل بند 1 و تبصره 2 بخشنامه شماره 99/106290 مورخ 1399/4/12 بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و اطلاق بندهای 1، 2، 3 و 4 بخشنامه شماره 98/161093 مورخ 1398/5/13 بانک مزبور در حد مقرّر در نظریه فقهای شورای نگهبان خلاف شرع بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد 13 و 88 قانون دیوان عدالت اداری مصوّب سال ۱۳۹۲ بطلان آنها از تاریخ صدور اعلام می‌شود. این رأی براساس ماده 93 قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوّب 1402/2/10) در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است./

احمدرضا عابدی

رییس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

امضاي صادر كننده

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی
دیوان عدالت اداری
هیات تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری
ابلاغ الکترونیکی

شماره ابلاغیه: ۱۴۰۳۱۱۰۰۰۰۱۳۸۹۵۶۷
شماره پرونده: ۱۴۰۳۱۹۲۰۰۰۱۵۸۶۰۵۸
شماره بایگانی: ۰۴۰۰۰۴۷
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۲/۲۷

مشخصات ابلاغ شونده:

نام	نام خانوادگی	کدملی
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران		۱۴۰۰۲۲۰۷۹۸۵

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهایی/تصمیم نهایی

متن ابلاغیه:

به پیوست یک نسخه دادنامه به شماره ۱۴۰۵۳۱۳۹۰۰۰۰۴۳۷۸۴۲ به حضور ارسال می گردد.

لازم به ذکر است برای مشاهده **روند کار پرونده** با مراجعه به نشانی my.adliran.ir از گزینه **«اطلاع رسانی پرونده»** می توانید استفاده نمایید.

صادر کننده ابلاغیه	سمت صادر کننده
لیلا پنجه بند	منشی هیات تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری - لیلا پنجه بند

کیفیت امر ابلاغ: ابلاغیه در تاریخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۷ به سامانه ابلاغ ارسال گردید

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبری - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

دیوان عدالت اداری

بسمه تعالی

هیات تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری

دادنامه

شماره قرار: ۵۳۱۳۹۰۰۰۰۴۳۷۸۴۲
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۲/۲۷
شماره پرونده: ۱۴۰۳۳۱۹۲۰۰۰۱۵۸۶۰۵۸
شماره بایگانی شعبه: ۰۴۰۰۰۴۷

* شماره پـــرونـــده : هـ ت/۰۴۰۰۰۴۷

* شاکی : آقای رضا محمدی

*طرف شکایت : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

*موضوع شکایت و خواسته : ابطال بند د ماده ۱ و ماده ۳ و ماده ۵ دستورالعمل اجرایی بند د تبصره ۱۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۲

---

* شاکی دادخواستی به طرفیت سازمان امور مالیاتی کشور به خواسته ابطال بند د ماده ۱ و ماده ۳ و ماده ۵ دستورالعمل اجرایی بند د تبصره ۱۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرره مورد شکایت به قرار زیر می باشد:

ماده ۱: در این دستورالعمل، اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار می روند:

الف: موسسه اعتباری عامل: کلیه بانک های دولتی و غیر دولتی و موسسات اعتباری غیر بانکی دارای مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که به ذی نفعان مشمول بخش کشاورزی تسهیلات پرداخت نموده اند.

ب: کارگروه شهرستان: عبارت از نمایندگان فرمانداری شهرستان (رئیس کارگروه) مدیریت جهادکشاورزی شهرستان (دبیر کارگروه) و موسسه اعتباری عامل می باشد.

ج: کارگروه استان: عبارت از نمایندگان عضو ستاد پیشگیری، هماهنگی و فرماندهی عملیات پاسخ به بحران می باشد که وظیفه توزیع اعتبارات موسسه اعتباری عامل بین شهرستانی استان را بر عهده دارند.

د: ذی نفعان مشمول: کلیه بهره برداران بخش کشاورزی (فعالان بخش کشاورزی در حوزه های زراعت، باغبانی و گلخانه ها، دام و طیور، آبزیان، عشایر، واحدهای صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی و ماشینی کردن (مکانیزاسیون)، که از ابتدای سال ۱۳۹۴ تا پایان سال ۱۴۰۲ از موسسه اعتباری عامل، تسهیلات ریالی دریافت نموده اند و خسارت وارده به آنها در اثر حوادث غیر مترقبه (به ویژه خشکسالی و سیل) در بازه زمانی مذکور، به تأیید کارگروه مربوطه رسیده باشد.

و: حوادث غیر مترقبه: خشکسالی، سیل، برف، تگرگ، سرمازدگی، آتش سوزی غیر عمد، زلزله، آفات و بیمارهای همه گیر گیاهی و دامی که درآمد انتظاری ناشی از فعالیت کشاورزی ذی نفعان مشمول این دستورالعمل را محقق ننموده است.

ماده۲: وزارت جهادکشاورزی با هماهنگی سازمان مدیریت بحران کشور، نسبت به توزیع استانی برای ذی نفعان مشمول تا سقف اصل تسهیلات پرداختی مجموعاً به مبلغ ۰۰۰/۳۰ میلیارد ریال در کل کشور و اعلام به بانک مرکزی اقدام نمایند. سپس بانک مرکزی توزیع استانی یادشده را به موسسه اعتباری عامل ابلاغ نماید.

تبصره۱: تسهیلاتی که در سنوات گذشته (حسب ظرفیت قوانین مجلس شورای اسلامی و مصوبات هیأت وزیران) مورد بخشودگی سود، کارمزد و جرائم قرار نگرفته اند، از مساعدت های این بند بهره مند می شوند.

تبصره۲: بخشش سود، کارمزد و جریمه های دیرکرد (وجه التزام تأخیر تادیه دین) و امهال تسهیلات ذی نفعان مشمول، صرفاً برای مانده اصل تسهیلات بوده و مشمول اقساط پرداختی به موسسه اعتباری عامل نمی شود سود و هزینه های مربوط به دوران امهال بر عهده ذی نفعان مشمول می باشد.

ماده ۳: معرفی ذی نفعان مشمول به موسسه اعتباری عامل، براساس اولویت های ذیل خواهد بود:

۱-۳: اصل تسهیلات تا سقف مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال.

۲-۳: اصل تسهیلات بیش از مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال تا سقف مبلغ ۱/۰۰۰ میلیون ریال.

۳-۳: اصل تسهیلات بیش از مبلغ ۱/۰۰۰ میلیون ریال تا سقف مبلغ ۱/۵۰۰ میلیون ریال.

۴-۳: اصل تسهیلات بیش از مبلغ ۱/۵۰۰ میلیون ریال تا سقف مبلغ ۲/۰۰۰ میلیون ریال.

۵-۳: اصل تسهیلات فراتر از مبلغ ۲/۰۰۰ میلیون ریال.

ماده ۴- ترتیبات اجرایی معرفی ذی نفعان مشمول به شرح ذیل خواهد بود:

۱-۴: ذی نفعان مشمول می یابد درخواست خود و نام موسسه اعتباری عامل خود را به دبیرخانه کارگروه شهرستان (مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان) اعلام نمایند.

۲-۴: کارگروه شهرستان موظف است نسبت به بررسی و تأیید اولیه تقاضای مشمول اقدام و نتایج ذی نفعان مشمول را به کارگروه استان اعلام نماید.

۳-۴: کارگروه استان، نسبت به معرفی اسامی ذی نفعان مشمول به موسسه اعتباری عامل اقدام می نماید.

۴-۴: متقاضیان حداکثر ۴۵ روز از تاریخ معرفی به موسسه اعتباری عامل، موظف به مراجعه به موسسه اعتباری عامل و تعیین تکلیف پرونده خود می باشند بدیهی است در صورت عدم مراجعه متقاضی به موسسه اعتباری عامل ظرف مهلت یادشده، سایر متقاضیان مشمول جایگزین خواهند شد و موسسه اعتباری عامل می باید تعداد متقاضیان را که در مهلت مقرر مراجعه نکرده و از لیست خارج شده اند را به کارگروه شهرستان اعلام نماید.

تبصره: در صورت درخواست متقاضی، امهال کمتر از سه سال امکان پذیر خواهد بود.

ماده۵- در مواردی که متقاضیان، صرفاً تقاضای استفاده از مزایای بخشش سود، کارمزد و جرائم دیرکرد (وجه التزام تأخیر تادیه دین) را داشته باشند، تسویه نقدی و دفعتاً واحده اصل تسهیلات (به درخواست متقاضی) و با رعایت سایر مقررات مربوطه، بلامانع می باشد.

ماده۶- موسسه اعتباری عامل موظف است پس از انجام اقدامات لازم جهت بخشودگی سود، کارمزد و جرائم دیرکرد (وجه التزام تأخیز تادیه دین) و امهال سه ساله، آمار استانی مربوطه را در مقاطع سه ماهه به کارگروه استانی و بانک مرکزی جهت انعکاس به مراجع ذی ربط اعلام نماید.

ماده۷- سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به صدور تضمین نامه تأمین بار مالی ناشی از اجرای قانون (شامل: بخشودگی سود، کارمزد، وجه التزام تأخیر تأدیه دین) پس از هماهنگی با بانک مرکزی و ارائه درخواست از سوی وزارت جهادکشاورزی در سامانه مدیریت تضامین دولت اقدام می نماید.

ماده۸- موسسه اعتباری عامل موظف است حداکثر ظرف دو هفته پس از ابلاغ این دستورالعمل، مراتب را به واحدهای استانی ابلاغ نماید.

❁دلایل شاکیان برای ابطال مقرره مورد شکایت :

ماده ۳ دستورالعمل که ذینفعان دسته بندی کرده برخلاف بند د تبصره ۱۶ قانون بودجه ۱۴۰۲ می باشد زیرا هدف وضع قانون حمایت از بهره برداران بخش کشاورزی بوده بی شک کشاورزانی که از این بابت خسارت بیشتر برای آنها حادث می‌شود از حمایت بیشتر قانون گذار برخوردار می‌شوند به طور مثال اگر فردی برای ۱۰۰ هکتار زمین کشاورزی یک میلیارد تومان اخذ کند و از بابت خشکسالی خسارت ببیند با وضع این اولویت بندی ماده ۳ دستورالعمل از حمایت دولت برخوردار نمی‌شود حال اگر کسی تنها ۱۰۰۰ متر زمین کشاورزی داشته باشد و ۵۰ میلیون تومان وام اخذ کرده باشد هم مشمول امهال می شود و هم بخشودگی ، و این برخلاف مفهوم بند د تبصره ۱۶ قانون بودجه ۱۴۰۲ می باشد

۳) ماده ۵ دستورالعمل نیز برخلاف قانون می باشد زیرا که بند د تبصره ۱۶ قانون بودجه ۱۴۰۲ به صورت مطلق تمامی تسهیلات پرداختی از سال ۱۳۹۴ تا پایان ۱۴۰۲ در صورتی که مشمول خشکسالی و حوادث غیرمترقبه شده باشند از سود و کارمزد و جریمه تاخیری... معاف نموده حال اینکه ماده ۵ دستورالعمل این امر مقید به تسویه یکجای تسهیلات نموده که این امر خود وضع قانون هست به نحو دیگر اگر کسی به واسطه مشکلات کشاورزی و مالی که برای ایشان حادث شده نتواند تسهیلات را یکجا تسویه کند از معافیت مذکور در قانون برخوردار نمی‌شود قابل ذکر است که سابقا نیز مطابق بند خ ماده ۳۳ قانون برنامهٔ ششم توسعه (بخشودگی سود و کارمزد و جریمه وامهای دریافتی کشاورزان خسارت‌دیده از حوادث غیرمترقبه و امهال اصل وام آنان به مدت سه سال و تعیین میزان خسارت توسط کارگروهی متشکل از جهاد کشاورزی، بانک مربوطه و فرمانداری شهرستان) بانک های عامل مکلفند به بخشودگی سود و جرایم و امهال تسهیلات شدند لیکن مصوبه هیات وزیران و دستورالعمل بانک مرکزی این بخشودگی و امهال را مقید نموده سپس با طرح شکایت هیات عمومی دیوان عدالت اداریبا این استدلال که < الف - براساس بند «خ» ماده ۳۳ قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۹۵ دولت مکلف است در اجرای بندهای سوم و ششم سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی و به منظور متنوع سازی ابزارهای حمایت از بخش کشاورزی تامین و تجهیز منابع توسعه و امنیت سرمایه گذاری افزایش صادرات محصولات کشاورزی و ارزش افزایی و تکمیل زنجیره ارزش محصولات کشاورزی اقدام به بخشودگی سود و کارمزد و جریمه وامهای دریافتی کشاورزان خسارت دیده از حوادث غیر مترقبه و امهال اصل و ام آنان به مدت سه سال نماید نظر به اینکه عبارت وامهای دریافتی کشاورزان خسارت دیده» در بند قانونی فوق به صورت مطلق و بدون قید خاصی به کار رفته و دلالت بر عمومیت حکم مقرر در این بند دارد و با عنایت به اینکه منابع پرداخت تسهیلات به کشاورزان تاثیری در شمول حکم مقرر در بند «خ» ماده ۳۳ قانون برنامه ششم توسعه نسبت به آنها ندارد

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

لذا صرف نظر از لزوم بازپرداخت اصل وامهای دریافتی توسط کشاورزان خسارت دیده بند ۳ مصوبه شماره ۶۲ات ۵۶۴۰۸ه – ۱۵/۱/۸۳۹۸ موضوع الحلق عبارت «تسهیلات پرداختی از محل منابع صندوق توسعه ملی و قراردادهای وجوه اداره شده.

مشمول این تصویبنامه نخواهد بود»

با توجه به اینکه بند «خ» ماده ۳۳ قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۹۵ مطلق کشاورزان خسارت دیده از حوادث غیر مترقبه را مشغول بخشودگی سود و کارمزد و جریمه وامهای دریافتی و امهال اصل وام آنان به مدت سه سال قرار داده، لذا حکم مقرر در تبصره ۲ ماده ۲ دستور العمل شماره ۳۸۱۳۲۰/۹۷ مورخ ۲۶/۱۰/۱۳۹۷ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که بر اساس آن کشاورزان دارای اقساط معوق صرف نظر از نوع تسهیلات دریافتی از شمول حکم مقرر در بند «خ» ماده ۳۳ قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران خارج شده اند. به منزله مقید ساختن حکم قانونگذار بوده و وضع آن خارج از حدود اختیار بانک مرکزی است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می شود مبادرت به ابطال مصوبه و دستورالعمل بانک مرکزی نموده و لیکن متاسفانه هر بار قانونگذار به حمایت از قشر زحمتکش کشاورزی قانون وضع می نماید دولت به جای تصویت مصوبات و دستورالعمل هایی که در راستای سهیل اجرای قانون باشد خارج از حدود صلاحیت مبادرت به وضع دستورالعمل هایی می نماید که اجرای قانون متوقف نماید النهایه مستند به اصل ۱۷۰ قانون اساسی و بند ۱ ماده ۱۲ قانون دیوان عدالت اداری تقاضای ابطال موارد فوق از دستورالعمل اجرایی بند د تبصره ۱۶ قانون بودجه ۱۴۰۲ مورد استدعاست .

❁ خلاصه مدافعات طرف شکایت :

۱- حسب مفاد بند (د) تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۲کل کشور:

« بانک‌های عامل مکلفند نسبت به بخشودگی سود، کارمزد و جریمه‌های دیرکرد تسهیلات پرداختی از ابتدای سال ۱۳۹۴ تا پایان سال ۱۴۰۲ کلیه بهره‌برداران بخش کشاورزی (فعالان بخش کشاورزی در حوزه‌های زراعت، باغبانی و گلخانه‌ها، دام و طیور، آبزیان، عشایر، واحدهای صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی و ماشینی‌کردن (مکانیزاسیون)) خسارت‌دیده از حوادث غیرمترقبه به ویژه خشکسالی و سیل، اقدام و اصل تسهیلات تا سقف ۳۰.۰۰۰ میلیارد ریال را به مدت سه سال امهال نمایند. بار مالی ناشی از اجرای این بند توسط سازمان برنامه و بودجه کشور تضمین و پرداخت خواهد شد. بانک مرکزی موظف است گزارش عملکرد این بند را هر سه ماه یکبار به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات، اقتصادی و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.»

همان‌گونه که از نص فوق مشخص است، قانونگذار در خصوص امهال مطالبات سقف تعیین نموده است. بند قانونی مذکور طی نامه شماره ۰۲/۹۰۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۰۶ به شبکه بانکی کشور ابلاغ شد.(پیوست۱)

۲- به منظور اجرایی شدن بند قانونی فوق و وحدت رویه در خصوص شناسایی مشمولین، لزوم تدوین دستورالعمل اجرایی مربوطه از سوی دستگاه‌های ذی‌ربط ضروری می‌نمود.

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

دیوان عدالت اداری

بسمه تعالی

هیات تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری

دادنامه

شماره قرار: ۵۳۱۳۹۰۰۰۰۴۳۷۸۴۲
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۲/۲۷
شماره پرونده: ۱۴۰۳۳۱۹۲۰۰۰۱۵۸۶۰۵۸
شماره بایگانی شعبه: ۰۴۰۰۰۴۷

در همین راستا و به درخواست وزارت جهاد کشاورزی طی نامه شماره ۱۴۰۲/۳۰۰/۳۱۵۶ مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۲ و سازمان مدیریت بحران کشور طی نامه شماره ۹۵۱۳ مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۲، این بانک نسبت به تهیه و تدوین پیش‌نویس دستورالعمل مذکور با حضور نمایندگان دستگاه‌های ذی‌ربط اقدام و پس از تأیید مفاد آن از سوی دستگاه‌های متولی طی نامه شماره ۰۲/۹۰۰۷۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۹ و اصلاحیه مجدد آن حسب درخواست وزارت جهاد کشاورزی طی نامه شماره ۲/۱۸۰۵۷۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۹ به شبکه بانکی کشور ابلاغ شد

۳- در خصوص بند «د» ماده ۱ دستورالعمل معروض می‌دارد کارگروه شهرستان متشکل از نمایندگان فرمانداری شهرستان(رئیس کارگروه)، مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان(دبیر کارگروه) و مؤسسه اعتباری عامل می‌باشد.

بر همین اساس اعضای کارگروه مکلفند درخواست متقاضیان را با توجه به موازین قانونی بررسی و نسبت به احراز شرایط اقدام نمایند. حضور نمایندگان مؤسسه اعتباری عامل در کارگروه مربوطه، برای بررسی شرایط و ضوابط مرتبط با امهال تسهیلات اعطایی به آسیب‌دیدگان ناشی از حوادث غیرمترقبه ضروری می‌باشد و اظهارنظر درخصوص خسارت وارد شده به آسیب دیدگان نیز توسط سایر اعضای کارگروه صورت می‌پذیرد

بر این اساس کارگروه مزبور نقشی در ثبوت، ایجاد یا تضییق حق نداشته و صرفاً جهت وحدت رویه در مرحله اثبات، ایجاد شده است.

۴- در خصوص ماده «۳» دستورالعمل، با توجه به مفاد بند (د) تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور، بانک‌های عامل مکلفند اصل تسهیلات را مجموعاً تا سقف ۳۰.۰۰۰ میلیارد ریال امهال نمایند. بر همین اساس با توجه به تعیین سقف در بند قانونی موصوف و به منظور بهره‌مندی اکثریت متقاضیان از مزایای این بند قانونی، طبق ماده (۳) دستورالعمل اجرایی بند قانونی موصوف مقرر شد معرفی ذی‌نفعان مشمول به موسسه اعتباری عامل از سوی کارگروه مربوطه بر اساس اولویت‌های ذیل صورت پذیرد:

۳-۱- اصل تسهیلات تا سقف مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال.

۳-۲- اصل تسهیلات بیش از مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال تا سقف مبلغ ۱.۰۰۰ میلیون ریال.

۳-۳- اصل تسهیلات بیش از مبلغ ۱.۰۰۰ میلیون ریال تا سقف مبلغ ۱.۵۰۰ میلیون ریال.

۳-۴- اصل تسهیلات بیش از مبلغ ۱.۵۰۰ میلیون ریال تا سقف مبلغ ۲.۰۰۰ میلیون ریال.

۳-۵- اصل تسهیلات فراتر از مبلغ ۲.۰۰۰ میلیون ریال.

شایان ذکر است بانکهای عامل مکلفند نسبت به امهال تسهیلات همه متقاضیان معرفی شده از سوی کارگروه مربوطه مطابق دستورالعمل اجرایی بند قانونی مورد اشاره اقدام نمایند.

۵- در خصوص ماده ۵:

اولاً: حکم ماده موصوف اختیاری بوده و در صورت تقاضای مشتری اعمال می‌شود.

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی

هیات تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری

دادنامه

دیوان عدالت اداری

ثانیاً: در مواردی که متقاضیان صرفاً تقاضای استفاده از مزایای بخشش سود، کارمزد و جرائم دیرکرد(وجه التزام تاخیر تادیه دین) را داشته باشند، تسویه نقدی و دفعتاً واحده اصل تسهیلات به درخواست متقاضی و با رعایت سایر مقررات مربوطه، بلامانع می‌باشد.

بنابراین بدیهی است در صورت عدم درخواست، متقاضیان مقید به تسویه یکجای تسهیلات نمی‌باشند

با عنایت به مراتب فوق و با توجه به انطباق عملکرد این بانک با قوانین و مقررات حاکم، صدور رأی شایسته مبنی بر رد شکایت نامبرده مورد استدعاست.

پرونده کلاسه هـ ت/۰۴۰۰۰۴۷ در جلسه مورخ ۱۴۰۵/۱/۳۰ هیأت تخصصی مالیاتی بانکی مورد بررسی و تبادل نظر واقع که با لحاظ عقیده اکثریت قریب به اتفاق حاضرین با استعانت از درگاه خداوند متعال به شرح ذیل مبادرت به انشاء رأی می نماید:

رأی هیأت تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری

شاکی تقاضای ابطال بند (دال) ماده (۱) و ماده (۳) و ماده (۵) از دستورالعمل اجرایی بند (دال) تبصره ۱۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور را نموده است که با عنایت به اینکه در قانون بودجه در خصوص اعطای امتیاز و مشوق ها به تسهیلات گیرنده سقف اعتبار لحاظ شده است فلذا دسته بندی و اولویت بندی ذی نفعان براساس اختیار مرجع وضع مصوبه می باشد و در رویه عملی هیأت عمومی راجع به تبصره ۳۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور نیز این اولویت بندی پذیرفته شده است کمااینکه درخصوص بند خ ماده ۳۳ قانون برنامه ششم توسعه کشور که سقف اعتبار وجود نداشته است، اولویت بندی مورد پذیرش واقع نشد و کلیه مشمولین از منظر هیأت عمومی در صورت استحقاق شرایط را شامل می شوند و سایر احکام مندرج در دستورالعمل که مورد شکایت واقع شده اند نیز در راستای شیوه های تبیین اجرای قانون و رفع ابهام از آن بوده و مغایرتی با قوانین نداشته و موجبی جهت ابطال آنها وجود ندارد فلذا به استناد بند ب ماده ۸۴ از قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۴۰۲ رأی به رد شکایت صادر می نماید رأی یادشده ظرف بیست روز پس از صدور قابل اعتراض از سوی ریاست معزز دیوان عدالت اداری یا ده نفر از قضات محترم دیوان عدالت اداری می باشد./

محمدعلی برومندزاده

رئیس هیأت تخصصی مالیاتی بانکی

دیوان عدالت اداری

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

بسمه تعالی
دیوان عدالت اداری
هیئت عمومی دیوان عدالت اداری
ابلاغ الکترونیکی

شماره ابلاغیه: ۱۴۰۳۱۱۰۰۰۰۱۶۱۰۵۴۲
شماره پرونده: ۱۴۰۱۹۲۰۰۰۰۹۷۶۹۰۳
شماره بایگانی: ۰۲۰۵۴۵۰
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۵/۰۳/۰۲

مشخصات ابلاغ شونده:

نام	نام خانوادگی	کدملی
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران		۱۴۰۰۲۲۰۷۹۸۵

نوع ابلاغیه: ابلاغ دادنامه/قرارنهایی/تصمیم نهایی

متن ابلاغیه:

به پیوست یک نسخه دادنامه به شماره ۱۴۰۵۳۱۳۹۰۰۰۰۳۸۷۶۴۴ به حضور ارسال می گردد.

لازم به ذکر است برای مشاهده **روند کار پرونده** با مراجعه به نشانی my.adliran.ir از گزینه **«اطلاع رسانی پرونده»** می توانید استفاده نمایید.

صادر کننده ابلاغیه	سمت صادر کننده
ساره رحمانی	منشی هیئت عمومی دیوان عدالت اداری - ساره رحمانی

کیفیت امر ابلاغ: ابلاغیه در تاریخ ۱۴۰۵/۰۳/۰۲ به سامانه ابلاغ ارسال گردید

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبری - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

PDF-XChange Editor
Click to BUY NOW!
www.pdf-xchange.com

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۵/۲/۲۲

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: شرکت سورین تجارت مایا با وکالت آقای حسن مختاری

طرف شکایت: وزارت صنعت، معدن و تجارت - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

موضوع شکایت و خواسته: ابطال مصوبه شماره ۶۰/۷۸۶۸۰ مورخ ۱۳۹۹/۳/۲۷ سرپرست دبیرکارگروه ستاد تنظیم بازار و معاون بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت

گردش کار: آقای حسن مختاری به وکالت از شاکی به موجب دادخواستی ابطال مصوبه شماره ۶۰/۷۸۶۸۰ مورخ ۱۳۹۹/۳/۲۷ سرپرست دبیر کارگروه ستاد تنظیم بازار و معاون بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است که:

" برابر مصوبه مورد شکایت تأمین کنندگان ارز دولتی مکلّف شده اند که در سال ۱۳۹۸ هر شخصی قبل از ۱۳۹۸/۳/۱۸ کالای خود را از گمرک ترخیص نموده مشمول مابه التفاوت ارز ۴۸۰ تومان نمی گردد و اگر هر واردکننده کالا، کالای خود را پس از تاریخ فوق الذکر و تا پایان ۱۳۹۸ ترخیص نماید، مشمول پرداخت تفاوت خواهد شد. ضمناً بخشنامه صادره در مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۲ به بانک ها ابلاغ شده و تسرّی آن از ابتدای سال ۱۳۹۹ بوده که خود مصوبه خلاف قانون بوده و عطف به ماسبق شدن قوانین اشتباه و تسرّی آن به بعد از تاریخ ابلاغ می باشد. شرکت موکّل در دو مرحله بار ترخیص وارد نموده است که قسمتی از آن قبل از ۱۳۹۸/۳/۱۸ به کشور وارد گردیده که کالا پس از تاریخ مذکور از گمرکات خارج شده که بانک عامل مدّعی است که بایستی ۴۸ هزار ریال مابه التفاوت پرداخت شود و ۲۰٪ مانده را در خرداد ۱۳۹۹ از گمرکات خارج نموده که این تأخیر به خاطر مشکلات کرونا بوده است که ستاد تنظیم بازار قبلاً در مصوبه ابلاغی ۱۳۹۹/۳/۳۱ اعلام نموده بود که کالاهایی که با تأخیر در ابتدای سال ۱۳۹۹ از گمرکات ترخیص شده اند، مشمول مابه التفاوت به نرخ روز نیمایی نمی گردند. پس از بخشنامه جدید این بخشنامه را ملغی نموده و از ابتدای سال ۱۳۹۹ اعلام نموده که چنین کالاهایی که در وضعیت کرونایی وارد کشور شده است، مشمول نرخ نیمایی ما باشد. تأمین کلّیه ثبت سفارشات شرکت موکّل در پایان سال ۱۳۹۶ به وقوع پیوسته و طبق نظر فقهای شورای نگهبان در برابر رأی شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۷۴۹ مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری پرداخت مابه التفاوت با نرخ ثانویه خلاف شرع تشخیص داده شد و با این توضیح که در قراردادهای فی مابین موکّل و بانک ها، شرکت، قرارداد و تعهّدی بابت پرداخت مابه التفاوت ارزی نداده است و رأی شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۷۴۹ هیأت عمومی دیوان نسبت به همان صادر گردیده است و مصوبه دبیرخانه کارگروه ستاد تنظیم بازار نیز منبعث از همان مصوبه هیأت وزیران بوده که بانک‌ها آن را اعمال می نماید و دریافت مبالغ مابه التفاوت در شکل و قالب و سازماندهی دیگری در حال وقوع می‌باشد و واردکنندگان دچار مشکل شده اند. لذا با توجه به این که شرکت سورین تجارت مایا متعلّق به بخش خصوصی بوده و براساس مصوبه معترضٌ عنه زیان مالی شدید و غیرقابل جبرانی متحمّل

خواهد شد، تقاضای رسیدگی و صدور حکم بر ابطال مصوبه معترضٌ عنه با توجه به این که مابه التفاوت دریافتی خارج از تعهّدات واردکنندگان و دریافت کنندگان ارز می‌باشد، مورد استدعا است."

در پی اخطار رفع نقصی که از طرف دفتر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری برای وکیل شاکی ارسال شده بود، وی به موجب لایحه شماره ۹۰۰۰/۶۳۸۰۳۲/۲۰۲ مورخ ۱۴۰۰/۳/۱۱ و لایحه مورخ ۱۴۰۰/۳/۱۲ توضیحاتی داده است که خلاصه آنها اجمالاً به قرار زیر است:

"موکّل اینجانب از واردکنندگان کالاهای اساسی به کشور می باشد. لذا براساس توافقاتی که با بانک داشته و قرار بر این بوده که موکّل کالاهای اساسی از قبیل برنج، لوبیا و نخود را با حمایت دولت وارد نماید که این امر نیز میسّر گردیده و بیش از ۹۰ درصد کالاها از گمرک ترخیص و وارد کشور شده است. با توجه به مصوبه ستاد تنظیم بازار، شرکت موکّل، را اجبار به پرداخت مابه التفاوت ارزی نموده و اعلام نموده که تا مابه التفاوت ارزی پرداخت نگردد، ۱۰ درصد باقی مانده در گمرک ترخیص نخواهد شد و گواهی های لازمه جهت ارائه به گمرک صادر نمی گردد. با این توضیح که موکّل ضمن عمل به تعهّدات ارزی موجب حل قسمتی از مشکلات کشور شده است و پرداخت مابه التفاوت نرخ ارز خسارتی دو چندان و اضافه پرداختی بر قرض قاعده کلّی رِبا را داشته و خلاف بیّن شرع بوده و به نوعی معامله ربوی به حساب می آید. موکّل با توجه به این که در تعهّدات خود هیچ گونه تعهّدی به پرداخت مابه التفاوت نداشته و طبق قانون واردکنندگانی که قبل از مورخ ۱۳۹۷/۵/۱۶ ارز خود را دریافت نموده اند، مشمول پرداخت مابه التفاوت نمی‌شوند و این امر مصداق بارز رِبا را داشته و چنین معامله ای در واقع نوعی حیله برای فرار از رِبای قرضی بوده و شرعاً حرام و باطل است. همچنین براساس «قاعده لا ضرر» که در اصل ۴۰ قانون اساسی بیان شده است هیچ کس نمی تواند اعمال حق خود را وسیله اِضرار به دیگری قرار دهد و به نوعی بانک مرکزی با توجه به این که کلّیه اهرم های فشار را نزد خود دارد، به نوعی سوء استفاده و با اِعمال فشار ضرر به واردکنندگان وارد می نماید.

دلیل دیگر خلاف شرع بودن مصوبه ستاد تنظیم بازار آیه شریفه «یا ایّها الذین آمنوا اوفوا بالعقود» که دلالت بر صحّت و اعتبار عقود و قراردادهای افراد در اجتماع داشته و بانک مرکزی بدون این که قرارداد و توافقی بابت مابه‌التفاوت نرخ ارز با موکّل منعقد کرده باشد، اقدام به صدور مصوبه نسبت به دریافت مابه‌التفاوت طبق مصوبه ستاد تنظیم بازار نموده است. چنانچه مصوبه مورد نظر اِعمال گردد موکّلین در عسر و حرج قرار گرفته و هر آن چه که وارد نموده اند باید طبق مصوبه به بانک ها بپردازند که در این حالت با ضرر هنگفتی مواجه خواهند شد."

وکیل شاکی به موجب لایحه مورخ ۱۴۰۱/۱/۲۹ تقاضای استرداد دادخواست خود را داشته است.

متن مقرره مورد شکایت به شرح زیر است:

" مصوبه شماره ۶۰/۷۸۶۸۰ مورخ ۱۳۹۹/۳/۲۷